

ఆంధ్రప్రదేశ్

312469 వ తిది న ము వ్ర క టిం వ ర బ డు ను
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఫి బ్ర వరి నెల 22-వ తేది శనివారము
MADRAS, SATURDAY, 22th FEBRUARY 1930.
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర మాఖమాస బహుళ నవమి

సంచిక ౨౭౩
No. 273

అమృతంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

శరీరాన్ని మృదువుచు. వాయువును
శుభ్రము. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
బొట్టి బొగొట్టును. జ్వరమును తగ్గించును.
నొప్పుల రూపుమాపును. వ్యసనములను
తగ్గించును.

ఈ మందును రుద్దగాకే చెమట వట్టులు
వలన కలిగినవియు దుమ్ముచూర్మములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విచేతము
లలో నుండ వాడుచున్నారు.

BEST INDIAN PAIN-BALM

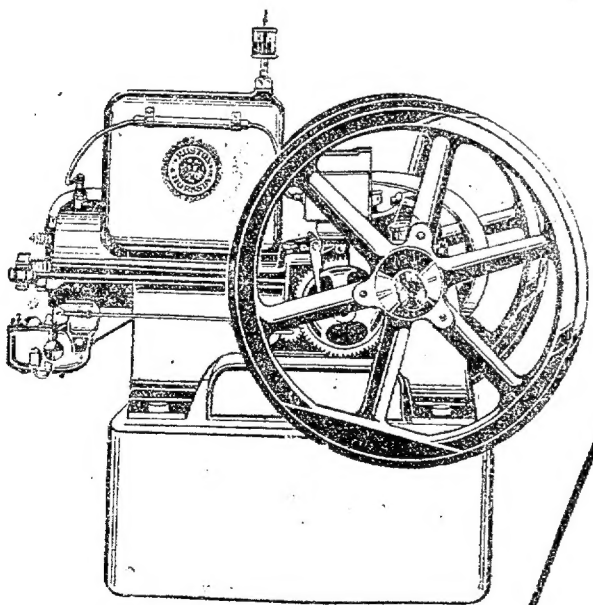
గొప్పగొప్ప వారిచే
జీవకుశలు యోగ్యత
వక్రములు పొందియున్నది

చింతకాష చీటి చూచి కొని
జూనము గలుగదు.
చక్కని దబ్బిలో వజ్ర వీధి 1-1 0-10-0
దబ్బి 1-3 రు 6-6-0 లు.

ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండవలసినది
అమృతంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపాటి, మద్రాసు
109, ఫిరోజ్, ఫోల్స్, మద్రాసు.

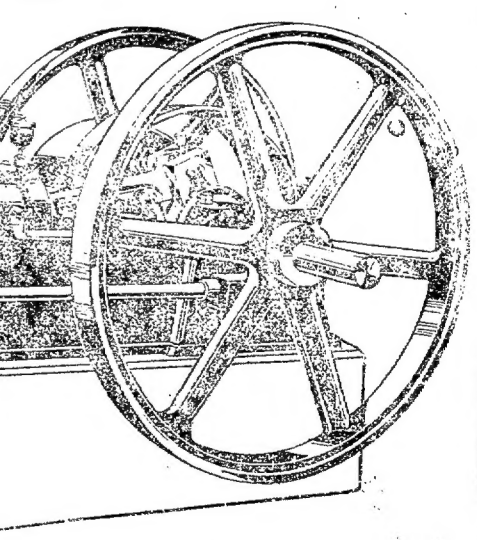
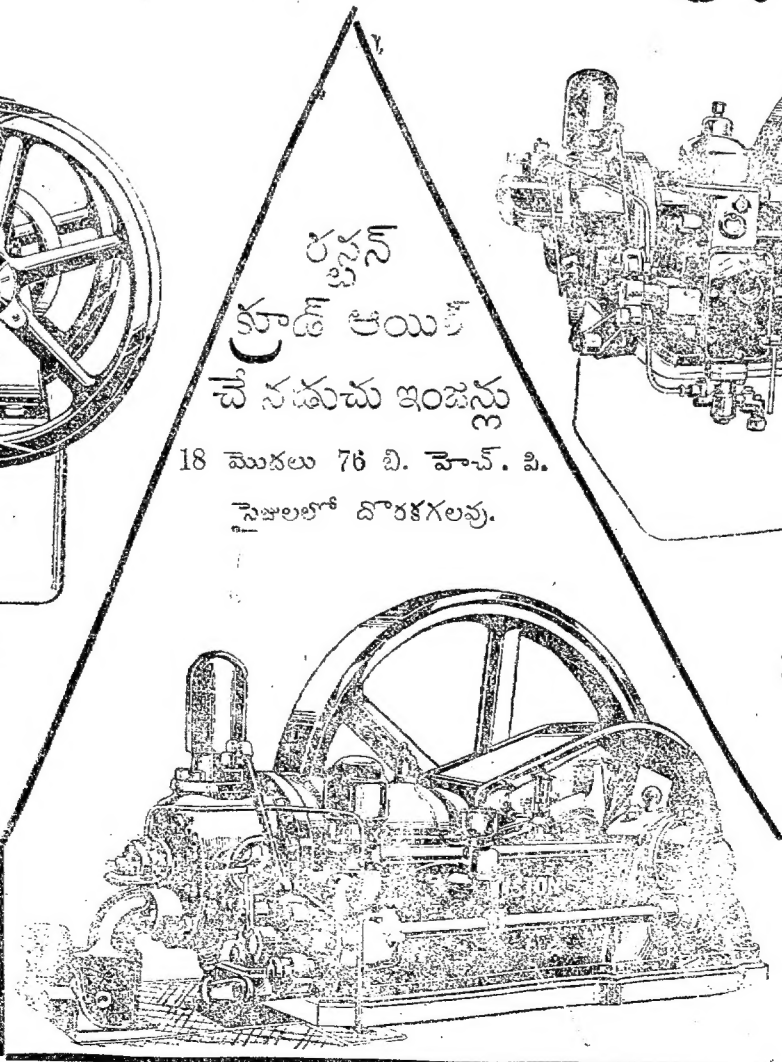
రస్త్ - హార్న్స్ బీ ఆయిల్ ఇంజిన్లు

ప్రతి ఒక్క టియు వాటి జాతులలో శ్రేష్ఠమైనవి

పి. ఆర్. టైప్ ఇంజిన్లు

పెట్రోలువల్ల ఆరంభించి
కిరసనాయిల్ వల్ల
నడవబడును
సైజులు
2½ మొదలు 6½ బి. హెచ్. పి.

క్లాసు "యమ్"
హాట్ బల్బ్ ష్టార్ట్
క్రాడ్ ఆయిల్ వల్ల నడచును
సైజులు
½ మొదలు 36 బి. హెచ్. పి.
ప్రాక్ మద్రాసునందు కలదు.

మద్రాసు రాజధాని ఏజెంట్లు:—మాస్జీ ఆండు కో., లిమిటెడ్., రాయపురం-మద్రాసు.

బలకరమైనది!

కాయ సిద్ధి మ క ర ధ్య జ (రిజిస్టర్డ్)

పుష్టికరమైనది!

ప్రాణాధారమైనది!!

ప్రస్తుత కాలమునందు గల గొప్ప జనరల్ టానిక్ గుళికలు

నరమల బలహీనత, అపరిమితమైన రక్తము, రక్తహీనత, జ్ఞాపకము లేకపోవుట, మైకముగానుండుట, గుండె కొట్టుకొనుట, క్యాసకోశము, క్షయ, సకల ఉదర సంబంధమైన వ్యాధులు, ఆకలిమందగించుట, అతిసారము, గ్రహణి, వాంతిభేది, జ్వరములు, విత్తునొప్పి, జీర్ణలక్షణము, స్వప్న సులనము, నపుంసకత్వము, పెగ్గరోగము, మేహస్రావము, సిఫిలిస్, కొద్దికాలమునుండి, దీర్ఘ కాలమునుండియున్న మేహవ్యాధులు, ఎక్జమా, అన్ని చర్మవ్యాధులు, మచ్చలు, కుష్ఠము మొదలగునానికి ఆసాధారణమైనట్టియు, నిజమైట్టి నివారిణి. తూర్పుయండియాలో నున్న ప్రధాన వైద్యులచేతను ప్రజలచేతను శిష్యాచేయబడి, ప్రశంసింపబడియున్నది.

20 రోజులకు సరిపోవు 40 గుళికలు. ధర రూ. 10 లు మాత్రమే. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును.

ది టమిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి, లిమిటెడ్, 44, గోవిందప్ప నాయక వీధి, హైస్ట్రబాస్ నెం 278, మద్రాసు

అధ్యక్ష మాధుర్ బాబు గారి

శక్తి బోపధాలయము

హిందూదేశమంతటిలోను మంచిదియు, చౌకధరలకు, నమ్మకమైనవి దొరకగల ఆయుర్వేద బోపధాలయము. మద్రాసు ప్రాంత:- 158 బ్రాడ్వే. జి. టి. మద్రాసు.

ఫిల్లీ ప్రాంత:- చాందినీచౌక్. రంగూన్ ప్రాంత:- 209, లీవిన్ వీధి.

చ్యవన ప్రాశ:- జలుబు, దగ్గు, క్షయ, ఉబ్బనము మొదలైనవాటికి దివ్య బోప ధము ధర 64 తు|| శేరు 1 కి రు 3/-

సిద్ధమకరధ్యజ:- నరములకు బలమునిచ్చు బోపధము తులం 1 కి రు. 20/-

మాయొక్క- ఉచిత జాబితాకొరకు ఒక అణా పోస్టుబిల్లు న పంపుడు.

యం. యం. చక్రవర్తి, బి. వి. పొప్రైటరు అండు రిసీవరు.

బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్, లిమిటెడ్.

హెడ్ క్వార్టర్స్,

మద్రాసు.

ప్రాంతి ఆఫీసులు:- కుంభకోణం, మధుర, బెజవాడ.

ఆమోదింపబడిన మూలధనము

సీజన్ డిపాజిట్లు

రూ. 5000 పైగా రూ. 25,000 వరకు 3 మొదలు 6 మాసములవరకు నూటికి సం॥ 1-కి రు. 5 చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును. రూ. 25,000 మించిన సొమ్ముకు 3 మాసములకు సం॥ 1-కి 5 1/2 చొప్పున నూన్నా, 6 మాసములకు నూటికి సం॥ 1-కి 5 చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును.

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు

రూ. 10,000 లకు మించిన సొమ్ముకు నూటికి సం॥ 1-కి రు. 5 లున్నా, 2 సం॥లకు నూటికి 1-కి రు. 5 1/2 చొ॥ యివ్వబడును. కొద్దిమొత్తములకు వడ్డీ నూటికి సం॥ 1-కి రు. 4 1/2 చొ॥ యివ్వబడును. రెండు సం॥లవరకు నూటికి రు. 5 చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును.

సర్వవిధములైన బ్యాంక్ వ్యవహారములు జరుపబడును.

అన్ని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు కార్యదర్శి గారిచేత వ్రాయవలెను.

విద్యాసాగర్ పాండ్య, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

ఇండియాలో కెల్ల నవీన పద్ధతుల ననుసరించినది

ప్రజలకు ఎక్కువ అనుకూలమైనది

డివిడెండు గ్యారంటీగా యివ్వగలపద్ధతి-క్రొత్తవిశేషము

ప్రతి 5 వత్సరములకు నూటికి రు. 15 చొప్పున ప్రీమియములు తగ్గించబడెను

కామన్ వెల్తు అస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, పూనా సిటీ

అధ్యక్షుడు:- యాక్. సి. కేల్కర్, బి.ఎ., ఎల్.ఎల్.బి., ఎమ్.ఎల్.ఎ., ఎడిటర్: "కేసరీ"

అకర్న నీయాంశములు: (1) పూర్తిగా సొమ్ము చెల్లింపలేనివారలకు కూడ లాభములు.

(2) అస్యూర్ చేసిన మొత్తమువరకు యింట్లు కొనుక్కోనేనిమిత్తం అప్పులిచ్చుట.

దక్షిణ ఇండియా యం దంతటను ఏకైకము కావలెను.

ఎస్. ఆర్. రావు అండు కో.,

మద్రాసురాజధానికి తిరువాన్కూరు, కొచ్చిన్ నకు, చీఫ్ ఏజెంట్లు, 98, గిడ్డంగివీధి, మద్రాసు.

ఎం పైర్ హిందూ హోటల్

విక్టోరియా టెర్మినస్ కు ఎదుట

ఫోర్టు

బొంబాయి.

దివ్యమైన స్థలము, ఆదర్శ నీయమైనట్టియు, పసలియైన భవనము, క్లర్ రెడియో, ఎలక్ట్రిక్ దీపములు వీవనలు, గాలి ధారాళముగా వచ్చునట్టి గదులు మొదలగునాటితో అమర్చబడినవి. దివ్యమైన ఫర్నిచర్ కూడ గలదు.

తంబిలొనము, "ఫుడ్".

టెలిఫోను నెం. 22789.

THE EMPIRE HINDU HOTEL, Facing Victoria Terminus, Fort, Bombay.

శ్రీశైలయాత్ర

పెద్దచెరువు సత్రము

శ్రీశైల మాంధ్రదేశమునందు పురాతనమైన కుప్రసిద్ధ శ్రేణము. శ్రీశైలయాత్రను జేయుటకు ప్రజలు అరణ్యముల మధ్యను ప్రయాణము చేయవలసిన విధము యాత్రను చేసిన వారలకు విదితము. అరణ్యమధ్యమునందు యాత్రకులు అన్నము నీరు లేక చాల శ్రమపడుచుండురు. అట్టి శ్రమను కొంత యె సను నివారించుటకు శ్రీశైలమునకు దక్షిణవార్తమార్గమునందున్న పెద్దచెరువునందు బ్రహ్మశ్రీ గాడేపల్లి అప్పయ్యశాస్త్రి గారును వారితోబుట్టువు నీతమ్ముగారును అన్నసత్తకువు పెట్టి యాత్రకులకు సకలౌపచారములను చేయుచున్నారు. పదిమైళ్లు నడచి 12 గొల్లలకు యాత్రకులు పెద్దచెరువు చేరునప్పటికి అలసి పోవుదురు. వారికి పట్టెడన్నమును చెంబెడు నీళ్లను ఇచ్చెడి వారు నిజముగ పుణ్యాత్ములు. ఆకలిచే మలముల మాడుచు వచ్చినవారు శ్రమంతు లైనను అరణ్యమధ్యమున చేయగల బేది యును గనబడదు. అట్టిసిథిలోను అన్నదానము చేయువారి సత్ప్రియత్నములకు ధర్మపరాఘాటైన పుణ్యాత్ములు యథా శక్తిని సహాయముచేసి అన్నదానపుణ్యమును గట్టుకొనుట పర మార్థము. సహాయము చేయదలచిన ధర్మాత్ము శ్రీకిందివిరునా మాకు వారి సహాయమును పంపుటకు జేయుచున్నాము.

1. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు, మద్రాసు.
2. జె. వెంకట్రావుగారు సహజిడ్డి, విశాఖపట్టణం.
3. యం. వెంకట్రామయ్యగారు, డిస్ట్రిక్టు మునసబ్, నెల్లూరు.
4. బోధానం దేంద్ర సరస్వతీస్వామి, బెజవాడ.
5. నేటిపుడాకొటరు వెంకో బాచార్యులు, దేవనకొండ.
6. కె. శేషగిరి రావుగారు, డిస్ట్రిక్ట్ కలెక్టరు, కాకినాడ.
7. కె. చిన్నారప్పరెడ్డి గారు, పడు గూరు.
8. యం. మునిస్వామి అయ్యగారు, ప్లీడరు, నంద్యాల.
9. కె. పురుషోత్తమపంతులుగారు, డిస్ట్రిక్టు మున్సిబు, కర్నూలు.
10. జి. రామసుబ్బారెడ్డిగారు, తాలూకాబోర్డు (పెసిడెంటు), నంద్యాల.
11. ఎ. రామకృష్ణారెడ్డిగారు, ప్లీడరు, కర్నూలు

గాడేపల్లి - అప్పయ్యశాస్త్రి,

అత్తకూరుపోస్టు, కర్నూలుజిల్లా.

చందాదారులు కావలెను

భౌతికపులు, కవులు, భాషాపరిజ్ఞానము (బొందగోరు వారు మున్నగువారికి "ఆంధ్రపదప్రాసాతుర నిఘంటువు" మిక్కిలి యుపయోగకరమని బ్ర॥ శ్రీ చల్లపిళ్ల వేంకటాచార్యులవారు, శ్రీ శేషాద్రిమణిశాస్త్రి, కవిసింహ రాజశేఖ రులు (శతావధానులు) చి॥ లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రి, నాగపూడి కుప్పుస్వామయ్యగారు, జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారు మున్నగు ప్రఖ్యాత పండితకవులచే నామోదింపబడినది. సంచితముగ వెలువడిన బ్రచురింప గ్రంథకర్తకును గొనుటకు వలయువారికిని సులభముగ నుండుననియెంచి తత్ప్రకార మొనరింప బూనికొం టిమి. మేనెలలోపుగ ముద్రితమగును. ఒకవంద (100/-) పుట లుగల సంచితవెల రూ. 1-0-0 (ఒక్క-రూపాయ) తపాలా కూలి కొనునాకే భరింపవలయును. వి. పి. గా బంపునపుడు మణియార్డరు కమిషన్ మొత్తమునూత్రము మేమే భరియిం చెడదు. మాచందాదారులు కాగోరువారు (వి. పి. పోస్టుకు) అడ్వాన్సుగా రు 0-8-0 లు మనియార్డరుతో తమ పూర్వమైన విలాసముతో దరఖాస్తులు పంపుకొన వ్రాధితులు.

గ్రంథకర్త: టి. శ్రీనివాస రాఘవాచార్యులు, తిరుపతి. (చిత్తూరుజిల్లా)

స్వామిజీ దివ్యప్రభావము

భూత భవిష్యత్ వర్తమానకాలములయొక్క సంగతి గొప్పయోగి అని పేరొందిన స్వామి ప్రేమానంద జీవార్యోగ సాధనవల్ల తెల్పబడును. ఇండియా బర్మా సిలోను నందంతటను 12 వత్సరములనుండి భ్యాగిగాంచినది. దర్శనభాగ్యముబట్టి వారనేకులవల్ల యోగ్యతాప్రత్యములను పొందియున్నది. 5 వత్సరములకు రు 1. సంవత్సరపు జీవితం నెలవారిగా చెప్పుటకు రు 2 వారములవారిగా చెప్పుటకు రు 5. జీవితమును వ్రాయుటకు పరీక్షరునుము రు 5. పూర్తి జీవితము పుట్టినదాది చచ్చువరకు వ్రాయుటకు రు 10. విషి చార్జీలు ప్రత్యేకము. పుట్టినతేది లేక వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను.

PROF. S. N. BOSE, B. A.
Swami Premananda Asramam, 8, Beadon Streea
P. O. Box 11418, Calcutt

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్
ఆన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(స్ట్రెయిట్ సిటీడ్ మెంబర్స్) (ఇంగ్లాండులో
ఇన్కార్పొరేటెడ్ చేయబడినది.) రిజిస్టర్ చేయబడినది.)
ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగ పోలీస్-పోలీస్ రద్దు
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండు చేయ
కూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది.
ధారాశ్రమైన పద్దులపై పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.
ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు,
రిటర్డ్డ్ డాక్టర్, వేపేరి, మద్రాసు
కుక్కాంగదాచార్య,
హోమ్స్ ఫీల్డ్, ప్రొద్దుటూరు.
సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,
ఏజంట్లు, తెలుగుజిల్లాలకు గణపతిమొదటివీధి,
తిరువల్లి క్లబ్, మద్రాసు.
ముఖ్యమనిషి:—శ్రీ యు త్తె. సౌందర్యరాజ
య్యంగారు ఆంధ్రజిల్లాలో సంచార మొనర్చుచున్నారు.
వారికి పుత్రము ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను. C/స
జిల్లా మునిసిఫ్ కాకినాడ.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!
ఇకను మోనపు పుస్తకములను కొని మోనపోకుడు.
సతీపతికుతూహల
రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ విడివర కాంధ్రభాషలో వెలువడియుండ
లేదు. ఇందు గృహస్థశ్రమధర్మము సతీపతుల శోభనశ్రమ
తో వర్ణింపబడినవి, క్రమతత్త్వము, శ్రీవాతులు, పురుష
జాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల పాఠశాలములు,
వానియొక్క అభిప్రాయము, శిష్యాగృహసామగ్రిములు, వాని
లక్షణములు, నిట్టి సతీపతులకట్టి సంతానము గలంబునను నిమ
యము, గర్భవిషయములు, గర్భశ్రీ లనుసరించునలసిన విధు
లు, గర్భవతుల యోగ్యావస్థకల్గి, కుమారులు, అర్హతకల
ద్రవైరములకు గల తారణములు, వానిని విడివడియును సహ
యములు, వారిమండలమును స్వీకరింపబడి, మున్నగు 2300 విష
యములలోను, సులభస్థానసారముగ సలహానామక, వైకాభా
షులు 25 లోను గ్లెజు 10 పేజీల వ్రుదిన సేతుకాళిలోను
చక్కని వైదుర్యో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక
చదివియు తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు. 30
పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0; తపాల బుక్కు 5 అణాలు
రంకుపుస్తకము లొకసారికొనుదానికి తపాలబుక్కు లేదు
ఈ చిరునామా:—ఆర్థర్ బుక్ డిపో.
19 కొండవరాయ మొదటివీధి, తిరువల్లి క్లబ్, మద్రాసు

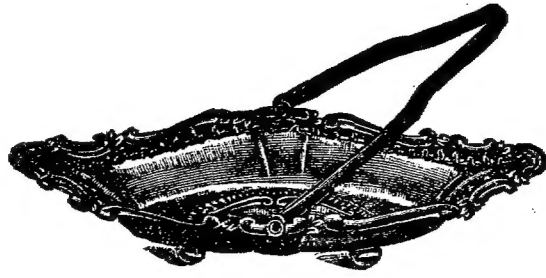
అద్భుతము! అతిరుజుపు!!
జ్యోతిషమును సమృద్ధము లేని వారికి గూడ సమృద్ధ
ము గలుగునట్లు భూత భవిష్యత్వర్తమాన ఫలములు భృగు సం
హితాది అపూర్వ గ్రంథములను బట్టియు, అనేక వేల జాతక
ములు చూచి యుండుట వలన గలిగిన అనుభవ జ్ఞానమును బట్టి
యు వ్రాయబడును. ఒకసారి చూచిన మీకు తెలియగలదు.
1. ఆయుర్దాయ నిర్ణయము, సామదాయక ఫల } 2-0-0
ములు ఒక సం॥ రమునకు విదకా ఫలములు. }
2. డిటా 5 సం॥ రములకు 5-0-0
3. ద్వాదశభావ ఫలములు, మహాదకా ఫలములు 8-0-0
4. గ్రహస్థలము చేసి హాదశవర్ణలు కట్టి వివ } 25-0-0
రముగా ద్వాదశభావ ఫలము, యావత్తీవము }
అంతర్గత ఫలములు వ్రాయుటకు.
జనన కాలములు లేక ప్రశ్న కాలం, తిథి, మాసము,
రాలు పంపవలెను. పోస్టు ఖర్చులు వేలు.
హోరానిలయము, శికింద్రాబాదు, చక్కన్.
(నెం 2695 రు. నాలాబజారు.)

అద్భుతమైన నవీననివారణి
మాలవ్యాధులు, భగంధరములకు గనేరియా, కుష్టు,
మోము, గానపుండు, బిల్ల సంతకము, సిమన్, కాతిన పుండు
మొదలైన నవనియు నీమందువలన కుదురును, నేడే యావధము
కొరకు వ్రాసి వ్యాధులనుండి రక్షించుకొనుడు.
Dr. D. N. Roy. B. A., 3/2 College Street, Calcutta

తండ్రి విలాసము "ఉమ్మిడియార్"

తెలిఫోను నెం. "2802."

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

వగైరాలు మిళితమైన, వెండిసామానులను బంగారు
వగలను మాత్రమే ప్రజలు ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు.
గాన మేము వీటిలో నొక్కటియైనను తప్పక ఆనున
రించుచుండుటలననే మా వ్యాపారాభివృద్ధికి, కాతా
దారులు హెచ్చుటకు ముఖ్యకారణము.
ఒకసారి పరీక్షించిన అన్నియు విపులముగా
తెలియును.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

గ వ ర్ న మెం టు హా మీ
రెం డు ల క్ష లు వూ ర్తి యై న ది
1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.
తత్క్షణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి.
ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్,
బంధరు.

శతకరత్నావళి

వెల 2-0-0 పోస్టుఖర్చులు వేరు.

ఇందు- భక్తి ముక్తి వైరాగ్యములను పోషించునట్టి గుణ, లోకోత్తరలతోడను నీతిబోధకములగు దృష్టాంతములతో
డను, హాస్యభావములతోడను నిండియుండునట్టియు, ఉచితముగ శృంగారరసమునా దుంచినట్టియు శతకరాజములు, పద్య
రత్నములు మున్నగునవి ముద్రింపబడియున్నవి. ఇయ్యది విషయసూచికనలక జేయవలగలదు. చాచాపు 2500 రత్న
ములు గలవు. ఇవి సమస్తజనులకును సుబోధకములై జీవితకాలములో అనేకసందర్భములయందు సహాయకపడునట్టివి
గావున ఈశతకరత్నావళిని పండితులు, పామరులు, పట్టణాస్త్రపుష్పలు, పల్లెలవాసులనుడ ప్రాణమిద్రముగా భావించి
యాదరించుట ఆత్మరక్షము కాదు.
మాడవకూర్పు:—ఈ శ్రాత్త కూర్పునందు జనరంజకములగు పెక్కు శ్రాత్తశతకములను జేర్చుటచేసి, యీ
గ్రంథరాజము, 160 పేజీలచే పెరిగియున్నది. యథాప్రకారము భాషాభిరూప లుండజే యాదరణకుం బాత్ర మునునని
నమ్ముచున్నాము.
నాల్గవకూర్పు:—అతిశ్రేష్ఠకాలములో నాల్గవ కూర్పున కావ్యశతక కలిగించిన జనాదరణమునకు కృతజ్ఞత తెలుపు
చున్నాము.

విషయ సూచిక

- 1. వేమనరత్నములు- 200 పద్యములు- నీతి. 2. సుమతీశతకము- నీతి. 3. భాస్కరశతకము-నీతి. 4. సత్యవతి
శతకము - శృంగారము, నీతి. 5. నురాభాంజేశ్వరము - శృంగారము-, శృంగారరత్న శతకము- ఇందలిపద్యములు:-
6. కలువాయిశతకము 7. కాంతాలూనుశతకము 8. లావణ్యశతకము 9. తాడిసళ్ల రాజగోపాలశతకము 10. నల్లికార్జునశత
కము. 11. చెంగలరాజుశతకము 12. చంద్రవదనశతకము 13. నాయకనాయికాశతకము 14. భర్తృహరిశృంగారశత
కము 15. వేణుగోపాలశతకము-నీతి, హాస్యము. 16. కాళహస్తిలింగశతకము- నీతి, హాస్యము. 17. రామలింగశతకము
నీతి, హాస్యము. 18. కుక్కు-తేజ్వరశతకము-నీతి, హాస్యము. 19. రామతారకశతకము- భక్తి, 20. కవిచౌడప్పశతకము
హాసము- నీతి 21. గణికాశిష్యులపక్ష తారానాళి-వేశ్యానింద 22. పాపచిన్మోపాఖ్యానము- హాస్యము 23. జగన్నా
యకశతకము- నీతి. రత్న పంచాశత్తు - ఇందలిపద్యములు:-24. నుక్కట్లదండేశికము- హాస్యము, నీతి 25. కామేశ్వరీ
శతకము - హాస్యము, భక్తి 26. భుజంగవృషాల శతకశతకము - నీతి. 27. భక్త చింతామణిశతకము - భక్తి 28. సర్వ
మంగళాశతకము - భక్తి. 29. శ్రీకాళహస్తి శతకశతకము - భక్తి 30. కాళహస్తిశతకము - భక్తి 31. రామరాఘవశత
కము - భక్తి 32. రామప్రభుశతకము - భక్తి. 33. జానకీపతిశతకము - భక్తి. 34. జానకీనరశతకము - భక్తి, వైరా
గ్యము. 35. దాశరథిశతకము - భక్తి 36. రాజగోపాలశతకము - భక్తి 37. నరసింహశతకము - భక్తి. 38. మానసబోధ
శతకము - వైరాగ్యము. 39. భజగోవిందము - ముక్తిబోధకము. 40. వృషాధిపశతకము-భక్తి. 41. కృష్ణశతకము - భక్తి
42. భద్రాద్రిరామశతకము - భక్తి 43. హనుమత్పంచశతకము - భక్తి 44. హనుమద్దండకము - భక్తి.

హిందూ లా 6-0-0 పీనల్ కోడు 2-8-0 అద్భుతదీపిక 0-6-0 పంచభాష 0-10-0

బిక్టోరియాడిపో
మైలాపూరు మద్రాసు

శనివారము 1-12-0
శనివారము 1-12-0

సామాన్యసంజీవి.

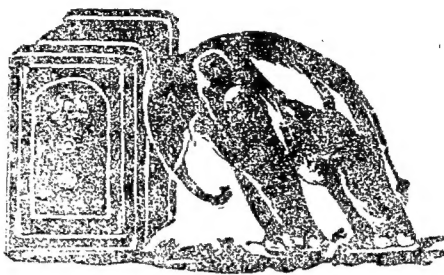
(8జివర్లు)
1 కేరు రూ॥

34 చిట్ట చిట్టములు అప్పుడేయి కలిపిన తేనెనూ.
మేహపాడలకు పనాయి, స్త్రీల కునుకునాగులకు అ పనాయి
ఉడకలకు, కుక్కనవ్వుము, చర్మనాగులకు, స్త్రీల ఋతునాగులకు గ్యారంటీ.
జి. కనాక్, గాంధీ, అంబేద్కర్ మొడికల్ స్టోర్సు, రామనాయుడు వేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాపల్లి

ఇనుప పెట్టెల న్యాయాలలో శ్రేష్ఠత్వమును పొందినవారు
హిందూదేశముంతటను ప్రఖ్యాతి జెందినవారు
అనేక ప్రదర్శనశాలలలో తక్కువైనన్ని బంగారుపతకములను
మోగ్యతాపత్రములను బహుమతిగ పొందినవారు.
విశ్వనాథ్ అండు కో., నెం 131, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

అనేక గొప్ప సామాన్య సంజీవీలు
ను, బ్యాంక్ కేసును, జిల్లాబోర్డులకును,
మున్సిపాలిటీలకును, పంచాయతీలకును
చాలకాలముగ పట్టయిచేసి ఖ్యాతి జెం
దిసినవారు, గట్టిరకము పెట్టెలు, మంచి
పనికనుగొనిన పెట్టెలు, మేలైన
తాళములు వేయబడిన పెట్టెలు, బహు
రూప విక్రయమునున్న ఇనుప
పెట్టెలు, అన్నిటికంటే శ్రేష్ఠమైనవి.
బయటటిరి ఆర్డరులు వెంటనే గమనింపబడును.

ఇనాం!

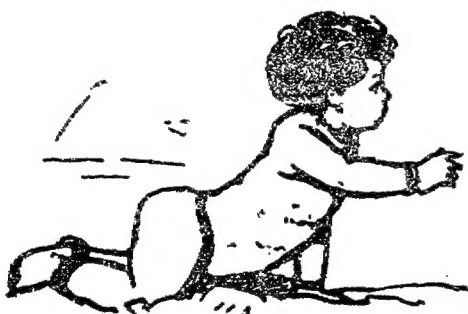
ఇనాం!!

ఇనాం!!!

పసిపల్లెలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్

శాంపిల్ ఇనాం అండు దీనికి సంబంధించిన పుస్తకము ఇనాం

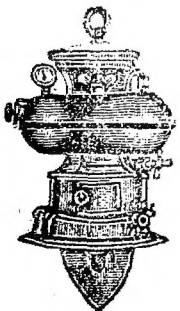
- 1 ఇన్ ఫెన్ టోన్ ను అవుపాలు, బట్టెపాను, మేకపాలు, కన్ డెన్ టు పాడగుపాలు
మొదలగు వాటితో కలిపిన తల్లిపాలవలె నగును.
- 2 పసిపల్లెలకు గలుగునట్టి నులబద్ధకము, అశీర్గము, నా నువు, ఈక్కు, జ్వరము
చర్మ మొదలగు న్యాధులను అంకుంపరచును.
- 3 జ్వరము నైనట్టియు, పేగులకు సంబంధించిన న్యాధుల నాంకుంపరచుటకు పాలు
తాగునట్టి చిడ్డలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్ నియ్యవలెను.
- 4 చంకములు నచ్చునట్లు ఇన్ ఫెన్ టోన్ విక్రీతి భద్రమైన రకము.

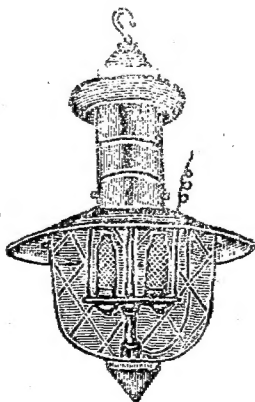
ఏజంట్లు కావలయును
దాదా అండు కో, మద్రాసు.
ఆప్రికన్ షాఫ్, బెజవాడ.

మీకు కావలసిన గ్లాసు సామానులు దీపములు వగైరాలకు మా వద్దకు దయచేయుడు

మీకవసరమైనవి తీసుకొనుటకు
మేము సహాయము చేసెదము

మాకు వ్యాపారమునందు ప్రత్యేక అనుభవ
ముండుటచే మీకష్టములను మేము నివర్తిచేయ
గలము, సంవత్సరమునందంతటను మా వద్ద గొప్ప
ప్రాకు యుండును.

నవరించబడిన మాధరలకు వ్రాయుడు:—

మెసర్స్ అల్లిమహమ్మెద్ జిన్నా అండ్ కో, రత్నబజారు, మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1980 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 22-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

మనుమ తెనాలిది	,, 45 కలవి చ	12 8 0	18 4 0
నయ్యారిది	,, డిటో 42	,, 18 8 0	14 0 0
డిల్లి	,, డిటో 46	,, 18 0 0	17 0 0
రాగులు	,, 164 బస్తా 1-కి	,, 7 0 0	8 0 0
మత్తులు	,,	,, 19 0 0	20 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

శనదులు బస్తా 1-కి ౪ 205	,, 16 0 0	10 7 0
నెనగులు	,, డిటో	,, 16 0 0 17 0 0
పెదలు	,, డిటో	,, 14 0 0 16 0 0
చిలనలు	,, డిటో	,, 17 5 0 18 0 0
చిలనలు	,, 195	,, 8 4 0 9 8 0

3. నూనెవస్తువులు

మత్తులూనె బా 1-కి	,, 110 0 0	118 0 0
నయ్యలూ 1-కి	,, 14 0 0	19 0 0
పేరు నెనగవత్తు బా 1-కి	,, 40 0 0	41-0-0
పేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి	చ 98	మి.వ.నూనె 96
అనూనె బా 1-కి	98 0 0	100 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయచనుపు బా 1-కి	100 0 0	108 0 0
చూరచనుపు	,, 60 0 0	65 0 0
మిరపకోయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	98 0 0	112 0 0
ధనియాలు	,, బా 1-కి	28 0 0 42 0 0
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమంబు మణుగు 1-కి	చ 40	45
బిల్లులు బా 1-కి	చ 28 0 0	49 0 0
అప్పా-చెక్కెర బస్తా 1-కి	,, 28 8 0	28 6 0
చిలరచందు బా 1-కి	,, 28 0 0	38 0 0

5. ఇనుము

శబ్దానకం బా 1-కి	,, 80 0 0	81 0 0
చురం	,, 24 0 0	80 0 0
కప్పురి	,, 24 0 0	80 0 0

6. నూనెలు

నెం 20 చెన్ని సెలవాంబూడి	చ 7 12 0
నెం 5 ,, కటారి	,, 4 9 0
నెం 24 ,, లాటి	,, 6 10 0
నెం 40 కామ్యురు 10 పా	,, 10 0 0
నెం 20 1/2 రెట్టతేడి	,, 6 10 0
నెం 40 రాచి	,, 8 9 0
నెం 4 చెన్ని నునీడు	,, 4 8 0
44 నాండ్	,, 5 1

7. భోజనములు

నెం 100 కులం 1-కి	చ 50 0 0	58 2 0
నెం 100 కులం 1-కి	,, 21 18 0	22 0 0
నెం 100 కులం 1-కి		18 6 9
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 242 0 0	244-0-0
రాగి బా 1-కి	,, 880-0-0	882-0-0

8. రంగులు

అతిమేలు స్వీట్లూండు అతిజరయిక్ సింహాంబూక్	
మీసా 1-డిగ్రీలు 200 కి	చ 47 0 0
,, మీరంగ 1 రతి	10 0
,, 14 రకులు	1 10 6
,, 28 రకులు	1 9 0
,, 56 రకులు	1 8 6
,, 1 అందర	1 8 0

రవ్వ-టుట్టాస్కా-కలెట్ అనగా (టెక్నికల్)

కాంగ్ 3 5	1 0 0
కాంగ్ 4	1 2 0

మహానంది నీటిస్క్రిము

దేశపాండ్య సుబ్బరావుగారి ఉపన్యాసము

మహానంది నీటిని సంద్యాల పట్టణమునకు తెచ్చుటకై సంద్యాల మునిసిపలు కాన్సిలువారి ప్రయత్నములను తీవ్రముగ ఖండించుచు, ఈనెల 15 వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు మాఘం గురువయ్యగారి అధ్యక్షతన ఒక బహిరంగసభ గా వింపబడినది.

పానులలో హిందూమహమ్మదీయులు, వర్తకులు, స్త్రీ డర్లు, రైతులు ఎల్లరు విచ్చేసియుండిరి. శ్రీయుత భైరవజ్యోతుల మహానందయ్య, రాజా పెద్ద సుబ్బారాయుడుగారలు మునిసిపాలిటీవారి అధిపతియను, శ్రీమమునకు వచ్చిన ఉపద్రవమును తెలిపిరి. సంగయ్యకాశ్రమిగారు, శ్రీశ్రవినాథమునకు, ఈమునిసిపాలిటీవారిని సంద్యాల పౌరులను ప్రజలు తరతరములవరకు కాపించెదరనిరి. గ్రామముల భూములను పోనాడి ప్రజల కూటిని తీసి రాయవేయటలో యెసుకాలమున, పెరులను బ్రతికించుటకొరకు, తోపులలోని చెట్లన్నియు నటికి పందిలివేయించిన ట్లున్నదనిరి. మునిసిపల్ కాన్సిలుమెంబరు అత్తెమూరి సుబ్బారావుగారు, ఈకాశ్రాయిలు ప్రస్తుత ఆర్థికస్థితిలో ఆనవసరమనిరి. సంద్యాల తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు రామసుబ్బారెడ్డిగారు ఈస్క్రిము రైతులకు నష్టచాయక మనిరి.

దేశపాండ్య సుబ్బరావుగారు

శ్రీయుత దేశపాండ్య సుబ్బరావుగారి రివీవముగ, గంభీరోపన్యాసము గావించిరి:-

నేడు సభ జరుగునని దండోరా వేయబడినది. కరపత్రములు పంచిపెట్టబడినది. మహానందయ్యగారు స్వయముగ కాన్సిల్లరుకు తెలిపియున్నారు. ప్రజాసభయందు, కాన్సిల్లరులో ఒకరైనను ఉన్నారేమో చూడుడు. ఇది గౌరవమో లేక గర్వమో తెలియజేయలేదు. పొడలంటే వారికి ఇంత నిర్లక్ష్యము. స్క్రిము కావలెనని వెంకటప్పయ్యగారు బహిరంగముగ ఏల చెప్పగూడదు? వారికే భైరవమున్నది, ఇనటికివచ్చి చెప్పవచ్చును.

కాన్సిలువారియు, గవర్నమెంటువారి అధిపతియనకు అంతులేదు. ఊరినుట్టు, అడుగడుగున నీళ్లుండి, 10 మైళ్ల దూరముండి నీరుకెచ్చుట వాస్తవమైనది. ఈ స్క్రిముకు న్యాయము తెచ్చుననని చాటుచున్నారు. పదిమైళ్లనుండి గొట్టములు వేయటకు, అవుడభ్యుదయ గొట్టములు చూపుటకు, తనిఖీ ఆఫీసర్లకు, ఈన్యాయమంత లెక్కపెట్టలేదు. కనాలు, బారెడుదూరములో గలను. దానినికే చెట్లన, జురలకు, సంద్యాలముకు పోవునని భయపెట్టి మోసముచేయుచున్నారు. మోసపోవు కాలము పోయినది. కనాలుకు మంగళభద్రానది నుండి నీరువచ్చుచుండ, మట్టి ఎటులపోవును? కనాలు స్క్రిము కన్న, మహానంది స్క్రిము తక్కువ వ్యయముగనని ఎవరైనను దుటావుచేయవచ్చునని నేను సవాలు చేయుచున్నాను. నేను ఈ దినమంతయు రెండుస్క్రిములను లెక్కవేసియున్నాను.

ఈమహానంది స్క్రిమునుండి, మహానంది యెచ్చువుందు 7 గ్రామములవారి నోటిలో గడ్డపడుచున్నది. సర్కారువారు 250 సంసారములనుకాత్రమే కష్టపడునని చెప్పుటలో వివేకమేమాత్రములేదు. వారు మాడడమెందుకు? మనము సుఖపడుటెందుకు? మనకే సుఖముకావలెనంటే కనాలు స్క్రిమును ఏర్పాటుచేసుకోవచ్చును.

స్థలపరిశ్రమ గురించి చెప్పుటకు మునిసిపాలిటీ వారికి గాని ప్రభుత్వమువారికిగాని యోగ్యతలేదు. పరిశ్రమిగవారు మూలామాత్రము కలదు! నీటిలో లేదు! జ్ఞానశాస్త్ర ఇంతకంటే వేరుండదు. హిందూమతమంటే వీరినుండి నేర్పుకోవలెను. పరిశ్రమ అంటే శ్రేయఃకరమైన ఆచరించవలసి వారికి తెలియదు. ఒకచోట వూలు నిలిచిపోయిన, ఈభుచ్చి ఏమి కావలెను? శ్రేయఃకరమిది ఏమి కావలెను? ఇప్పటికే కడపటి కారుకు నీళ్లు తక్కువవచ్చుచున్నవి. అట్లున్నప్పుడు, ఇంత పట్టణానికి, నీరు చాలునా?

మీరు నిశ్చయముగ ఈ స్క్రిము నూడదని చాటుదు. మంత్రితో ఈ మునిసిపల్ మోసమును ఎరిగించును అని సుబ్బరావుగారు నడిపిరి. మంత్రి వచ్చినపుడు దెప్పుచేయవలెను పోవుటకు తీర్మానింపబడినది.

(ఒకవిలేఖరి)

అపూర్వమైన రకము

నీమకమలములకు, ముణులకు

స్వామి మైన ధరల చొప్పున

ఈ దిననవిలాసమునకు వ్రాయుడు, లేక ఖుషున మీరక గయచేయుడు.

197-8

పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ టి. సన్

తంలివిలాసము "ఓషన్"

ఫోను నెం 2477

మార్కులను, మద్రాసు.

కావలెను

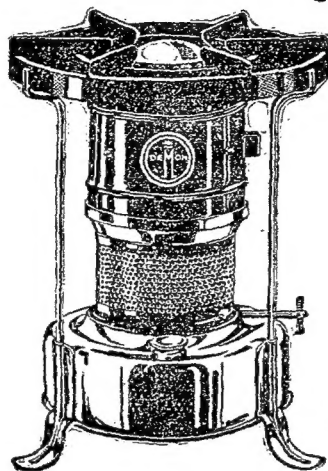
వలకుబడి, నమ్మకము, ఉదాత్తస్వభావముగలవారు, "యూనివర్సల్ మ్యూచుయల్ ఎయిడ్ అండ్ పూర్వకాన్ అసోసియేషన్ లిమిటెడ్" తరపున ఏజెంట్లుగ నుండి ప్రతి పట్టణముందును బీదగృహములను, పింజరపోలులను ఏర్పాటుచేయుటకు కావలయును. వేతనము యోగ్యతలనుబట్టియు, చేయు పనినిబట్టియు ఏర్పాటుచేయబడును. వెనుకటి యనుభవమును తెలుపుచు, యోగ్యతా పత్రములతో ప్రస్తుతము చేయుచున్న పని తెలుపుచు దరఖాస్తులను, మిస్టర్ ఎస్. ఎల్. నాగన్న, చీఫ్ ఆర్గనైజర్, 289, తంబుచెట్టివీధి, బాన్స్ బెన్, మద్రాసు. కు పంపవలయును.

డిటో మార్కు

డెమన్

అద్భుతమైన వంట కుపయోగకరమైన "స్టవ్"

సామాన్య కిరణనాయిలు యాచిరిగామం, ప్యూమెన ఊదారంగుల మంటలు ఎక్కువ వేడితోనుండును. ఈ వ్యవధినము వృధాబోక, సరిగా పాత్ర కిందనే యుండగలదు. తొద్దిదరలో పుట్టమైన, చక్కనిభోజనము, ఒక పింటు నూనెతో 6 గంటలకాలము కాదుటలేక వంటచేసుకోవచ్చును.

కష్టములేదు. పంపుకొట్ట యవసరములేదు. మసిలేదు. పొగలేదు.

సామాన్య ల్యాంపు మాదిరి ఉపయోగించవచ్చును.

సులభముగ తీసికొని వెళ్లదగియున్నది.

క్రిందివారివద్ద దొరక గలను:-

మెసర్లు: పాప్వల్ జమాల్ అండ్ బ్రదర్లు, గ్లాస్ వేర్ వర్కర్లు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఫ్రాంచి:- 11, ఈవినింగ్ బజారు రోడ్డు.

"డెమన్" పనిచేయునపుడు చూడుడు.

తరుణము మించిచోకమునువే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగ్గితద్ద వహించుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఊడినప్పునంతవరకు ఆలసింపకుడు. వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంశ్యదశ యని గ్రహించుడు.

కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డు ను నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధ లన్నింటికి

ది వ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట చిరుగుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకున్నవలె, తుమ్మెద రెక్కలవలె నిగనిగలాడించును.

ఈ సులభపద్ధతిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుక లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చురుదనమును గలిగించునో గమనింపుడు. కామినియా ఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు ఆధిక్యము గలుగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతి పట్టణములోను, పల్లెలోను, దుకాణాదారు లందరివద్దను, పరిశుభద్రవ్యము లభ్యుపాద లందరివద్దను దొరకును. మీయూరి నర్తకులయొద్ద కొనువపుడు కామినియా ఆయిల్ నా అని చూచి మర కొనుడు.

సీసా 1-కి వెల 1-0-0, పోస్టేజీ 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 3-కి డ 2-10-0, పోస్టేజీ ఆ 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్) కొనుట ముతవకుడు.

మీరు సులమీనుగాని, జేబు రుమాలమీదగాని రెండుమాడు చుక్కలు అలో25 బహారు మర్రినవెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైజీపువ్వుల పరిమళములను, పెదజల్లిన ట్టానర్లును, పెండ్లి సమయములందు బంధువు లందరిని సంతోషపరచుటకు, అలో దిల్ బహారు తప్ప ను చెద్దియు కానరాదు. నేడే ఒక సీసానుకొని దాని అమృతపరిమళమును అనుభవించుడు.

1/2 టౌన్సు ఓటోదిల్ బహారు	రు.	2-0-0
1/4 " " "	"	1-4-0
1 డ్రాము " " "	"	0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పరిపథమున.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్స్ కంపెనీ,

90-2

285, జమ్మామశీదు మార్కెటు, బొంబాయి, నెం. 2.

యోగవ్యాయామ ప్రకృతి చికిత్సాలయము

జర్మనీ ఆమెరికా దేశములం దవలంభింపబడుచున్న నిరౌఢ వధ జలచికిత్స పద్ధతులచేతను, నాడినమిశ్రితము, యోగాసన విద్యుత్చికిత్స పద్ధతులచేతను సమస్త రోగములకు చికిత్స చేసే దము. వివరములకు వ్రాయుట.

బండరు, } పాలపర్తి ఆంజనేయులు, }
రామానాయుడు } వ్యవస్థాపకుడు.

మూడువస్తువులు

మనకు సహాయముచేయునవి యేవనగా,
దేశమున కుపకారము చేయుట.

మానవులను కొనుడు. సువాసన గల్గిన చిట్టాముదము. బోర్నోడికోక్ పోమేడ్, వైద్యసంబంధమైన దంతధాన పాడి మొదలైనవి.

చిట్టాముదమునం దుండు చిట్లను చూడుడు
1980 సం॥ మార్చి నెలనరకు ఒక కత్తెరమార్కు సిగరెట్ల పై యుచియుగ మూడు ఖాళీదంతధానపాడి డబ్బాలకు యివ్వబడును.

SIVAW & Co. 19, Corporation St., Calcutta

WANTED capable organisers on Rs. 70/s (increased to Rs. 100/-after 6 months) plus Rs. 30/- as T. A. to start branch shops for sale of tea leaf (loose & packed) and patent medicines in different towns of Madras. Prices and quality exceptionally competitive. Candidates when appointed will be provided with complete shop equipments and sufficient stock for ready sale. No one will be appointed unless he buys 12 shares of the Company and pays Rs. 120/- on selection. No personal interview before selection. Apply to: The Managing Director, THE ORIENTAL MISCELLANIES, 172/3, Bowbazar Street, Calcutta.

ఆనందనికేతనము (హాగల్లు) (స్వకీయవిలేఖరి)

ఆనువృత్తిపాఠన

కొవ్వూరు, ఫిబ్రవరి 19:—ఈ ఆశ్రమము యొక్క పట్టణము 10 గ్రామాలకు వైద్యసహాయము చేయవలెనను కోరి కతో నొక ఆసుపత్రిని స్థాపించుట కేర్పాట్లుచేసిరి. శ్రీ ఎ. నారాయణమూర్తిగారు యశ. యం. పి. గారు పనిచేయు టకు బూనుకొనిరి. యాప్రారంభోత్సవమున 18 తేదీని శ్రీ ముళ్ళపూడి తిమ్మరాజుగారిచే (తెలుగు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు) గావించిరి. శ్రీ పునులూరి కోదండరామయ్యగారు, శ్రీ తల్లాప్రగడ నరసింహశర్మగారు యీ ఆశ్రమస్థాపన, కట్ట డము చేయుచున్న పనిని సభికుల కరింగించిరి. అధ్యక్షులు వైద్యసహాయముగూర్చి ఉపన్యసించిరి. శ్రీ కలిదిండి గంగరాజు గారు (తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు) బోర్డులు వైద్యసహాయమునకు ఏల బాగుగా తోడ్పడలేకపోవుచున్నవో ఆవివరములను తెలిపిరి. శ్రీ శనివారపు నుబ్బారావుగారు గ్రా మపున్న ర్యాగములో వైద్యసహాయము అత్యవసరమనియు లోకతోబోర్డులపారు తప్పక ప్రయత్నముగా నుచితముగా వైద్య సహాయము చేయు నిట్టిసంస్థలకు గ్రాంటులను విరివిగా నిచ్చి పోషించు బాధ్యత యున్నదనియు లోకతోబోర్డువాకు కీ॥ శే॥ చిత్తరంజనదాసుగారి గ్రామపునర్నిర్మాణపు స్కీము లోకతో బోర్డులలో ఏల చేయించిన, తాను స్వయంగా కలకత్తాపట్టణ మునకు మేయరుగా నుండి చేసినవైద్యసహాయము, మున్నగు వాటినిగూర్చి ఉపన్యసిస్తూ యీ తాలూకాబోర్డువారికి తప్పక దీనికి సహాయముచేయు బాధ్యత యున్నదని వక్కానించిరి. పిమ్మట శ్రీ నిడదవోలు వెంకట్రావుగారు మిషనరీలు వైద్య సహాయముతో మనగ్రామములకు వచ్చి వారిమతమున ఏల వ్యాపింపజేయుచున్నారో తెలిపిరి. అధ్యక్షులు ఆంధ్రోత్పత్తి వ్యా సమును గావించుచు వారికి కైకొలిది బోర్డుద్వారా సహాయమున ర్పించగలనని వాగ్దానమిచ్చిరి. అల్పహోరపువిందు సభాప్రారం భమునకు ముందుగా జరిగెను. చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి గ్రామపెద్దలు రైతులు సుమారు నూరుమందివరకు వచ్చిరి.

శ్రీ భద్రాచలక్షేత్రము

శ్రీ వేంకటరమణయ్యగారి అన్నసత్రము
శ్రీ సీతారామచంద్ర భక్తాగ్రేసరులారా!

శ్రీ భద్రాచలములో నుండు పమిడిఘంటం వేంకట రమణ వారిదాసుగారి నిత్యాన్నదానసత్రమునకు ఇదివఱకు బ్రహ్మశ్రీ తుంగభద్ర నరసింహరావుగారు స్వశక్తివలనను భక్తు లసహాయమువలనను అవిచ్ఛిన్నముగా జరుపుచు 1-10-1928 సం॥ తేదీని కీర్తిశేషు లైరి. ఏ రి సత్రాన్నదానకార్యమును ప్రారం భించినది మొదలు నన్ను ఈ అన్నదానకార్యము నెఱవేర్చుటకు నియమించినందున శ్రీరామాజ్ఞ వలన శక్తివందన లేకుండు జర్మ చుంటిని. ఈ సత్రమునకు నెల 1 కి 200 రూపాయలును, శ్రీరామనామి మహోత్సవకాలమున సత్రమునకు వైత్ర శు ౧౦౦ ప్రభృతి పుర్ణిమవఱకు 4000-0-0 రూపాయలును, ఇది వఱకు ఖర్చు కాబడుచున్నది. ఈ సత్రమునకు ఏవిధమైన స్థిర వసతులు లేవు. ఈ సత్రభారము నే నొకడనే నిర్వహింపగల శక్తియు లేదు. ఇట్టిస్థితి యీ క్రింద వ్రాయుపేరు గలవారికి తెలిసియే సత్రము పథిపోకుండు నిల్పుటకు ఆలోచించి, వారలు తమ శక్తికొలిదిని కొంతసహాయము చేయుచు సత్రము ఆచం ద్రార్కస్థాయిగా చందాలపూర్వకముగా జర్మగలదులకు పర మార్థదృష్టితో బయలుదేలుచున్నారు. గాన శ్రీ సీతారామ చంద్ర భక్తాగ్రేసరులారా! మీ శక్తి కొలిదిని తన సహాయము చేసి పతితవావనడకు శ్రీ భద్రగిరి రామచంద్రుని యనుగ్రహ మునకు పాత్రులై కాశ్వతకిరీని పొంద బ్రార్థించుచున్నాడను.

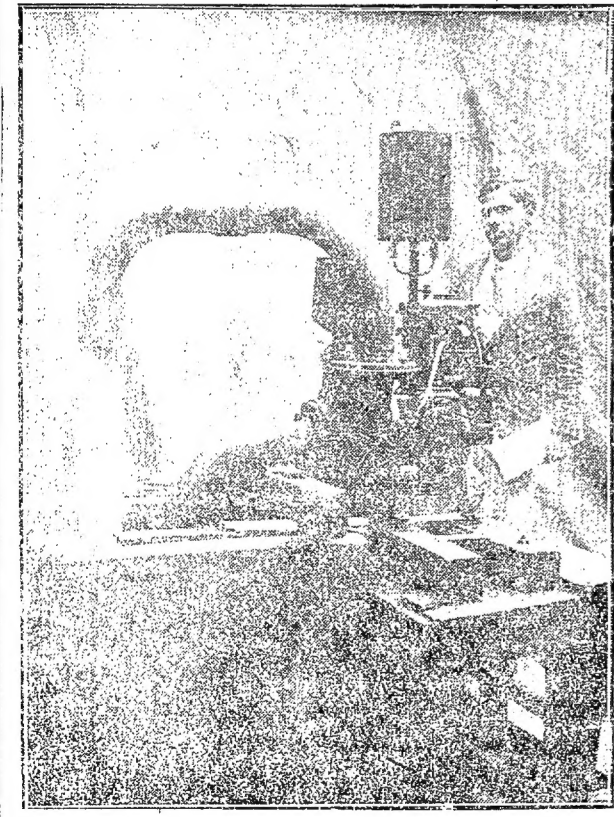
1. చల్లా కోటేశ్వరశర్మగారు, 2. పట్టవర్ధన రామ నాథంగారు, 3. రామదుగుల విశ్వనాథంగారు, 4. గుళ్లపల్లి సోమయాజులగారు, 5. కొవ్వూరు విశ్వనాథకౌస్త్యిగారు, 6. పొన్నపల్లి సుబ్రహ్మణ్యంగారు. సా॥ భద్రాచల నివాసులు.

వీరలు శ్రీపమిడిఘంటం వేంకటరమణ వారిదాసుగారి ఫోటోగల రకీడుబుక్కులతో వచ్చుచున్నారు. అట్టి రకీడులకు దానమిచ్చుదాతలు పొందగోరెదను. భక్తజన విధేయుడు, సూరివర్మ కామయ్య.

నీటి సదుపాయము

ప్రపంచమునందు యింతకంటె సుఖమైన నీటి ఇంజను లేదు. 4 అంగుళముల పంపుతో పనిజేసిన గంటకు 16,000 గాలనుల నీరు తోడగలదు. 5 మొదలు 15 ఎకరములతోట తడుపగలదు నూనె ఖర్చు చాల తక్కువ. దినమునకు ఒకడబ్బా తెల్లకిరస నాయిలుకంటె వేరు ఖర్చుగాదు పొలముకాపు ఎవరైనను పని జేయగలరు. బరువు తక్కువ. 4 గురు మనుష్యులు సులభ ముగా మోసికొని పోగలరు. పట్టాలఖర్చుగాని యిబ్బందులు గాని లేవు. చాల నమ్మకమైనది.

అన్ని జిల్లాలలోను నమ్మకమైన ఏజెంట్లు కావలయును.
వివరములకు:—

మద్దూరి బ్రదర్స్

రాజమండ్రి

‘ఆంధ్రదేశీయుల కొకమనవి’

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యోగ పరుడును, నీతివిగ్రహ సత్యాగ్రహ నాయకుడును, కుప్రసిద్ధ దేశభక్తుడును, మాతృదేశమునకై సర్వము త్యజించిన మహాత్మాగియు నైన శ్రీయుత బులుగు సాంబమూర్తిగారిని ప్రభుత్వమువారు రాజద్రోహ నేరముక్తింద కారాగృహమునకు పంపినది పత్రికాపాతక మహా శయల కెల్లరకును తేలిసినవిషయమే. ఈ మహామహుని ప్రభుత్వమువారు మార్చి ౭ తారీఖున విడుదల చేయుచున్నారు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు “బులుగు సాంబమూర్తిగారిని” క్రింద రూ. 25000 లను వసూలుచేసి శ్రీవారు జైలునుండి విడుదల అయినరోజుననే మొత్తమును సమర్పింపదలచియున్నారు. వసూలుప్రారంభమైనది. వారి వారికి తగిన రీతిని సహాయము చేయుచున్నారు. ఇంకను చేయవలసియున్నది. కాలము సమీపించుచున్నది. ఆంధ్రమహాజను లెల్లరు పైమొత్తమును యీనెలాఖరుకు పూర్తి యగుటకు తోడ్పడవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. ఆంధ్రదేశము శ్రీమంతుల కాటపట్టై యున్నది. ఆంధ్రు లెల్లరు శ్రద్ధచేసిన యిదివిక ఘనకార్యముకాదు.

కాకినాడ కాంగ్రెసుపనులు జరుగునప్పుడు, సాంబ మూర్తిగారి కుమారుడు చనిపోయెను. పుత్రవియోగము కూడ

సరకుచేయక కాంగ్రెసు పనులయందే నిమగ్నుడై కాంగ్రెసును జయప్రద మొనర్చిన రాజకీయసన్యాసి.

మహాకులవారు సత్యాగ్రహమును కొద్దిరోజులలో ప్రారంభింప నున్నాను. ఈలోపల సాంబమూర్తిగారు జైలునుండి విడుదలయగుట భారతదేశ ఆదృష్టమని నొక్కి వక్కాణింప వచ్చును. వీరినాయకత్వముక్రింద ఆంధ్రరాష్ట్రము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై యావచ్చుకొని వినియోగించు నని నమ్ము వచ్చును.

కాన నోసోవర సోదరీమణులారా మూర్తిగారినిధికి తగు రీతి ప్రవృత్తి సమర్పించుడు. ఇట్టి మహానీరులకు సమర్పించు ద్రవ్యవృత్తి మాతృదేశమున కిచ్చుటయే యగును. త్వరపడుడు. శ్రీ వారిరాకకై నిరీక్షించుడు.

మంగరాజు వేంకటసుబ్బయ్య.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిలవారి

ల్లలకు చనుబాలను వృద్ధిచేయును. అన్ని సాపులలో దొరకును

చెల బుడ్డి 1-కి రు 1-8.

ఆయుర్వేద నిలయము (రిజిస్టర్డ్) బెజవాడ.

YOUR EYE

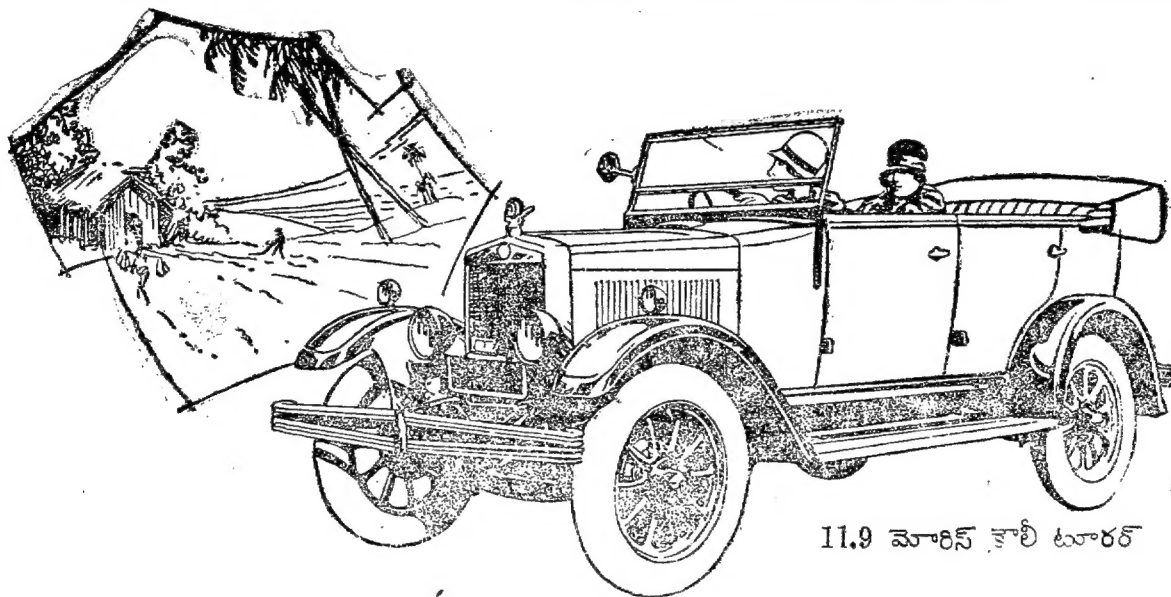
DOES IT TROUBLE YOU? If so Try Sellers Lotus Honey, the safest, surest and most high-praised Nature's Cure for Eye-diseases. Cure even Cataract Literature free.

SPENCER & Co. Ltd., Madras.

WANTED Inspectors on Rs. 100/- plus Rs. 50 per month as T. A. to organise the Easy Deposit scheme (small premium with high outturn) and to give loan to the local men on co-operative credit lines. Candidates must qualify themselves by purchasing 10 shares of Rs. 25/- if they are not registered as share-holders.

For terms and particulars apply to:—
The METROPOLITAN INDUSTRIAL BANK, Ltd.
172/3, Bowbazaar Street, Calcutta.

WANTED agents to secure proposals for The Ideal Insurance Co. Ltd., having an annual Premium of Rs. 12 & 15. Particulars from The Manager, 54, College Street, Calcutta, or To Kaza Dattaiah, Organiser, Vadarevu, Via Chirala M. S. M. Ry.

11.9 మోరిస్ కౌలీ టూరర్

**స్త్రీలు నడుపుటకు
తగిన మోటారు కారు**

ఈ 1930 నం॥ 11.9 మోరిస్ కౌలీ టూరర్ తయారుచేయు నపుడు వేలకొలది స్త్రీలు నడుపుటకు తగిన సౌకర్యము లన్నియు నిందిమిద్దబడియున్నవి. ఇది చక్కగ యిమడగలిగిన నాలుగుద్వారములు కలిగి నూతన యాక్టివోగూడి సర్దు పాటు చేసుకొనగలిగిన ముందుసల ముండి, డబుల్ పానెల్ ఎడ్జస్టబుల్ ట్రైలెక్సు గ్లాసువిండో స్క్రీన్ మిక్కిలి సురక్షించ గలిగియున్నది. దీనియందు అద్భుతమైన ఆక్సిలరేషన్ కొండలపై నెక్కుటకు తగినశక్తిగలిగి సర్వవిధముల నూనె, పైర్లు, పెట్రోలుయందు మితవ్యయము గలిగియున్నది.

సమీపమందుండు మోరిస్ సమ్మూవారలవద్దకు వెళ్లి యీ నూతనమాదిరి వివిధరంగులలో తయారైనదానిని పరీక్షించుడు.

మీకు
ఒక మంచి
మోటారు కారు
కావలసినచో

MORRIS

పంపకదారులు:—

అడిసన్ అండు కో. లిమిటెడ్.,

మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

బెంగళూరు, తిరుచినాపల్లి, మధుర, కల్లెకోట, కొట్టాయం.

శ్రీకాకుళం (గంజాంజిల్లా)

ఆంధ్ర ఇన్స్టిట్యూషన్ కంపెనీ, మచిలీపట్టణము

వైకంపెనీ తరపున ప్రచారము చేయుటకు గాను కంపెనీ మేనేజింగు డైరెక్టరు గారైన శ్రీ కా. అచ్యుతరావు యొక్క డి. సి. హెచ్. డి. (ఎడిటర్) డి. టి. ఎమ్. (లిటరేచర్) గారును, సెక్రటరీ గారైన యగ్రమిల్లి సుంగయ్యపంతులు, డి. ఏ. డి. ఎల్ గారును, ప్రధానసాపకమైన చెరుకువాడి నరసింహంపంతులుగారును మాయూరికి వచ్చియుండిరి. 15-2-30 తేది సాయంత్రము మాయూరి పురమండలమున బహిరంగరథ జరప బడెను. సభ 5-30 గంటలకు జరుపుదురని ప్రచారము జరిగి యుండెను. కాని పాఠకులు రామి 6 గంటలకు గాని సభ ప్రారంభింపబడలేదు. ఈసభకు మాయూరి పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు హనుమంతు సూర్యనారాయణారాయణుడు డి. ఏ. డి. యల్. గారధ్యక్షత వహించిరి. “సహకారము-భీమాత్వము” అనువిషయమును గూర్చి మంగయ్యపంతులు ప్రసంగించిరి. ఆ సభ సమావేశమగుటకు ముచ్చటించిరి.

సుంగయ్యపంతులుగారు, తాము చెప్పబోవునది నరసింహంపంతులుగారు చెప్పబోవుదానికి ఉపాధ్యక్ష మనియు ఆంధ్రభీమాకంపెనీ సాపసోద్యోగము చిరకాలము క్రిందబడుచుండి యున్నను ఆయనద్యోగమును అనుబంధింపబట్టుట మాత్రము 1925 సంవత్సరం నరకు జరుగలేదనియు, భీమా కంపెనీలకరవున పతేకముగా నుప వ్యాపకములముగా ప్రచారము సూపుటకు తామే ప్రయత్నములనియు కంపెనీసాపించి అయిదేండ్లయిన నరకు తామిట్లు ప్రచారమునకు బయలుదేరి యుండట ముంకంపెనీని మించి పు నాడు ల ప యి ని నె ల కొ లి ఎ జా గ్ర త్త గా ప ని చే యు మి న్న ద ని రు జా పు చేయునరకు బయలుదేరినందుట యిష్టములేకయే ననియు ఇప్పుడు కంపెనీస్థిరముగా పనిచేయుచున్నదనియు 26 సం॥ రమున 5 క్షీలక్షలు 27 సం॥మున 6 క్షీలక్షలు, 28 సం॥మున 14 లక్షలు 29 సం॥మున 19 లక్షలు మొత్తం 42 లక్షలు వ్యాపారం చేసినదనియు, యిప్పటికి సర్కారువారికి కట్టబలపెన భూవస్తు చెండులకుల రూపాయలను పూర్తిగా చెల్లించినదనియు భీమాఫండు లక్షరూపాయలకు మించినదనియు సర్వవిషయాలకు కంపెనీ ఆభివృద్ధిలోనున్నదని చెప్పసాహించుచున్నారనియు ఆర్థికముచేతనే ఇప్పుడు ప్రచారమునకు బయలుదేరినారనియు యానవృద్ధి సభ్యుల సానుభూతిని సహాయమును ఆపే పించుచున్నారనియు చెప్పి తమయంత్రములు వెలియిచ్చుటకు ఆనకాళ మిచ్చినందులకు పోరులకు నందరము లప్పించి విరమించిరి.

పిమ్మట చెరుకువాడి నరసింహంపంతులుగారు వారి సహజమున మృదుభావతో ముచ్చటలతో ఇతిహాసములతో అనుభవములతో సభ్యుల కడుపులు నవ్వులతో చెక్కలగుట్లు ముమారు గంటన్నరకాలము ముచ్చటించిరి. వారి యుపవ్యాస మందలి ముఖ్యభావములను కొన్నింటినిమాత్రము సంగ్రహముగా నీదిగున బొందుపరచడమయినది.

భీమా కంపెనీలపుట్టుకను ఆలోచిస్తే క్రీస్తుకు ముందు ఆరు వందల సం॥ములక్రిందట అరేబియాలో ఎడారులమందు ప్రయాణముచేసే బిడారులకు అపాయము సంభవించినపుడు రాజు వారల కుటుంబములకు యిచ్చే ధనసహాయమును భీమాతత్వము ఇమిడియున్నది. పిమ్మట పదియవ శతాబ్దమున ఆట్లాంటిక్ మహా సముద్రమున క్రొత్త దేశమును కనిపెట్టుట కొరకు ప్రయాణముచేసి ప్రాణములనర్పించిన వారి కుటుంబములకు న్యేయినదేశపు రాజుగారు యిచ్చుచుండిన ధనసహాయమును భీమాతత్వ మిమిడియున్నది. తరువాత మొట్టమొదట సమాద్రయానపు భీమాకంపెనీ ఇంగ్లాండులో రిజిస్టరు చేయబడినది. క్రమేపి జీవితం భీమాలు అంగముల భీమాలు, ప్రమాదాలభీమాలు, స్వత్వనిర్వహణభీమాలు అనేక రకాలు బయలుదేరినవి. అమెరికావారు భీమా వ్యాపారమును ఇంగ్లాండువద్ద నేర్పుకొన్నప్పటికి యిప్పుడు అన్ని దేశములలోను వాకే భీమావ్యాపారమును అగ్రస్థానమువహించి సగటున మినిషి 1 కి రు 2000/- భీమాచేయుచున్నార. ఇప్పటికి ఇండియాలో సగటున ఒక్కొక్క మినిషికి రు 2/- మాత్రమే భీమా జరుగుచున్నది.

భీమామొత్తము జనులు యావన్నుండి భాగ్యవంతులు కేదలు నాగరికులు గ్రామస్థులు పనివాండ్లు అందరి యొక్క నిలువమొత్తము ఒక దశమయొక్క భాగము ఇన్స్టిట్యూషన్ మొత్తమునబట్టి లెక్కవేయబడును. దేశమునందలి ప్రతి సంస్థయున్న స్త్రీమరు కంపెనీలు రైల్వేలు బ్యాంకులు ఫ్యాక్టరీలు మన్నగునవన్నియు భీమామొత్తము నుండియే పెట్టుబడిని గ్రహించుచున్నార. గతమహాసంగ్రామముందు కొన్ని దేశముల పాలకులు యుద్ధమునకు గావలసిన మొత్తమును భీమాకంపెనీల

వద్దనుండి అప్పుతీసికొనియుండిరి. భీమాకంపెనీల రక్షకత్వము భీమాతత్వమునందే ఇమిడియున్నది. భీమాకంపెనీలు దివాలా పొందబాలవు. ఓరియంటల్ కంపెనీ పుట్టిన ఆరేండ్లకు బాంబాయిరాజధానియందు షేరువల్ల అనేకమంది చనిపోయినను ఓరియంటల్ కంపెనీ పడిపోలేదు. 1917-18 సం॥ములలో ఇన్స్ట్రాయంబా జ్వరమువల్ల అనేకమంది చనిపోయినను ఏ ఇన్స్టిట్యూషన్ కంపెనీయు నష్టమును పొందలేదు. అమెరికా దేశములోగూడ ఇన్స్ట్రాయంబా జ్వరమువల్ల అనేకమంది చనిపోయినను ఏ ఇన్స్టిట్యూషన్ కంపెనీగూడ చెబ్బడినలేదు.

దేశ భాగ్యానికి పునాది నరకము. నరకమునకు పునాది పెట్టుబడి. పెట్టుబడికి పునాది పరపతి. పరపతికి పునాది భీమా. భీమాలేకుంటే ఆయా లేను. భీమాచేయని సరకుమైన అప్పు యివ్వరు. ఒకవ్యక్తికి కలిగేనష్టమును సంఘము కైచేయడమే భీమాతత్వము. ఒక కుటుంబములో ఒకరికి గ్రహచారం తటస్థించినప్పుడు తక్కినవారు వాని కుటుంబమునకు సానుభూతి చూపించడమే భీమా. ఒక కుటుంబముజనుని మరణించినప్పుడు

వాని పిల్లలకు జీవనోపాయం తక్కినసంఘం కలిగించకపోతే ఆపిల్లలు చెడిపోతారు. వారిలో ఎవరయినా దేశభివృద్ధికి సంఘభివృద్ధికి తోడ్పడువా రగుదురేమో సంఘం తగుశ్రద్ధ తీసికొని వారికి విద్యాబుద్ధులు చెప్పించినయెడల; ఆలాగు జర్గించనియెడల వారు దుర్మార్గులైతే వారి ప్రవర్తనకు సంఘము బాధ్యత వహించవలసి యుండును. ఒక కుటుంబ యజమాని కాలంచేయడంవల్ల అతను ఆర్జించే సామర్థ్యముక రాదుగనుక సంఘమునకు నష్టం కలుగుతుంది. కాని అతడు జీవితకాలం లోనే తాను ఆర్జించుచున్న ధనమును సరిపడునట్లు భీమాచేస్తే సంఘానికి మరి ధనవత్తం వుండదు.

మనదేశంలో భీమావ్యాపారం వృద్ధిపొందక పోవడానికి కారణం జనులయందుండే వేదాంతజ్ఞానమే. ఎవరికైనా ఆపద వచ్చిందంటే పూర్వజన్మకృతం అనుభవించా లనేవారేగాని ఆ యోగా వాని కి కొంత సహాయంచేతాం వాడు కూలిపోకుండా చేత నయినంత సహాయం చేతామని ఊహించే

స్వల్పదర! ఫలమధికము!! పూర్తితృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

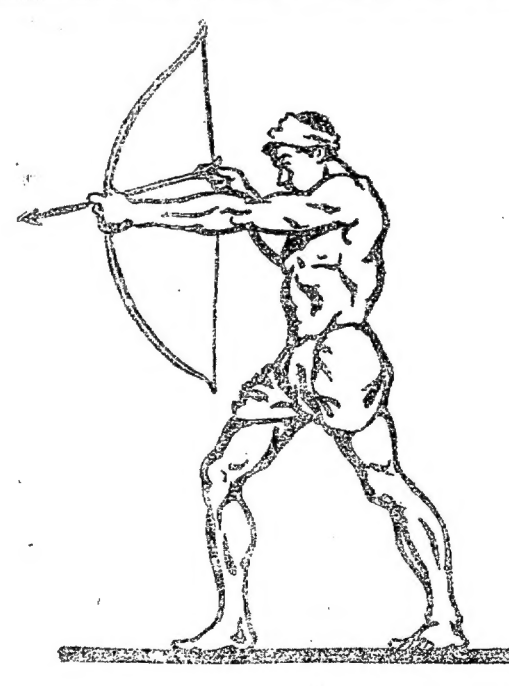
లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడిసెము, దగ్గు, గూరలు, శీత లముచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, అహారశీర్ష కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, షేగు, ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులగు గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన వాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకులలో నమలి మింగవలెను. సాలాకామిక రోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యదృఢాంగు లగుదురు. ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 100 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిదా పులోపలను దొరకును. పోష్ట మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:-- మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బలమునల గలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి తాణను. కృత్వదిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పొడనుపొడను ఉత్సాహమునింపును. బలహీనతైన స్త్రీలు సైత్తిలను (సైత్తిలోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన). మాట్లాడను నడువనుకొని పిల్లలకు సంతోషింపటిది. 6 బొట్టల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోష్టభిర్యులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

సూరబల్లి

— కషాయ —

దీనిమీదనుండు గుర్తుమాదిరిగ

పనిచేయును

రక్తమును పరిశుభ్రపరచును. నూతన శక్తినిచ్చును. మంచియాకలిని పుట్టించి ఎక్కువబలమును నమ్మకముగ నిచ్చును.

C. K. SEN & Co., LTD.
29, Colootola Street, CALCUTTA.

వారు అందుచేత భీమావ్యాపారం యిదివరకు కొనసాగడం లేదు.

భీమాచేయడం అనుగతం కాదు. కావున, దాదాపు పట్టిగోడ కట్టించడం పిల్లలు పడిపోదానికి కాదు. పిల్లలెప్పుడయినా పడిపోతారేమో అలాగు జరుగకుండా ఉండేటందుకు చేసే జాగ్రత్త, యింటికి లైట్టింగు కండక్టరు పెట్టడం పిల్లలకు పడి యిల్లు పడిపోవాలని కాదు. ఒకవేళ పడినపడితే ఇంటికి అపాయం రాకుండా ఉండటంకొరకు.

భీమామొత్తమునకు పట్టికట్టడం భావిస్తారు. ప్రాంతాల్లుకు నూటికి నెలకు రు 1-4-0 నడ్డీ కట్టించును కాని ఆసాము తిరిగి వచ్చేసరికి చాల యిబ్బందులు ఉండవచ్చును. తనఖాపైని యిచ్చినప్పటికి సాము వగలాలు అయ్యేసరికి చాలసంఖ్య పడుతుంది. మొత్తము ఇంటియా గన్ను మెంటువారి నూటికి 18 డిగ్రీలు మాత్రమే అనుగు జరుగుచున్నది. భీమా పెట్టుబడికి అట్టి అదాయములేవు. జాగ్రత్తగా ఆలోచిస్తే భీమామొత్తమునకు కూడా నూటికి రు 4½ చొప్పున నడ్డీ యిస్తారు. 25 సం॥ రములు వయస్సుగలవాడు 20 సం॥ రముల అనంతరము తనకు 1000/- కావలెనంటే కట్టవలసిన మొత్తం సాలు 1 కి రు 52-0-0. యిందులో ఘమారు రు 36/- చొప్పున యిరువైసను వాయిదాలు చెల్లిస్తే 4½% పెచ్చు పడ్డీతో (Compound interest) 20 సం॥ రముల అనంతరము రు 1000/- మొత్తం అవుతుంది. అట్లు ఒకవందనుంది భీమాచేస్తే వీరిలో మధ్యమధ్య చనిపోయేవారి కుటుంబములకు యివ్వవలసిన మొత్తమునకు గాను రు 8/- తీసుకుంటారు. మిగతాసాము ఎక్కువమందిని చేర్చడము కొరకు ఆయ్యే ఖర్చుల క్రింద వినియోగపడుతుంది. ఖర్చులతో క్కువ ఆయివీయినా మిగిలితే అదేభాధము. అలాభములో 95% తిరిగి పాలసీ దాగ్లకే బోనసు రూపమున పంచిపెట్టడమవుతుంది.

యిందులో శ్రాత్తకంపెనీ పాతకంపెనీ అని యేర్పాట్లుచేయకూడదు. శ్రాత్తకంపెనీ యేదియు పాతకంపెనీయను. శ్రాత్తకంపెనీ ఎవరూ కేసు తీసుకోవాలే అతడెన్నటికి పెద్దపట్టిక కావాలను. కనుకనే శ్రాత్తకంపెనీకే ఎక్కువసానుభూతి చూపించవలెను. ప్రస్తుతపట్టిక ప్రకారం అన్నికంపెనీలకు ఒకేధరమున బాధ్యతలు ఒకేవిధమున సమపాయము లున్నవి. శ్రాత్తకంపెనీ అశుభము ఎక్కువమనిపోతు. పాతకంపెనీ అని ఎక్కువబ్రతికిపోదు. శ్రాత్తకంపెనీకి స్వల్పరాబడివుంటే సాలీనా వాపసుచేయవలసిన మొత్తమాడా తక్కువేవుంటుంది. యిది వసారాటోపీ (Hats)వంటివి, ఏబుర్ర కాటోపీ కొలఁదేయుంటుంది. యింకొక బుర్రకు అటోపీక్రింద తావుండదు.

ప్రాంతకంపెనీలకన్న శ్రాత్తకంపెనీలలో సమపాయము లేకుండు. కాళ్ళత అంగైకెక్కువపట్టిక ఘనలయినవి ప్రాంతకంపెనీలలోలేవు. ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ అన్నివిధముల మీసానుభూతికి తగియున్నది. గవర్నమెంటుకు చెల్లించవలసిన 2లక్షలు పూర్తిచేసింది. యికపైని పెట్టుబడి అతాభూమి తన ఖాబ్యాంకులలో పెట్టుబోతాయున్నది కనుక మీ అందరిసహాయం ఆ కంపెనీకి యివ్వవలసినది అని కోరతూ విరమించిరి.

అంతట మాయూరివాస్తవ్యులకు పూడిపెద్దిలింగన్నగారు పెండింట్లలో 'ఈండ్లు' (కట్టుములు) చూపించుటకూడ పెండింట్లదేదేవు ఖర్చులో కొంతభాగము సహాయముచేయుటకే నియమింపబడిన దనియు అది ఒకవిధమయి భీమాతత్వ మనియు చెప్పిరి.

చివరకు ఆగ్రాసనాధిపులు జేచి తాను ఏజంటు అనరములేకనే రు 15000 - భీమాచేసితి రనియు తనబంధువులచే తచేయించిన భీమాకూడ ఏజంటు పూచీలేకండా తిన్నగా కంపెనీలే భీమాచేయించితిరనియు, ఒక్కొక్కప్పుడు ఏజంటు దాక్తురును బ్రతిమాలి తప్పుసంజాయిషీలేను యిప్పితురనియు సాధారణముగా పాలసీదార్లు చెల్లించే మొదటిప్రిమియమ్ యిందుమించుగా ఏజంటు తినివేయుదురనియు అందువల్ల కంపెనీయొక్క లాభములు తగ్గననియు ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ అన్నివిధముల భీమాచేయుటకు తగియున్నదనియు సభ్యులలో భీమాచేయ సుద్దేశముగలవారు వెంటనే ఏజంటు పూచీలేకండా ప్రస్తుతము వచ్చియున్న కంపెనీ డైరెక్టరుల మూలముగానే చేయించుకొవలసిన దనియు ఆవసరమైన యెంతైన భీమామయమై కావలసిన భోగ్యులకు తాము ఉచితముగానే యిచ్చుటకు సిద్ధపడియున్నారనియు చెప్పిరి.

అంతట చెరుకువాడ సరసింహంగారు అగ్గితులు ఇన్సూరెన్సు ఏజంటుయొడల సర్వారము కలిగిరాండి తేదవిన్ని అగ్గితులవంటి అభిమానులు నూటికి ఇద్దరయిన నుండుట అరుదనిన్ని ఇన్సూరెన్సు ఏజంటు ఎక్కువగా బాధలు పడినగాని భీమాచేయువా రుండరనిన్ని ఏజంటు తెచ్చుకొను డబ్బులో ముప్పాళ్ళుపెగా భీమాచేయువారి వెనుక తిరుగుటకుంటే వినియోగింపబడినదిని రు 35/- లను లెవనముకొని ఖద్దరుట్టుటకుగాని దేశీయ వాడుకల సభలకు పోవుటకుగాని భీమా

పడు గునుస్తాకంటే ఇన్సూరెన్సు ఏజంటు అన్నివిధముల స్వతంత్రుడని దేశముకై పాటుపడగలవాడనిన్ని అగ్గితులు లతమ కన్న అభిమానులు విడిచి ఇన్సూరెన్సు ఏజంటువృత్తి నడచుగాదనిన్ని తనకు పోలచేసుకుంటూ సంఘముకొరకు పాటుపడే వృత్తియనిన్ని భావించి కనుకారిం నీయవలసినదని ఇన్సూరెన్సు ఏజంటులకు చూపుట ప్రోత్సహించగలదనిన్ని కోరిరి.

అగ్గితులు ఇన్సూరెన్సు ఏజంటునియొద్దే భీమా భావము కనుపరచలేదనియు ఏజంటుకొరకు నిరీక్షించుక మె

టనే భీమాచేయుడని సభ్యులమెన్నరించినయు స 48-0-0. సభాసదులకు నాటి వుపవాసములకు అగ్గితులకు సంవత్సరావో సభ ముగిసినది.

(ఒకవిలేఖరి)

భీమావ్యాపారం జనాద

భీమావ్యాపారం ప్రకారం సభ్యులూరి శాస్త్రీగారిచే ప్రారంభమైనది. యాగు-యబడుచున్నది. అతి తొక్. కోరినచో కి. కి. గ పంపిండును. కేటలాగు ఉచితము

ఇంజను డ్రైవరుల బుక్ (తెలుగు)

కోట యజ్ఞరామశర్మ, మెకానిక్ థంబ (సం. 2.) ఇది స్త్రీమ యింజను డ్రైవరులకు, బాయిలర్ డ్రైవరులకు, ఫిటర్లకు, డిస్టెంట్ ఇంజనీరులకు, మెకానిక్ ఎంప్లొయీలకు మొదలగువారికి చాల అవసరము. ఇందులో ఇంజను డ్రైవింగు పరీక్షకు పోవువారికి తప్పక సుంపదగినది. ఇంజనూలు, బాయిలర్లు వాటిసామానుల బొమ్మలు అన్నియు 50 చిత్రములతోనున్నది. కల రూ. 2-0-0 మాత్రమే. వలయువారు:—కోట యజ్ఞరామశర్మ, డిస్టెంట్ ఇంజనీరు, బందరు. Madras Presidency.

ఈ మూడుముఖ్యవిషయములలో ముందంజ వేయుచున్నది

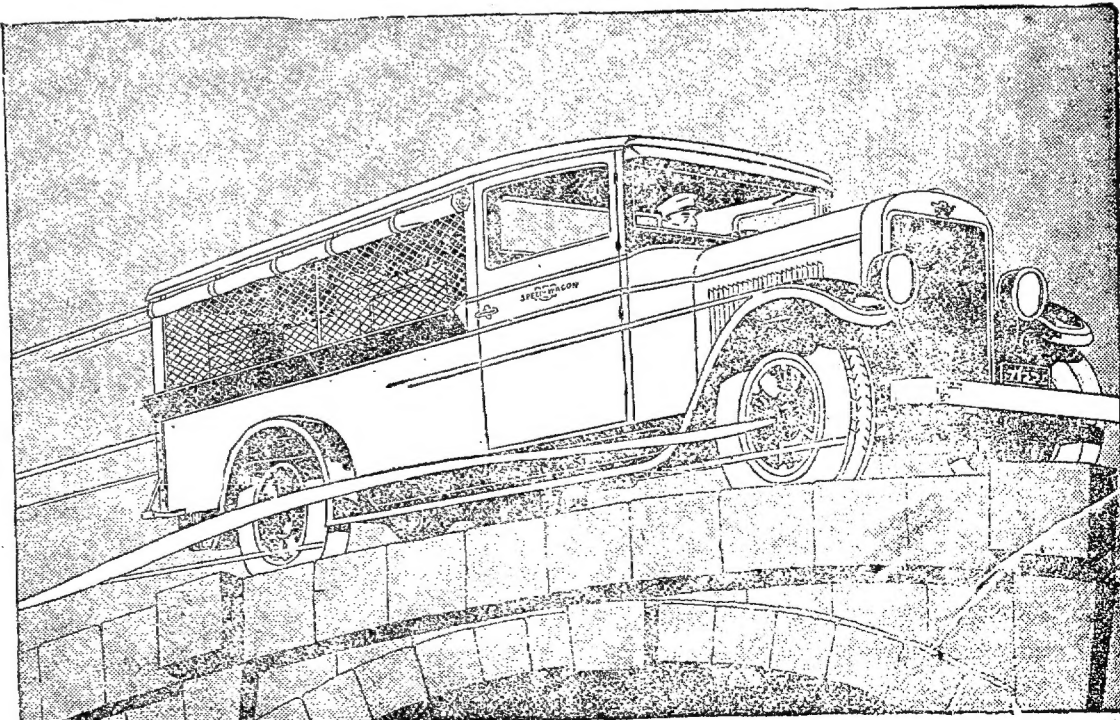
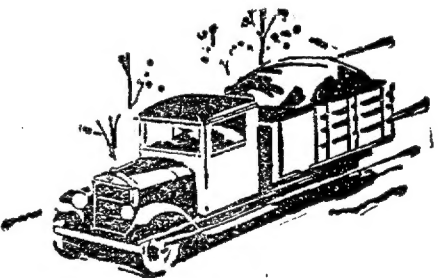

- 1. ఎంతబళవుకైనను తగినంత, రియో ఇంజనీర్లు సాధారణమైనదానికంటే ఎక్కువకీ గల ఇంజనలను రియో స్పీడ్ వాగన్లు తగిలించియున్నారు. సామాన్యబరువులను లక్ష్యము చేయక, ఎక్కువబరువులను మోసే ఎక్కువలాభము సంపాదించుటకు వీలు కలుగజేసిరి. 2. కేవల—నిగ్గయముగ రియో స్పీడ్ వాగన్లు క్వరితమనుండి వెల్లగ వెళ్లుటకు ఫోర్ వీల్ యింటర్నల్ యెక్స్ పాన్సింగు ప్రేక్షలన ప్రజను, డ్రైవింగు, స్వంతదారుని వ్యాపారమున సంగ్రహించుటకు ఉపయోగకారిగ నున్నవి.

3. వీలుకేసటిరి, తక్కువబరువు గలవి, రియో వాగన్ల బరువు తక్కువగ నుండును. దానియందుండు స్ప్రింగులు పొడుగుగాను, నెడల్పుగాను నున్నవి. కోడ్లమీది తొట్టుపాటులు డ్రైవింగు లేక సరకులను అపాయము కలుగనీయకుండును. రబ్బరుచక్రములు ఎక్కువమూరమువరకు ఉపయోగపడును, ట్రక్కు పనిచేయుకాలమును మోచును.

అర్. ఇ. ఓ. అనువి రాన్ సమ ఇ. ఓల్లు అను నాతని పేరులోని సంక్షిప్తాక్షరములు. అతడే రియోకంపెనీ స్థాపకుడు. ప్రస్తుతము డైరెక్టర్ల బోర్డున కధ్యక్షుడుగా పనిచేయుచున్నాడు.

రియోగారి ఎక్కువత్యరితముగల నూతన వాగను చక్రముల మధ్యకాలత 14 అంగుళములు గలిగి, మెరకపల్లములు కలిగి నూటికి 93 వంతున ఎక్కువబరువు గలవై, మరియు అనేకనుండి ప్రయోజనముల తీసికొని వెళ్లుటకు ఉపయుక్తముగ ననుగృహింపి. ఈ దిగువరకములు తయారగుచున్నవి. 1 బన్ను, 1 బన్ను, 1½ బన్ను, 2 బన్నులు, 2½ బన్నులు.

మద్రాసు వేర్ హౌస్, మాంటురోడ్డు మద్రాసు.

1913 సం॥రం జనవరి 1-వ తేదీనుండి నిర్మించబడిన రియో కమ్మర్షియల్ ట్రక్కులు 100-కి 51 వంతున ప్రస్తుతము పనిచేయుచున్నవి.

పేగువ్యాధులన్నియు అన్నకొసమువలన కలుగుచున్నవి

పేగులలోని వ్యాధులన్నియు పాదారణముగ ఉష్ణప్రదే
శములందు సంభవించుచున్నవి. ఈ వ్యాధులు అన్నాశయము
దు ప్రారంభమగును. ఏలవనగా దీనియొక్క ముఖ్య కర్తవ్యము
పేగులను సంరక్షించుట, గమకనే తరుచుగ జీర్ణకోశమునకు ఆహారము
సరిగ ననులకయే పోవుచు ఆహారవస్తువును వేడిగను ఎక్కువ
వచ్చుగను నుండును యిట్టి లోపములను సవరణచే
కుకొని సమశీతోష్ణమును సరిగా జీర్ణమైన ఆహారమును కొద్ది
గ పేగులలోనికి పంపుచుండును. ఇట్టి పనులయందు అన్నాశ
యము బాగరూకతతో మెలగని పక్షమున యాపని అంతయు
పేగులవైస బడి తదుపరి అతిసారము మలబద్ధము మొదలైన
వ్యాధులు కలుగుచుండును. కాబట్టి యిట్టి వ్యాధులవలన బాధ
పడువాడు జీర్ణాశయము విషయములో తన బాగరూకతగి
కాళ్ళతో వ్యాధి నిర్మూలనమార్గమై సరిగ జీర్ణముచేయుటకు
కొద్దిగ 'Bisurated' Magnesia వైసురే టెడ్ మగ్నీషియా
నీటితో పుచ్చుకొనుడు. ఇది తక్షణమే ఆహారమును జీర్ణముచేసి
పాద్యగ రయారగు పులిసినద్రవములవలన ఆహారము పొంగుట
వాసి, తియ్యగనుండునటుల మార్చి పేగుల వంటియుండు చర్మ
ముపై కలుగు మంటల నాపును. ఈ విషయగ వైసురే టెడ్
మగ్నీషియా 'Bisurated' Magnesia జీర్ణకర్తయిండుండు
లోపముల సవరణచేసి, సరిగ ఆహారమును జీర్ణించునటుల జేసి
జ్ఞాతములను స్వాధీనముండుచుకొని పేగులను సంరక్షించ
గలడు.

మైసూరు అగ్రికల్చరల్ డైరీఫారమ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్ బసవన్ గుడి, బెంగళూరు

లైవ్ స్టాక్ ఇన్ స్ట్రూమెంట్స్

పందెపు గుట్టములు, పోలో పొట్టిగుట్టములు,
వేటగాండ్ గుట్టములు ఏనుగులు, యితర పశువులు.

వ్యాధి, ప్రయాణము లేక ఆకస్మికపు సురక్షములను అంగీ
కరించబడును.

వంటనే వివరములను గ్రాయుడు.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

బెంగళూరు.

ఒక ఔషధ విసోదము

మరియు

కలరా నివారిణి

హాడ్వోటీస్ అరికులేరియనుండి

తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునందున్న వాటిలో అమోఘమైన ఔషధి.
కలరాను, అతిసారమునకు ప్రప్రథమ మోతాదే గుణవిచ్చు
చున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనుకూలమైన
భరలు రు. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0.

ఫార్మికోలాజికల్ రిసెర్చి ఇన్ స్టిట్యూట్

పోస్టుబాక్సు నెం. 504, మద్రాసు. పి. టి.

విన్నపము

మాకు ప్రత్యక్షమైన ఆయుర్వేదోషధములు కావలసిన
యెడల వంటనే ఈక్రింది విలాసమునకు గ్రాయండి. శరీర
బాధ్యమునగుల్ని, ఏసలహాకావలసినను మాకు వ్రాసే తగు
కోషధమును నిర్ణయించి పంపగలము. ఒకసారి మాతో పరి
చయముచేసిన మీకే తృప్తి నిచ్చును. కేటలాగు ఉచితము.

58 ఆర్డరనాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

నాట్యకళానుబంధము

వేల్పుకత

శ్రీమదజ్ఞాన ఆదిభట్ల నారాయణదాసుగారు

హరిదాసులు - హరికథలు

బహుభాషావిశారదులును, గానకళాకోవిదులును, నాట్యకళాప్రవీణులును, హరికథా
నిర్వహణదక్షులును, పండితవర్త్యులు నగు శ్రీమదజ్ఞాన ఆదిభట్ల నారాయణదాసుగారు "హరికథ"
లనియు, "కాలక్షేపము" లనియు, "భగవద్గీత" లనియు, దేశములో వాడుకయందుండు కళాప్రదర్శన
ములకూర్చి వాని నిర్వచనస్వరూపములను, వానిప్రయోజనములను, హరికథలను జెప్పవారి యర్హతా
నర్హతలను ఈవిగ్రహవ్యాసరాజమందు విపులముగ చర్చించియున్నారు.

వేల్పునగా నిజగమం దననుండి పుట్టించి తనలోనే యడం
చును నాటాడుకొను నొక యోజుక దినును. వేల్పుకత యనగా
నట్టివేల్పు జగమున కొనిర్చిన మేలును వివరించుమాట. (వేల్పు
కతను బల్కి తన తోటివాటివారిని వెల్పువేలమంది నొక్క
మృగే చిన్న పెద్దల నాలుపాలు మాటలం పెద్దప్రార్థు నిండు
కొలుపునాలుమల స్పృశిల తే చుంగల చదువరులు, జగమున
నొకరిద్దటికి మించి యెప్పుడైన వెన్నెనెనం వెళ్ళెండ్లు బ్రతికి
యెంబు మిక్కిలియగును. వేల్పుకత విన్నించినవార, వేల్పు
బాసయందును, దెలుగు మొదలగు నచ్చనాట పల్కలందును
మేటిచదువరుల మెప్పించగలిగి తమంతదాము పన్నిన యాట
పాటమాట కూర్చుల నాటివీస రూపసి తనమానిసి మేల్పుం
తులు సబాముగా జగమున వలరలయంగాని యెరులయెద్ద
నేర్చుకొని యెరువనామ్మ బడాయుమాపు వా రేపాటియం
గొణగానేరరు.

నేర్చుకొన్న యాటపాటల దాబుచేయువారు
తెక్కలెత్తు గన్న మలకాకులవలె దెలియని వారలం గొంత
దనుక మోసము న్నినను దుడకు నకబాటు బొందకమానరు. తెల్వి
లేటలు తిమింటిందాము గల్లవలయుం గాని యెంతనేర్చుకొని
యెరులయెన్నప్పటికిం గుక్కతోకవలెం దిన్న నిడనేరవు.
తగులమునజిక్కి పొట్టకక్కర్రికిం చేవులాడుచు మేటిచదువరు
లనిపించుకొనుటకై యెరులయెంగిళ్లు కతకుదేవలెంత తన్ను
కొన్నప్పటికి నిక్కము వన్నానాకుల నొక్కంతయం గడన
కెక్కజాలరు. అటపాటమాటల నెవమునకుండు గడ్డుమాతృ
కొనడంబాటపడు వారిలో నెందైనజగమును సాజమైన తెల్వి
లేటలుండవు. ఊపిరితీసికొనుటవలె(దెల్వియెరులకై న దనంతట
దానబునలెగాని యెరులయెద్ద నేర్చుకొనవలెకాదు. కీడు
మపునచ్చుం గాని మేలుమపు వేల్పునకు దిప్ప నొరలకవలను
పడదు. చంపగలరుకాని ప్రతికింపనేరతిమ?

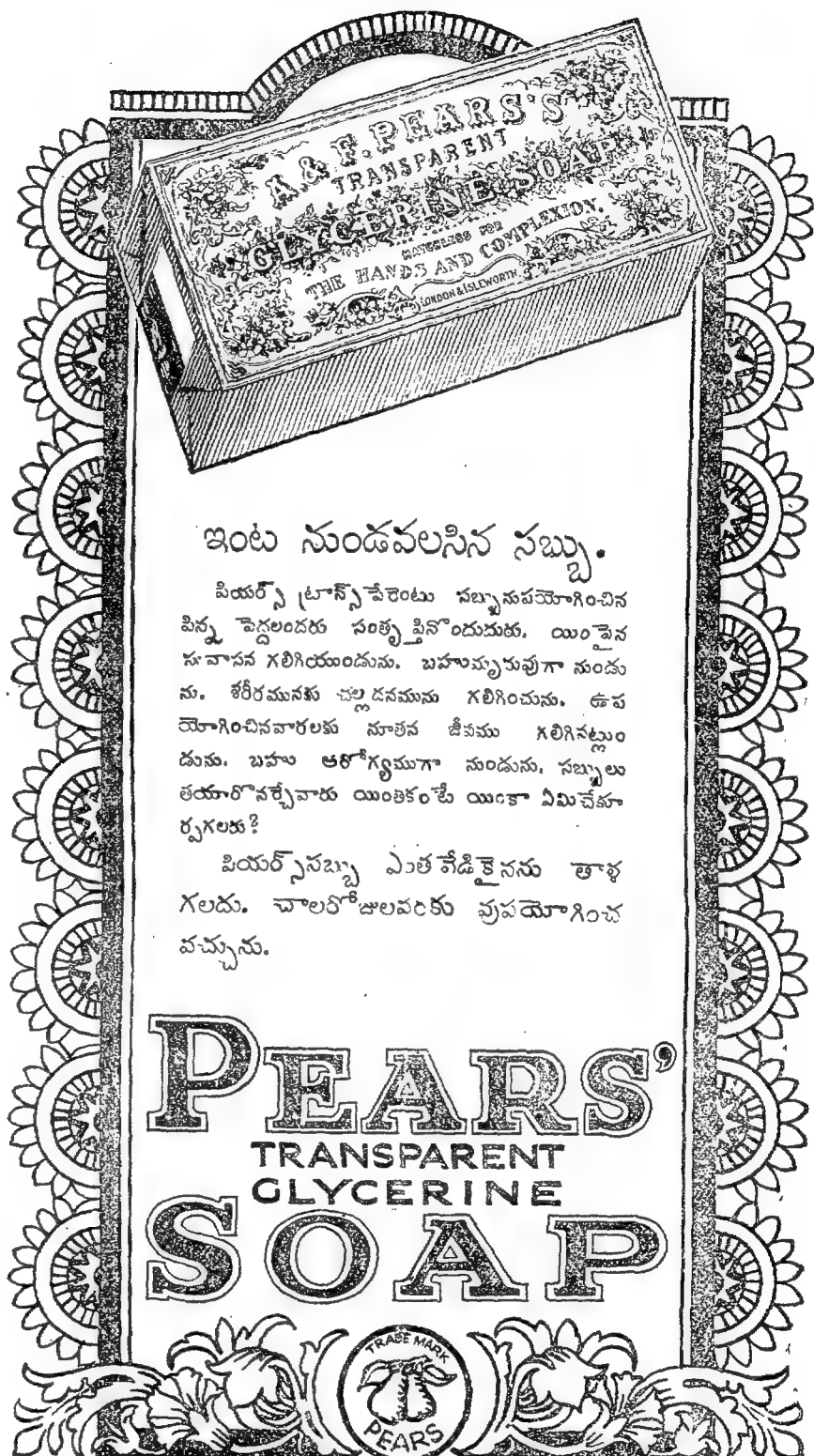
కావున మానిసులచదువు సంబంధ ప్రాంతకోతలు మొద
లగుపడిట్లన్ని యెరులయె త్రముపై నూటికిదొంబదిపాళ్లు కొంటె
పన్నికలే. సాజముగా వేల్పువలసమేలును, మానిసివలస గీడు
ను జగమున సుమారుట తప్పనిపనులు. వెక్కువేయెండ్లకొ
క్కకమాటు జగమునొజ్జరూపున నెప్పుడో వేల్పు, మానిసియె
పాడమతోటిపాటి వారలం దానెద్దియంగోరక తనయాటపాట
మాటలదానెట్టి యెరులయె లోనయ్యునిండుతనినిదిడు మేలు
త్రోవన్నడించు చుండునేమా?

జగమునొజ్జయు, మటి మాతనిచెప్పనేతన నడుమకొను
వారుదప్పక దక్కిన మానిసు లందఱు జగమునకంటెనెక్కి.
మానిసి గుణుతింపవలెకాని కేల్పు బాస, నేజగమునొజ్జ తెలిసి
కొంగలెనో కాని వేల్పుబాసయని యజ్జగమున వాత ప్రాతల
స్వల్లడింబెరుచు బాస, మోసకాండ్రు పన్నిన పిసాచి బాస
యెకాని వేల్పుబాస కానేకాదు. ప్రార్థు నెల, చుక్కలు,
సుబ్బులు, మెఱుపులు మొదలగు మింటి రూపులు ప్రాంతగా
మటియునుటయులు, కడలియలలు గాలివానల కొద్దులు చూట
లుగా వేల్పుబాస వెలయుచుండ నాబాసను మానిసిరూపున
వెలయు జగము నొజ్జవెట్టి యేజోగి, తెలిసికొనెనో వేల్పుబా
సనిక్కము రూపెట్టిన జగము నొజ్జతప్పక దన యెచ్చుకొలది
చెప్పటకు మఱెట్టి మానిసియెనను ముమ్మాటికిం బనికి
రాదు. ఇవిప్రాచీన బల్కలయె నిద్దివేల్పు బాస యనియు
నెద్దియో లేనిపోనిప్రాతగీతలు, చదువులు, పాటమాట పద్య
ములు, కూడుగుడ్డు గడించుకొను నెవమునక దన తోటిపాటి
వారలకన్న దానెక్కువ తెలిసిన ఛదువరివలె దాబుచేయుతుం
టనిమానిసిక సాజముగా బట్టు తెవురు కాబోలును. చావు
పుట్టువులందువలె మానిసులు తిక్కినబతుకు పోడెములన్నింటి
యందు నొకరికంటె నొకరు గొప్పవారు, గారు, కొద్దివారుం
గారు, తెలిసివారుంగారు, తెలియనివారుంగారు, మంచి
వారుంగారు, చెడ్డవారుంగారు, మటియగడము నొక్క తీరు
వారే, ఎ వ రి బ్ర తు కు న కై వా రు తం టా లు
పడు వా రే మో. వేయేలా యే కొ ర్రి యు ను

లేక జగమునకు మేలు సల్పగల తెల్వి దినును జగమున కంత
కాసరా యను. వేల్పుకత నింకెద్దియం గాదేమా? మేని
తెల్పులందఱుందమలో దా మొండొలకు గీడ్లూ చేయక
బ్రతుక మటివీలులేదు కాబోలును వెళ్ళేలా? మయి తెల్పు
లందఱును గీడున బుట్టి కీడున బ్రతికి, కీడున సాజముగా బొల
యక తీరదేమా, మేనితెల్పులం దెక్కుడు తెలివి లేటలు కల
వారమని యనుకొని విట్టివీరు మానిసులు, సాజముగా జగమున
కెక్కువు చేడుగు సల్పగల కొంటెమాతలే తెలు మ కావచ్చును.
తోటిపాటియునురుల నొప్పించి కీడు చేయకమేని తెల్పు
లైన నొక నిముసమేనియు బ్రతుక గల్గిరమట యాకసమబ్రద్ద
లై నడచుటవలె చిచ్చిమాటయో లేక బక్కరి పల్కొ గాని
నిక్క మొక్కింతయం గానేకాదు. బ్రతుకాసగాని మఱే
కొర్రిగాని లేక తన యొడ తెలుగక యెప్పటికప్పుడే యెల్ల
పనుల న్నెఱపు జెంది తన యిడును కొకింతయం గుండకచ్చు
గా నొరలకు హాయి కానించు కొర్రిచేతనే బ్రతుకగలయేజగ
ము నొజ్జవంటి జోగియో తప్ప దక్కిన నేమాననీయు నాట
పాట మాటలస్వల్లడించు వేల్పుకత బక్కరి పోకడయో లేక
వెంటనేపేసమో యగునుగా వేల్పుకత కానేకాదు.
నిజముగా నిజగమనందలి కతలన్నియు బ్రతుకుకతలేగాని జగద
మునకెల్ల గతమగు వేల్పుకతయెట్లగును? ఆకలి,దప్పి నిద్దురలాద
పనికి మఱేకొర్రియం బాడమని కొరలకినుమంతయం గీ
డు గానింపని కెప్పటి కొక్కపొల్లి న్నిండుతనియొద్దుల
తో నెట్టి వెఱుపుచెందనీక హాయిగా బ్రతుకు తెరువర నిముస
ములో దెల్గుకొనిన యాటపాట మాటలు వేల్పుకత యనదగు.
అట్టికతయే జగమునొజ్జ యెవ్వరికెప్పుడు చెప్పెనో? యెవ్వ రొ
డ్డెక్కి హాయిగానినో? వేల్పునకే యెటుక, వేల్పుకతయెట్టిదని
వివరించి గ్రాయుట మింటి వెయక ప్రక్క నుగ్గడించుటవలె బా
త్తుగా నుబునుపోసి పనియైనప్పటికి నొరలకొర్రినై నాలోచి
నట్లెల్ల తెలిసి తెలియకట్లు గ్రాయవలసి వచ్చెను. వీరమోర్తి
కనికరము సింగరము నగవల్లరములక యేవెఱెత్తులను తొమ్మి
ది తీరులతలంపు రూపులీలేని జగమున్నట్లు తన మాటకై యె
కప్పుడనుకొనుచిం కొక్కప్పుడేతలంపును లేక హాయిగుంట
యావేల్పునకు సాజముకాబోలును. ఈజగమంతయు స్వేల్పుక
తయే. కతికుగాను నేటులండవుగా? ముక్కుగబ్బులు నాల్క
వవులు, చూపురూపులు, మైదాములు, చెవివిన్ను లీపడివేసము
లతో దనకంటె నొండుదినును కనని యెచ్చ తెల్వి, నిండుతనిని
యెప్పటికొక్క తీర గు నోర్చి యెన్నటికిం జెడని
హాయి యం ద న కు సా జ ము లు గా
నలరువేల్పు తిప్ప మఱేదినును నిజముకాదుకనుక నిజగమం
తయంగల్లయనియు వేల్పుదిన సాకగిటియే నిక్కమనియు
దప్ప కెల్లప్పటి కొక్కతీరుననే కొర్రియంనేకనిండు తన్విం
గొన్నివాడు నిక్కపుచదువరి మిన్న వాదగివేల్పుకత నిర్ణయించి
తా నొడ్డుచేరి తనతోటిపాటి వారి నొడ్డెక్కింపగల నెఱకాణ
యెవ్వడో? మంచుగడ్డతో జలికాయకొన దివురు వెడలువలె
బ్రతుకు కొర్రిందేవులాడు తెల్విమాలిన మానిసివలననేతలంపుకై
న నడనివేల్పుకతయెల్లక పల్కకన్ని తెలుగుల నిన్నకు
న్నతోగి నడువడివలనదప్ప మఱేయెనం దెలిసికొన నలవికానే
రదు. ఈజగమంతయును హుళకే. లాడలాట్టయే. యెత్త
కల్లయే. వెట్టి కగపడు బొమ్మయే. జన్నియందలి తెలంపే.
యెండమావులే. రిక్తబుడే. ఇక్కొలము లీగడ్డిగొప్ప లీ
పెండి పేరంటకము లీతెల్విమాలిన మానిసుల పడిట్లన్నియు
నొరగానిపనులే. వట్టిపొల్ల యెచ్చుకల్లం నగునాటు బ్రతుకేద
ట్లుండనీ, మేలుంగాదు కీడునుంగాదు, ఇదిరాలేదు మటిపోలేదు.
ఆ క స ము పు ట్టు నా పె రు గు నా లేక గిట్టునా?

అధ్యక్షులను పిచ్చుక తననీడతో బోరాడి కోరి యున్న వనటంబియు నృజులముల దాగిన నంత యంతయునట్లయి తిరిగి బయటికి బయటపడెను. ఇట్లు తేలికగా కడతే గని తెలుసు తెను న నొకమారును నాదియనుకలంపు చిక్కనందగులకున్న మైతలవనం తప్పని నాజము. వేల్పు నగా నిక్కము దినును, వేల్పు కతమునగా నిక్కము నెటి గించు వెరపు. నిక్కమున వేల్పుకత నిక్కమున వేల్పునకే యెటుకగాని గడియగడియకును మాటుచుండు బ్రతుకునకే దిల్లు మైతలు పెట్టెలుగఁ జాలును. తాగోరు కొన్నట్లైన దైనఁ గలగనగల్గునా? ఈనావ్రాతయుంగూడఁ గలలోని కలయే. మఱియు నావేల్పుడించునాటయే. కావున నేకతము ననో యిప్పటి గీపిచ్చితేలికే తెలియని వ్రాత నిట్లు వ్రేలు తెనుగున వ్రాయవలసినచ్చెను. నీవెన్నఁ జేరెట్లుమునైన నెటుఁ గవు కాని యొనప్పటి కీవెద్దికేని గట్టుముంజూచితి వెనుకొని యాగట్టు మేపాటిదో దాని దేరంగో మఱియొకప్పుడేమి చేయు చున్నదో తెల్పుచున్నట్లున్నది వేల్పుకతంగూర్చి నన్ను వ్రాయ మనుటయును. నేనందుకీ య కొనుటయును; జగమునందలి మైతలు లెల్ల నెరియంత వారు వారొకరి కొక రెందునుం దీసిపారు. హెచ్చు తగ్గులకు మేరలేదు. కనుక నెల్ల మైతలందనకుఁ దక్కువ వానికిఁ దానెక్కుడు, మఱి క్కువ వానికిఁ దాదక్కువు. కనుక మానిసులందఱు నెరియంత వారువారు. ఉన్న దినును తప్పలేని దినునెరైనం దెలియుటెట్లు? మఱి తెలియనిది తెలుపుటెట్లు. ఎన్నడు న్నేని కల్గదినను తలఁపునఁ దోచనే తోచదు. వెల్లనకుఁ జీకటి యగపడునా? కావునఁ దెలియఁబడిన జగమెల్ల నిక్కమే. జగమంతయు స్వేల్పు పన్నికయే. కావున నిక్కమున వేల్పు పన్నికయుంగూడ నిక్కమే. వేల్పుటిచ్చుటకు న్మఱివేల్పునకుం బ్రాద్ధనకు స్వేల్పం ననకునలె వానికి సింధయు నుండునే. వేల్పు నిక్కము కావున వేల్పు వేసమున నిజజగమంతయు నిక్కమే యని యొప్పుకొన క తీరదు. వేయేల వేల్పు యాజగ మిజ్జగమే వేల్పు. కనుక యి జ్జగమంతయు వేల్పుకతనే చాటుచున్నది. వేల్పుకాని దినును లేనే లేదుకాన వేల్పుకతను వెల్లఁపిని దినునే యిజ్జగమునలేదు. చెవి, కన్ను, ముక్కు, మేను నీయెదింటలో మైతలుపు తల నొట్టెముదట చెరియుంటకుం గతము. నలిపు, రూపు, గబ్బు చ వి, తాకుల న్వర న గా మైతలుపు విని కేత నే మును వి ప్పడి క ముండు కడఁగనది. జరుగుచున్నది కాబోవునది గోపంగూర్చియొనఁ దా దెలిసికొని యొరులకు దెల్పుగల్గుటయే నిన్ను నేను కేళులం గూర్చి మెండుగా దెలుపగలగ నదియేను నాల్గు. ముక్కు చూపులంబట్టి మైతలపు తెలిసికొనుట కంటే నేదెనునుంగూర్చి యొన జెవిచేతనే వెయ్యివేల రెట్లెక్కువగా దెలిసికొనగలదు. కనుకనే వినికి కిరవకు నాదల మొగదలం జెవులఁడలసి వచ్చె ను. కను, ముక్కు, నాల్గు తోళ్లు మాయబడినపుడు చూపుగబ్బు చవితాకు లెర్పియు న్నెఱుగరాదు గాని చెవులుముసి కొని యూపిరి విగబట్టినప్పటికి దన యొరుగు గాడ్పు పద్దు మైతలవనకు విసబడక మానదని నన్ను బట్టి నేనుకొనెదను. జగమంతయున్ దానేయరు నాకనము తోడిదేనులివు కనుక బ్రతుకంతయు నులివురూపే. నలివొక్కటియే మిక్కిలాలి చిచ్చు నీరుమన్నులకూడిక హెచ్చుతగ్గులవాసిం దోచితోచని యీ జగమంతయున్ దానే యగుచున్నది. వేల్పునకు న్నులివునకు న్వాసి నీటికినీటి నుడికివలె లేనేలేదు. ఒకరులము వేవేలవంతులకు లెక్క పంచి గడింపవచ్చును గాని తలంపు చేత ద ప్పు మైట్లయిన నావే వేల వంతులలో నొకవంతు తెలిసి తెలుపమీలుకానట్లు చెవిమాసికొనునప్పుడు విసనకు, నుసురులపద్దువెయ్యివేలవంతులుగా లెక్కించి పంచినప్పుడవంతులలో నొకవంతు నలివువేల్పుని తలంప నలసియుండును. నులివేవేల్పు. మఱియు వేల్పువలెని యెట్లో లెక్కలేలేను కనుక నులివురూపైన యాజగమే వేల్పుని తెలిసికొనక తీరదు. కీడుమేళ్లు రెండునుంగూడిన దినునీజగము కావునఁదాగుదుచుకీడునకుఁ గుండక మేలునకుఁ బొంగకుండంగలిగిన మానిని యొక్కఁడే జగమునొజ్జులవేల్పుకత తెలిసి తెలుపగల గువచ్చుమేల్పంతుకాఁడు. బంగరులోని వేయివేలవంతులలో నొకవంతు బంగరేయవట్లు వేల్పుకతవిప్పించంగలమైతలపు నిక్కముగా నల్లవేల్పురూపే. కనుక మేనితాల్పుబ్రతుకంతయు స్వేల్పుకత రూపేమేలెలింగించుటకు వేల్పుకతయు మానిసులు కుడుచుటకువంతయుండప్పనిదినునులుబిరులకుండనకుగూడనేవని యన్ని వంతలనృజులించునో యవంతయునాటపాటునాటల రూపును మేల్పుకతయే. కా బట్టి త మ తో టి పాటు వార లె క్క మే గ్గా విం చు నె ట్టి వా రు

పూజ్యమైన వివాహబహుమతులు
మానవ యుగ వేర్వేలైన సరివారలచే తనూరుబడిన వ్యవస్థమైన వే కి బుగారు, మఱు చే పొదాబడి, మా పూర్ణ బంధుగలిగిన అమూల్యగలను కొనును. అవి మీ యాకృతిని వృద్ధిపొందించి, గృహమును యలఁకరించగలవు.
సురాజ్ మల్ లల్లాభాయి అందు కో.,
హిందూదేశము, బర్రాలోను వజ్రములు, నగలవర్తకులు,
313 ఎస్.స్టేన్ డ్, మద్రాసు.

ఇంట నుండవలసిన సబ్బు.
పియర్స్ బ్రాన్స్ వేరెంటు సబ్బునుపయోగించిన పిన్న పెద్దలందరు సంతృప్తిచెందుదురు. యింతైన సువాసన గలిగియుండును. బహుమృదువుగా నుండును. శరీరమునకు చల్లదనమును గలిగించును. ఉపయోగించినవారలకు నూతన జీవము గలిగినట్లుండును. బహు ఆరోగ్యముగా నుండును. సబ్బులు తయారొనర్చేవారు యంతకంటే యింకా విమచేమా ర్యుగలు?
పియర్స్ సబ్బు ఎంతవేడికైనను తాళగలదు. చాలిరోజులవరకు వ్రుపయోగించవచ్చును.

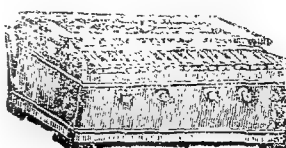
PEARS' TRANSPARENT GLYCERINE SOAP

గాని వారందఱు స్వేల్పుకత నెల్లడించువారేయని తలంచక తీరదు. బంగరపత్తెరమునకై నన్నొకచేర్చకావలయును కనుక వేల్పుకతను వెల్లడించుటకు నాటపాట మాటలందఱకే తప్పదు. అటపాట మాటల సొగసుం దెల్పి తేలులను గని పెట్టడైన చదువరులు జగమును మెప్పించు లయకాండ్రకన్న నరుదుగా నుండురు. నిక్కమునకునరి : యకాదెల్లవుడు న్నవలె నన తోటి నాటుమై తాల్పునెల్ల హాయిగ నుండగోరుచుండును గనుక నెట్టివానికన్న గూర్తుకొన్న నిక్కపు వేల్పు మఱిండుకాదని తెలిసికొనుట కచ్చగమృతప్ప మఱి వెరపులేనేలేదు. బ్రతుకునుడిగాలి నొట్టొని పోవునాతలంపుల తప్పుపోకడలనిద్దాని చురుకలు మన్నించు వెలుపునావేల్పునెనరుమై గావించుగాక.

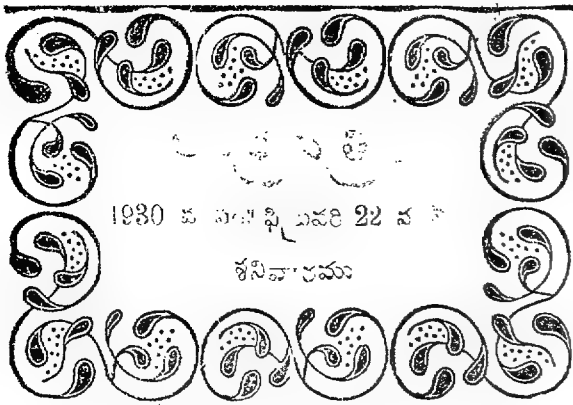
“శారదానవలలు”
10 వేలు ఉచితము-కడుగువ్యవస్థించును
యీనల 10 వ. తేడిలోగా అజా స్థాంపు పంపువారికే
ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్, గంజాంజిల్లా.

ప్రశ్న
భవిష్యత్తుకు నుకొనిన ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయకామును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.
గాంధి జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P.O.

B. HARRY & SONS.,
HARMONIUM MANUFACTURERS.

ఈమఱుగాను చిల్లరనుగా నుచే తగూడు చేజుబడు హోగోనియములు కలకత్తా యందుండు యన్ని కంపెనీల కంటే చౌకగను, మొత్తము గను, చిల్లరగను కూడ దొరకగలవు. అన్ని విధములైన హోగోనియములకు కావసిన భాగములు దొరకును.
ఉచితముగ దొరకు క్యాటలాగు కొరకు వ్రాయుడు.
50, PREM CHAND BQAL STREET, Calcutta.

మద్రాసు రాష్ట్ర పరిపాలనము

1928-29 సంవత్సరపు మద్రాసు రాష్ట్ర పరిపాలన నివేదికమును ప్రచురించుచు, పిమ్మట సంవత్సరములను గూడ ప్రభుత్వమువారు పీఠికలో వివరించిరి. వీరి యభిప్రాయములు, నిజస్థితిని పూర్తిగా దెలుపకపోవుటచే, నివేదికయొక్క విలువ తగ్గుచున్నది. 1929 సంవత్సరమునందు, సైమను కమిషను, రాజప్రతినిధి ప్రకటనము, రాండు టేబిలు సమావేశము, సెంట్రలు కమిటీ రిపోర్టు వివాదమున కెడమిచ్చెనని, పీఠిక దెలుపుచున్నది. శారదా చట్టము గూర్చి, తీవ్ర వివాదము చెలరేగెనని సూచింపబడెను. రాజప్రతినిధి షరతుల ప్రాముఖ్యము వివరింపబడెను. రాజకీయ సంస్కర్తలు కార్మికుల సహాయము బడయుటకు విశేష ప్రయత్నములు గావించినను, వీరికి ఫలింపలేదని, నివేదిక చాటుచున్నది. సైమను కమిషను చెన్నపురికి వచ్చినపుడు, కాంగ్రెసు పక్షమువారు బహిష్కార ప్రయత్నముల గావించిరి గాని, వీరి సంచలనమును పాటింప నవసరము లేదనియు, ప్రత్యేక పోలీసుచర్యలతో బనిలేక పోయెననియు, సూచింపబడెను. బహిష్కార ప్రదర్శనములు శాంతముగ జరుగుటచే పోలీసువారి సంచలనమున కవసరము లేకపోయినను, బహిష్కార ప్రదర్శనములు విజయవంత మయ్యెనని, ఎల్ల రంగీకరించెడి విషయమే. బ్రిటీషు మంత్రులు గూడ బహిష్కార విజయమును గుర్తించిరి. సైమను కమిషను సభ్యులుగూడ బహిష్కార ప్రాబల్యమును గమనింపక పోలేదు. సైమనుకమిషను చెన్నపురికి వచ్చిన రోజున, ఆ ప్రయత్నముగ హఠాత్తము పూర్తిగా జరిగెను.

ఎట్టి ప్రోద్బలము లేకనే ధుకాణములు మూసివేయబడెను. హఠాత్తము పూర్తిగా నవకాయము గాంచెనని, నివేదిక దెలిపిన విషయము సత్యదూరము. సైమనుకమిషనువారు తమవిచారణను నిరాటంకముగ జరిపిరిని, నివేదిక దెలుపుచున్నది గాని, పేర్కొనకగిరిన ప్రముఖులు కమిషనువారి ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చియుండలేదని, దెలుప నక్కరలేదు. చెన్న రాజధానియందు, కాంగ్రెసుసంచలనము పెరుగలేదని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. పెరుగనిచో, సాంబరూర్తి అన్నపూర్ణయ్య మున్నగువారలను నిర్బంధింపవలసిన యవసర మేమి గలిగెనో తెలియదు. గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశ షరతులను, కద్దరుకును, విదేశ వస్తు బహిష్కారమునకును తాత్కాలికముగ ప్రోద్బలమొసగెనని, ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. మహాత్ముని షరతులను, ద్రవ్యవిషయమునమాత్రము జయము గాంచెనని,

వీరు చాటుచున్నారు. ఇంకను ఏవిషయమున విజయము గాంచలేదో, వీరు తెలుపరయిరి. మహాత్ముడు ప్రధానముగ కద్దరునినికి ధనము ప్రోగుచేయుటకే ఆ ప్రదేశమునకు వచ్చియుండెను. వారి సంకల్ప మిడారెడ. ఇతరకన్న నేమి కావలయును? జతీంద్రనాథ దింమున పెక్కు సభలు జరిగెననియు, దీని సవకాశముగ గైకొని, జాతీయ వారపత్రికలు రాజకీయ నిర్బంధితులయెడ జూరబడుచున్న వైఖరిని నిరసించెననియు, ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు.

యువజన సమావేశముగూర్చియు, హిందూ స్థాని సేవాదళ సభగూర్చియు, నివేదిక పేర్కొనెను. నెల్లూరులో జరిగిన బ్రాహ్మణేతర సమావేశము బ్రాహ్మణులను చేర్చకొన నిరాకరించిన విషయము సూచింపబడెను. వల్లభాయి పటేలుగారు తమ షరతులనునందు, జాతీయేషములను నిరసించిరినియు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సమావేశము పూర్ణ స్వరాజ్య తీర్మానము నామోదించెననియు, సూచింపబడెను. రాజప్రతినిధి ప్రకటనము, డిల్లీ నాయకుల ప్రకటనము, ప్రజలలో నెట్టిభావములను పురికొల్పెనో, ప్రభుత్వము వారు సూచించిరి. గత సంవత్సరాంతమున, సెంట్రలు కమిటీ రిపోర్టును, లాహోరు కాంగ్రెసుసభయు ప్రజల దృష్టి నాకర్పించినట్లు, నివేదికదెలిపెను. లాహోరు కాంగ్రెసు తీర్మానము పట్ల "హిందూ" బోలు కాంగ్రెసు అభిమానపత్రికగూడ ఉత్సాహము జూపలేదనియు, మీదుమిక్కిలి నొక తీర్మానమును విమర్శించెననియు, నివేదిక తృప్తి గనుపజచెను. కాని, కాంగ్రెసు తీర్మానములు దేశములో విశేషోత్సాహము గలిగించెననుటకు, పూర్ణ స్వరాజ్య దినోత్సవములే ప్రబల నిదర్శనము. లాహోరు కాంగ్రెసు తీర్మానములను బలపరచిన పత్రికలు చాలగలవని తెలుపనక్కరలేదు. శాసనసభలను బహిష్కరింపవలయునని, కాంగ్రెసు గోరుటచే, కాంగ్రెసు పలుకుబడి యింకను తగ్గునని ప్రభుత్వమువారు భావించుచున్నారు గాని, కాంగ్రెసు పలుకుబడి యింకను అతిశయించు సూచనలు గనుపించుచున్నవి. పత్రికలగూర్చి ప్రభుత్వ పరిపాలన నివేదిక దెలిపిన విషయముల నిండుక పరికింపవచ్చును. 1928 సంవత్సరమునందు 310 వార్తాపత్రికలు చెన్న రాజధానిలో ప్రచురింపబడెను. వీనిలో 109 చెన్నపురిలోను, 91 తదితర ప్రదేశములలోను ప్రచురింపబడెను. రెండుపత్రికలు స్వదేశసంస్థానములలోను, ఎనిమిది పుదుచ్చేరి, కారికాల్లోను ప్రచురింపబడెను. ఆంగ్లభాషలో 66 పత్రికలును, తమిళములో 119 పత్రికలును, తెలుగులో 49 పత్రికలును, మళయాళమునందు తొమ్మిదియు, కన్నడభాషలో ఐదునైదును ప్రచురింపబడెను. పత్రికలవైఖరి గూర్చి ప్రభుత్వమువారిటుల దెలిపిరి.

"నివేదన సంవత్సరమునందు ప్రధానపత్రికల దృక్పథమునందుగాని, వాతలలోగాని మార్పు గనుపింపదు. చెన్నపురిలో జరిగిన కాంగ్రెసుగూర్చియు, కలకత్తాలో జరిగిన ముస్లిము సమితి గూర్చియు, చర్చింపబడెను. సర్వవత్ సమావేశపురిపోర్టు, సంస్కరణముగూర్చి మద్రాసు ప్రభుత్వపురిపోర్టు, రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగము, సైమనుకమిషను, రంగనాథమొదలి, ఆరోగ్యస్వామి మంత్రుల రాజీ

నామలు, రాష్ట్రపు బడ్జెట్టు, వ్యవసాయసంఘపు రిపోర్టు, ప్రజారక్షణచట్టము, హాజీగారి కోస్తావ్యాపారచట్టము, సంస్థానాధీశుల దృక్పథము మున్నగు విషయములు పత్రికలలో చర్చింపబడెను. హఠాత్తాదినమగు మూడవ ఫిబ్రవరినాడు చెన్నపురిలో జరిగిన సంఘటనలపట్ల విచారము సూచింపబడెను. శారదా చట్టముగూర్చి అనుకూల ప్రతికూల వివాదములు సంవత్సరాంతమున విశేషముగ జరిగెను."

తోళ్ల ప్రతిష్ఠాపన-ప్రభుత్వ నిర్ణయము

మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిచే ప్రారంభింపబడిన పారిశ్రామిక ప్రతిష్ఠాపనలు, సత్వరాభివృద్ధి జూరకున్నవి. తోళ్ల ప్రతిష్ఠాపనలో, పరిశోధన జరుగుట కవకాశ ముండవలెనని ప్రభుత్వమువారిదివరకు నిశ్చయించిరి. తోళ్లను నునుపుచేయువారికిని, మేస్త్రీలకును శిక్షణ గలుపుటకు వీలుండవలయునని, విచారణ సంఘమువారు జేసిన సూచనను వీరంగీకరించుచుండిరి. ఇది జరిగి ఆరు సంవత్సరములు గడిచెను. పిమ్మట ఈ సంస్థ కీడింపసాగెను. పునఃపరిక్ష గావించుట, దీనియందు కొత్తవానిని చేర్చకొనుటకు వీలులేదని, ప్రభుత్వమువారు 1928 సంవత్సరమున నిర్ణయించిరి. పట్టికు అక్కంటు సంఘమువారు ఈ సంస్థను మూసివేయవలయునని సిఫార్సు చేసిరి. కాని దీనిని మూసివేయక ముందు, మరల సందర్భములను విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిరి. పరిశ్రమ డైరెక్టరు గారు పరిశోధనాలయముతో గలిసిన యీ ప్రతిష్ఠాపనను నిలిపియుంచవలెనని, కోరిరి. ప్రభుత్వమువారు కొందరు అసభికారులతో గలిసిన సమావేశము నేర్పాటుజేసి, వారితో సప్రతింపగ, ప్రతిష్ఠాపనను మూసివేయగూడదని, ఈ సమావేశము వారు నిర్ణయించిరి. తోళ్లను నునుపుచేయు విషయమై పరిశోధనల జరుపుటకును, యితరులకు మార్గము జూపుటకును, దీని నుపయోగింపవలయుననియు, అనుభవము గల నిపుణుల నొకరిని నియమింపవలయుననియు, ఈ సంస్థ నింకను రెండుసంవత్సరముల పాటు నిలిపియుంచవలయుననియు కోరబడెను. సమావేశమువారి నిర్ణయములతో ప్రభుత్వము వారేకీభవించినట్లుల ప్రకటించిరి. తోళ్లవిషయమై విద్యగలుపుట కీ సంస్థ పనికిరాకపోయినను, తోళ్ల వ్యాపారమున కిది యుపయోగపడగలదని, ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారు. నిపుణుల నొకరిని తగిన సిబ్బందితో నియమించి, ప్రతిష్ఠాపనలో పరిశోధన జరుపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిరి. ఇకముందు ఉపాధ్యక్షునిపేరు, తోళ్ల వ్యాపార ప్రతిష్ఠాపనపు సూపరింటెండెంటుగారిని మార్చబడును. వీరికి తోళ్ల పరిశోధన శాస్త్రజ్ఞుడు - సహాయము నలుపుచుండును. ఇతర సిబ్బంది ఏర్పరుపబడును. ప్రస్తుతపు తోళ్ల నిపుణులు కాపైక గుత్తిగారు స్వేచ్ఛలు ద్యూటీవై నియమింపబడిరి. కొత్త ఏర్పాటు, వెనుకటివలెనే విధలమగునో, లేక దీనివలన తోళ్ల పరిశ్రమ కేమయిన లాభముగలుగునో, ముందుగాని తెలియదు.

తూర్పు గోదావరి నిర్బంధములు

తూర్పు గోదావరి మండలమునందు, నిర్బంధములు కొంతకాలము క్రిందట చెలరేగెను. ఇరువురు ప్రముఖులు కారాగృహముల కంపబడిరి. రీ సెటిల్

మొట్టమొదట విషయమై నాందోళనము నలుపుచు, కాంగ్రెసు వ్యవహారములను నిర్వహించుచున్న మరి కొందరు ప్రముఖులపై జామీను పెక్షనులు త్వరలో ప్రయోగింపబడునని, హిందూ పత్రికలో ప్రచురింపబడిన వార్తయందు సత్యము గలదని తెలియుచున్నది. రీ సెటిల్ మొట్టమొదట తొలగించుటకై చేయబడుచున్న ఆందోళనలో, కాంగ్రెసు పక్షమువారే గాక, మితవాద నాయకులును, జస్టిసుపక్షము వారునుగూడ పాల్గొనుచుండిరి. ఈ విషయమై పక్షభేదముతో నిమిత్తము లేకనే, ఎల్లరును ఎచ్చుపన్ను లక్షమను భావించుచున్నారు. ఈ విషయమై ఆందోళన నలుపుచున్నవారు సెక్యూరిటీ పెక్షనులక్రింద బంధింపబడుచో, సక్రమాందోళనమునకు గూడ తావులేదని విదితమగును. ఇట్టి చర్యలవలన, జనసామాన్యమునందు మరింత అసంతృప్తి ప్రబలి, మితవాదులు గూడ నిరాశజేంది, కాంగ్రెసు సంచలనమునందు పాల్గొనుట తటస్థింపగలదు. నిర్బంధ ప్రయోగము మూలమున, తూర్పు గోదావరి మండల ప్రజలు తమ ఆందోళనమును విరమించెదరని తలచుటకన్నను పొరబాటు వేయడము, నిర్బంధితుల స్థానమును ఇతరులకొనించి, ప్రజల న్యాయమగు హక్కుల నిమిత్తమై పాటుబడుట తథ్యము. ఆంధ్రదేశమున మరియొక బాడ్డోలీని సృజించుటకు తోడ్పడుట దప్ప, నిర్బంధములవలన వేరొకలాభము అధికారవర్గమునకు గలుగునని దోచదు.

రైల్వే సమస్యలు

రైల్వేబోర్డునందు లేబరు సభ్యుని నూతనముగ నియమించినను, వీరు చేయగలిగిన మేలు గనుపించదు. కార్మికుల అసంతృప్తిని దొలగించుటకు, వీరుచేసిన కృషి గనుపించదు. జి. ఐ. పి. రైల్వేపనివారలనమ్మే జరుగుచున్నను, వీ రెట్టిచురుకుదనము జూపియుండలేదు. అందుచే నీ యుద్యోగమును రద్దుజేయవలయునని, అసీగారు నిన్నటిదినము భారతశాసనసభలో జేసిన ప్రతిపాదన సమాజసముగనున్నది. ఇది తీవ్రచర్చను పురికొల్పెను. రీసీగారు జెప్పిన సమాధానము నిస్సారముగ నున్నది. ఉద్యోగులసంఖ్య బెరుగుటయేగాని, అందుకుతగిన ఫలము గనుపించకున్నది. తుదకు అసీగారి తీర్మానము ఉపసంహరించుకొనబడెను గాని, పరిస్థితులు చక్కబడునని దోచదు. రైల్వే ఆర్థిక వ్యవహారములను సామాన్య ఆర్థిక వ్యవహారములనుండి వేరుజేసినను, తలచిన రీతిని లాభము గలుగలేదు. అందుచే దీనిని తిరిగి విచారింపవలసిన యవసరము గలదని నియోగీగారు భారత శాసనసభలో చెప్పిన తీర్మానమునందు న్యాయముగలదు. రైల్వే బడ్జెట్టుగాని, సామాన్యపు బడ్జెట్టుగాని, పరిపాలనము ప్రజలకు బాధ్యతవహించనంతవరకు, సరియగు మార్గము ద్రోక్కజాలదని విదితమగుచున్నది. ప్రజలకు ఆదాయవ్యయములపై పూర్ణాధికార మేర్పడుట యత్యవసరము.

సాంబమూర్తి నిధి

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఇరువదియైదువేల రూపాయలను మహర్షి సాంబమూర్తిగారి కర్పించుటకు నిశ్చయించి, ఆంధ్రులీ నిధిని త్వరలో పూర్తిజేయవలయునని కోరియుండిరి.

సాంబమూర్తిగారు మార్చి 7 వ తేదినాటికి విడుదల యగుదురు. ఈరోజు, నిధి పూర్తియగుట యవసరము. తూర్పుగోదావరి మండలము తమ నాయకునిపై గాఢభక్తి జూపుటకు, ఐదవేల రూపాయలను పూర్తిజేసి ధన్యత గాంచెను. గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘమువారు అయిదువేల రూపాయలను ప్రోగ్రెజివ్ సెషన్ మని వాగ్దానము జేసిరి. మిగిలినమండలములుగూడ తమధర్మమును త్వరలో నిర్వహించి, శక్తివంచనలేక కానుకల నర్పించుట యవసరము. దేశభక్త మోక్షటప్పయ్యగారును, నడింపల్లి నరసింహారావుగారు, ఈ విషయమై గావించిన ఎచ్చరిక లిదివరకు ప్రచురింపబడెను. ఆంధ్రమహాజనులు వీరి ఎచ్చరికలను వెంటనే సఫలపరచెదరని నమ్మెదము. తమకొరకై ఆత్మార్పణము గావించిన సాంబమూర్తిగారిని గౌరవించుటకన్నను, అంధ్రులకు షరమప్రయోజన మేమిగలదు? ఇది వారి కనీసధర్మమగుచున్నది. ఈధర్మము జయప్రదముగ నిర్వహింపబడునని నమ్మెదము.

జమ్నాదాసు మెహతాగారి దుస్థితి

జమ్నాదాసు మెహతాగారు, కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి భారతశాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామానిచ్చియు, తిరిగి ఎన్నికలకు నిలిచిరి. వీరి చర్య కాంగ్రెసుసభ్యులచే నిరసింపబడినను, మెహతాగారు తమవంతమును వదలరయిరి. మెహతాగారికి ప్రతికూలముగ పోటీజేయవలదని, జయకరు ప్రభృతులు మితవాదులను వేడుకొనినను, వారు ప్రత్యర్థిని నిలువజెట్టిరి. కాంగ్రెసు ఆజ్ఞను మెహతాగారు ధిక్కరించినను, వోటరులలో పలువురుమాత్రము దానిని శిరసావహించిరి. నూటికి ముప్పదితోమ్మదిమంది మాత్రమే వోటుజేసిరి. మిగిలినవారు ఎన్నికలను బహిష్కరించిరి. కాంగ్రెసుపై నభిమానముగల వోటరులు హాజరుగాక పోవుటచే, మెహతాగారి పోటీప్రభుత్వం తటస్థించెను. ఇకనయినను మెహతాగారు శాసనసభల వెలుపల, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించి తమకీర్తిని నిలుపుకొందురుగాక యని కోరెదము.

డెయిలీ మెయిలు: స్వప్నప్రతిపాదనము

డెయిలీ మెయిలుపత్రిక హైందవ సమస్య గూర్చి స్వప్నప్రతిపాదన గావించినందుకు సంతసింపవచ్చును. అధినివేత స్వాతంత్ర్యపు కేకలను, బ్రిటిషు రాజకీయవేత్తలు భీష్మముగ మానుకొనవలయునని, ఈ పత్రిక గోరుచున్నది. హిందూ దేశమునకు అధినివేత స్వాతంత్ర్య మొనగుచో, ఇంగ్లండు నందును బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునందును వర్తక మంతరించుననియు, లాంకుపైరు దివాలాదీయననియు, ఈ పత్రిక ఎచ్చరించుచున్నది. ఇకమీద ఇంగ్లండు హిందూదేశమున కేమాత్రము లొంగగూడదని ఈ పత్రిక ఎచ్చరించుచున్నది. ఇట్టిమార్గమును ఇంగ్లండు ద్రొక్కునెడల, దీనిని అహింసా ప్రక్రియ ద్వారానే ప్రతిఘటింప వీలగునని, గాంధీమహాత్ముడు యంగు ఇండియాపత్రికలో వ్రాసెను. భారతీయుల స్వాతంత్ర్య సంపాదన నిశ్చయమును బలపరచుటకే, డెయిలీ మెయిలుపత్రిక ఎచ్చరిక తోడ్పడగలదు.

భూతప్రేరిత మరణములు

ఈజిప్టునందు, టురెకామెన్సు అను ప్రాచీన నృపుని గోరినిత్రవ్వి పరిశోధించినవారిలో పదిమంది చనిపోయిరి. గోరితో జోక్యము కలుగజేసికొను వారందరును హతులగుదురని, దానియందు వ్రాయబడియుండెను. కారకవాన్ ప్రభువుగారును, మరి తోమ్మదిమందియు ఇంతవరకు చనిపోయి యుండిరి. హోవర్డు కార్పరుగారు చనిపోయిన నాటినుండియు, యీవిషయమై భయము మరింత ప్రబలెను. కార్పరుగారి కార్యదర్శియగు హోవార్డు బెల్లేగారు తమపరువుపై చనిపోయిపడియుండిరి. వీరి జనకులగు వెస్టుబరీ ప్రభువుగారు కుమారుని మరణముచే గలిగిన శోకమును భరింపజాలక ఏడవ అంతస్తుపైనుండి క్రిందబడి ఆత్మహత్యగావించుకొనిరని నేటివార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఇట్టిమరణములు కాకతాళీయములో, లేక వీనికి కార్యకారణ సంబంధము గలదో, శాస్త్రజ్ఞులు విచారించిన బాగుండును.

కారాగృహనిబంధనల లోపములు

పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారును, జిన్నాగారును, నూతన కారాగృహ నిబంధనల లోపములను వెల్లడిజేయుచు ప్రకటన గావించిరి. తీవ్రనేరము లనుపదమునకు నిర్వచనము గావించకుండుట లోపమని, వీరు చెలిపిరి. ఖయిదీల తరగతులను విభజించుటకు, న్యాయాధిపతుల కీయబడిన అధికారమును, ప్రభుత్వమువారు ఖాయపరుపవలయునను నియమముండ గూడదనియు, ప్రభుత్వమువారికి విమర్శనాధికార ముండ గూడదనియు, వీరు చాటిరి. చదువునేర్చిన ఖయిదీలకు దైనికపత్రికల నొసగవలయుననియు, కారాగృహ పత్రికలను ప్రచురించి ప్రయోజన ముండదనియు, వీరు చాటిరి. మొత్తముమీద ఈ సమస్య ఇకను పరిష్కారము గావలసి యున్నదనుట తథ్యము.

బర్మా: ల్యాండురివిన్యూ

బర్మా శాసనసభగూడ రయితుల పట్ల ప్రభుత్వమువారు జూపుచున్నవైఖరి నామోదింపకున్నది. రయితులు చాల యిబ్బందుల పాలగుటచే, ల్యాండురివిన్యూ వసూలును జూను నెలవరకు నిలిపివేయవలయునను తీర్మానమును, ప్రభుత్వమువారు రెదిర్చినను, బర్మా శాసనసభవారు నామోదించిరి. ల్యాండురివిన్యూ విధానమును శాసనసభవారి నిర్ణయమునకు లోబడజేసినగాని, రయితుల కుపశాంతి గలుగదు. రయితుల కష్టసుఖములను ప్రజాప్రతినిధు లెరిగినటుల, అధికారులు గ్రహింపజాలరు.

ఆఫ్ఘను పరిస్థితులు

నేటివార్తల ప్రకారము, ఆఫ్ఘను అమీర్ నాదర్నాగారు చాల జబ్బుగ నున్నారని తెలియచున్నది. అమనుల్లాగారు ఆదివారము నాటికి తుర్కీకి వచ్చెననియు, పరిస్థితి లనుకూలమునందుచో కాబూలుకుగూడ వచ్చెదననియు, వారు చెలుపుచున్నవి. ఇవి నిజమగుచో, ఆఫ్ఘన్ భావిపరిణామ మేటు లుండునో చెప్ప వీలులేదు.

నల్లజెండాలు కేసు విచారణ

(నవ్వకీ... విలేఖరి)

మొదటి పట్టాభిషేకం, ఫిబ్ర 19:— నేటిది నమన సదరు కేసు తిరిగి దీర్ఘాభిషేక మొదటి పట్టాభిషేకం 11 ఘంటలకు తిరిగి ప్రారంభమైనది. ముద్దాయిల తరపున మల్లెల శివరామకృష్ణయ్యగారు హాజరైరి.

ప్రా|| సాక్షులకు ఎ. బి. కాన్స్ట్రెయిన్మెంట్ గారినీ ముద్దాయిల తరపున ప్లేడరు ఈ క్రింది విధముగా క్రాసు పరీక్ష చేసిరి.

ప్లేడరు—మీ పేరేమి?

సాక్షి—ఎ. బి. కాన్స్ట్రెయిన్మెంట్

ప్లేడరు—మీ పేరేమి?

సాక్షి—అక్షయగారి బ్రహ్మయ్య కాన్స్ట్రెయిన్మెంట్

ప్లేడరు—కాపులా.

సాక్షి—అవును.

ప్లేడరు—8 వ తారీఖున పోర్టు రోడ్డు మీద ఎక్కడ నుండిరి?

సాక్షి—నైట్స్ లోల్ మిథాయి అంగళ్ల వద్ద.

ప్లేడరు—ఎందుకు వెళ్లి నార?

సాక్షి—నా స్వంత పనిమీద

ప్లేడరు—స్వంత పని అంటే యేమిటి?

సాక్షి—నూరి కాన్స్ట్రెయిన్మెంట్ గారి యింటికి వద్దకి యుంటేను, నానిని తీసికొని వచ్చుటకు వెళ్లి యుంటిని.

ప్లేడరు—వద్దకి పేరేమి?

సాక్షి—కేవలము

ప్లేడరు—ఇంటి పేరు

సాక్షి—తెలియదు.

ప్లేడరు—నేనికొంటు?

సాక్షి—నా సామాను ఉన్నది. దానిని చేసి నాడే మోకను కొనుటకు వెళ్లి నాను.

ప్లేడరు—మీరు పోలీస్ గ్రాఫరులా?

సాక్షి—అవును. అదేమిటి.

ప్లేడరు—మీ యిల్లు ఎక్కడ?

సాక్షి—మా యిల్లు పల్లూరి వారి మేడ కెదురుగ నున్నది.

ప్లేడరు—ఆ రోజున మీ ముడియో తెరవబడి యుండినదా?

సాక్షి—అవును.

ప్లేడరు—మీ క్రింద పనిచేసే వారెవరు నున్నారా?

సాక్షి—అది నా రాత్రులో ఎక్కడు పనిచేస్తా యంటాను.

మొట్టమొదట పనిచేసే వారెవరంటే యుండేదాడు. ఇప్పుడు తీరము మీద పెట్టుకొని యున్నాను. 8 గంటలకు బజారుకు వెళ్లి తిని. 8-15 ఘంటలకు కేవలము వద్దకు వెళ్లితిని. సామానుల తయారుచేయులేదు. తిరిగి బజారు నుండి ముడియో వచ్చినాను. బజారుకు వెళ్ళేటప్పుటికి సుమారు 9 గంటల లపుతుంది. 1, 2 ముద్దాయిలను మిథాయి కొట్టునద్ద చూచినాను. ఈ కేసులలో సుమారు 60, 70 మంది యుండిరి. సబ్ యిన్ స్పెక్టరు స్వామిని కలసికొన్నాను. ఆయన నాకు పరిచయము లేదు. ఆయన నైట్స్ లోల్ ప్రాసెక్యూటర్ (ఉత్తరము) ముందర చూచినాను. నేను అక్కడ 4, 5 గజముల దూరములో నుంటిని. నేను అక్కడ నిలిచి చూచుతూ యుంటిని.

ప్లేడరు—ఎంతసేపు ఉంటిని?

సాక్షి—పదినిమిషములు. యీ సమయమున కెక్కురు నోటీసులు 1, 2 ముద్దాయిలకు యిచ్చారు. వారికి నోటీసులు చూపి వారి సంతకములు తీసికొన్నారు. మొదట రామారావుకు ఇచ్చి నాడు. నోటీసు యిచ్చినప్పుడు యిన్ స్పెక్టరు గారు ఉత్తరము ముందర నుండిరి. అప్పుడు యిన్ స్పెక్టరు వెంటి బంట్రోతులు ఉన్నది లేనిది నేను చూడలేను. రామారావుకు నోటీసు యిచ్చి సంతకము చేయించుకొన్నాను.

వారికి యిన్ స్పెక్టరు గారికి సంభాషణ జరుగుతూ యుంటే నేను వచ్చాను. ఆయన నన్ను పిలువలేదు.

ప్లేడరు—మిమ్ములకు చూచారగదా సంతకము చేయుచున్నారా?

సాక్షి—అవును. నేనక్కడనే సంతకము చేసినాను. నా యెదుట ఎవరు సంతకములు చేయలేదు. తిరిగి వస్తువుంటే నూరి కాన్స్ట్రెయిన్మెంట్ సంతకము చేయించుకొన్నాను.

ప్లేడరు—ఎక్కడ నుండి తిరిగి వచ్చినప్పుడు?

సాక్షి—క్రొంగి యింటి నుండి. అప్పుడు నేను చూస్తూ యుంటిని. నోటీసులు దస్తావేజు బి మీద సంతకములు చేస్తా మన్నాను.

ప్లేడరు—రాత్రుల చేస్తుంటే నీవు చూచినావా?

సాక్షి—చూచినాను.

ప్లేడరు—వారు నీముందర సంతకములు చేసినారా?

సాక్షి—నా యెదుటనే సంతకములు చేసినారు. వారు సంతకములు చేసేవిమ్ముట నేను సాక్షి వ్రాలు చేసినాను.

ప్లేడరు—ఇంకా ఎవరైనా సాక్షి వ్రాలు చేసినారా?

సాక్షి—చేసినారు.

ప్లేడరు—ఎంతవరకు?

సాక్షి—ఇద్దరు ముగ్గురు.

ప్లేడరు—వా రెవరో మీ కెందురు?

సాక్షి—ఇద్దరినీ కనుగొన్నాను.

ప్లేడరు—ఎవరు రెవరు?

సాక్షి—అయినాల ముఖ్యారావు, తుర్లపాటి గోపాల రావు.

ప్లేడరు—వారిని ఎట్లా గుర్తుపెట్టావు?

సాక్షి—వారికి నాకు పరిచయమున్నది. బంధువుగాదు. బజారులో కనబడుతాడు. నాకులనుడే.

ప్లేడరు—పరిచయ మంటే ఏమిటి?

సాక్షి—ఎక్కువ సార్లు చూచి యున్నాను. తరుచుగా కలుసుకొని మాట్లాడేదిలేదు. ఆయనను నేను అక్కడ మొదటి పర్యాయము చూచినాను. సంతకము చేసినప్పుడే ఆయన నేను కలిసి 10 నిమిషములు ఉంటిని. అయినాల ముఖ్యారావు అక్కడికి ఎంతసేపాకు వచ్చినాడో నాకు తెలియదు. ఎందుకొంటు వచ్చినాడో నేను ఆయనను అడుగలేదు. తుర్లపాటి గోపాలరావుకు నాకు పరిచయములేదు. ఎప్పుడైనా చూస్తూ యుంటాను. అతనిని కూడా అదేము ముట్టమొదటి పర్యాయము చూడడము. అక్కడనే సంతకము చేసిన తరువాత ఆయన ఎక్కడికి వెళ్లినది నేను చూడలేదు. నాకు వరకాసంఘము అఫీసు యొక్క దున్నులో తెలుసును. కాంగ్రెసు అఫీసు యొక్క దున్నులో నేనెరుగను. నేను సంతకము చేసినది గేటుకు యెదురుగా యున్న రోడ్డుమీదను. అరెస్టు చేసినవారిని పంపించేవరకు నేను అక్కడనే యుంటిని. వారిని పంపించిన తరువాత అందరూ వెళ్లిపోయినారు. నేను వెళ్లిపోయినాను. నేను వెళ్లిన తరువాత పోలీసువారు అక్కడ యున్నారు. నేను సరాసరి యొక్కడ అగక వెళ్లిపోయినాను. యిసుకు పెత్తరుగారు మొట్టమొదట పోలీసు అరెస్టరు వున్నప్పుడున్నారు. ఆ మాటలు చెప్పగానే తిరిగి వారందరూ వెళ్లిపోయినారు. వారు వెళ్లిపోయిన తరువాత నేను వెళ్లిపోయినాను. వా రెక్కడికి వెళ్ళిపోనో నాకు తెలియదు. వారు వెళ్లిపోతున్నారు. వారిని నేను క్రాసు చేసి వెళ్లిపోయినాను. నేను కేవలము యింటి నుండి వచ్చిన కొంత సేపటికి 1-2 ముద్దాయిలను అరెస్టు చేసిరి. తక్కినవారు మీడికి వస్తు యున్నారు. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు యుత్తరము ముందర యుండెను. 10 మంది పోలీసు జవానులు కూడా యుండిరి. ఇతరులు 20, 30 మంది యుంటారు. వారు రోడ్డుమీద యుండిరి.

ప్లేడరు—తుర్లపాటి గోపాలరావుగారిని ఏనా అక్కడ యున్న వారిలో యింకెవరు యున్నారో యెందుకున్నారా?

సాక్షి—నాకు జ్ఞాపకములేదు. నేను వచ్చిన పదినిమిషములకు 1, 2 ముద్దాయిలను అరెస్టు (నిర్బంధము) చేసి వాకు లైసెన్సు తెచ్చుకొన్నారా అని సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు గారు వారిని అడిగినారు. లైసెన్సు తెచ్చుకొన్నారో లేదని చెప్పిన మీదట అక్కడ నుండి అందరినీ వెళ్లిపోవలసినదిగా సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు గారు చెప్పినారు.

తరువాత వారిని అరెస్టు చేసినారు. వీరిద్దరు అరెస్టు కాబడిన పిమ్మట 8 వ ముద్దాయి ప్రావులో నుండి వచ్చినాడు. అరెస్టుచూపెట్టారు. రోడ్డుమీద నుండి వస్తూ యుంటే వారిని అరెస్టు చేసినారు.

కొమ్మండూరి తిరువేంగడాచారి గారు యీ క్రింది విధముగా సాక్షిని క్రాసు పరీక్ష చేసిరి.

ప్ర—అయినాల ముఖ్యారావు ఎందుకురా?

జ—ఎందుకురాదు.

ప్ర—ఆ రోజున ఆయనను కలుసుకొన్నావా?

జ—లేదు

ప్ర—చూచితివా?

జ—చూడలేను. మిథాయి ముఖముల ద్ద పోలీసు వారిని యింకా కొంతమందిని చూచినాను. సంభాషణ జరిగినది. డి. యస్. అరెస్టరు చూపించినారు. చూపించిన పిమ్మట వారు వెళ్లిపోయినారు. తరువాత నా దారిని నేను వెళ్లిపోయినాను. వీళ్లందరూ జెండాలు యిచ్చుచున్నారనే యిచ్చినారా. ముద్దాయిల కూడా యిచ్చినారా. ముద్దాయిల ఎవరూ నేను సంతకము చేస్తూ యుంటే మాట్లాడలేదు. ముద్దాయిలు యింకొకరితోను మాట్లాడలేదు. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు తో మాట్లాడినారు. అక్కడ పోలీసువారు తప్ప మిగిలినవారెవరు ఉత్తరము తో బయలుదేర వద్దని యీ జండాలు ఎందుకని అనలేదు.

బొల్లి నారాయణస్వామి నాయుడుగారు సాక్షిని రిక్వెస్టు చేశారుగ యీ విధముగా చెప్పినాడు.

ప్ర—నీకు ఏమాత్రము అస్తియున్నది.

జ—ప్లేడరు శివరామకృష్ణయ్యగారు యీ ప్రశ్న వేయమడ దని ఆక్షేపణ చేసినారు.

నారాయణస్వామి నాయుడుగారు తాను వేసిన ప్రశ్న యీ వచ్చిన ఆక్షేపణ కెందు రికార్డు చేయుచుని కోర్టువారిని కోరిరి.

సర్కిల్ యిన్ స్పెక్టరు కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు క్రాసు పరీక్షలో యీ విధముగా జెప్పిరి. నేను నాలుగు సంవత్సరము నుంచి బండరులో సర్కిల్ యిన్ స్పెక్టరుగా యుం

టూయున్నాను. కాంగ్రెస్ మీటింగులకు కొన్నిటికి హాజరవుతూ యుంటాను. మీటింగు రిపోర్టులు నేను వ్రాస్తూ యుంటాను. కలెక్షన్ డివిజన్ ను వ్రాస్తూ యుంటాను. యీ సంవత్సరములో నల్లజెండాలు హాజరైనాను.

ప్ర—8 వ తేదీని జరిగిన మీటింగు తప్ప ఏ మీటింగులకు హాజరైనారు?

జ—నాకు జ్ఞాపకములేదు.

ప్లేడరు—ప్రాసీడింగ్స్ యిచ్చి లేనేగాని మీటింగు యొక్క వివరములు చెప్పలేను. క్రిందటి నెల 26 తేదీని యొక మీటింగు జరిగినది. ఆ రోజున కూడా ప్రాసీడింగ్స్ జరిగినది. నేను హాజరవలేదు. 6 వ తేదీ మీటింగుకు 60, 70 మంది వచ్చియుంటారు. మొదట కొంత అయినతరువాత వచ్చి మీటింగు వివరములు యుంటిని. మీటింగు అరెస్టు జరుగుచు అందరినీ నేను ఎరుగుదును. బ్రహ్మయ్యగారిని కూడా చూచి సంవత్సరములు నుండి ఎరుగుదును. వారు బండరు తాలూకా బోర్డు ప్రసిడెంటుగా యుండిరి. వారు ఘంటసాలలో భూస్వామి సంగతి నాకు తెలియదు. ఇప్పుడు బండరు తాలూకా బోర్డు మెంబరుని తెలుసును.

ప్లేడరు—తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీలో ఎంత మంది యున్నారో మీకు తెలుసునా?

సాక్షి—11 మంది యుండినట్లు జ్ఞాపకము. జిల్లాలో కాంగ్రెసు మెంబర్లు 800 లు మంది యున్నారని మీకు తెలుసునా?

సాక్షి—తెలియదు.

ప్లేడరు—జిల్లాలో ఎన్ని గ్రామసంఘములు యున్నవో మీకు తెలుసునా?

సాక్షి—తెలుసును.

ప్లేడరు—గ్రామ కాంగ్రెసు కమిటీలు డి. సి. సి. మెంబర్లను ఎన్నుకొనే సంగతి మీకు తెలుసునా?

సాక్షి—తెలియదు.

ప్లేడరు—బ్రహ్మయ్యగారు తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు ప్రెసిడెంటు అనే సంగతి మీకు తెలుసునా?

సాక్షి—అనుకొంటాను.

ప్లేడరు—ఎల్లప్పుడూ ప్రసిడెంటు గారు.

సాక్షి—అనుకొంటాను. బొమ్మ వెంట కేవలము గారు కవుతరువా ప్రవృత్తి లనియు కమ్మవారనియు ఎరుగుదును.

ప్లేడరు—వారు భూస్వామిలేనా?

సాక్షి—నాకు తెలియదు.

ప్లేడరు—ఎప్పుడైనా చూస్తూ యుంటారా?

సాక్షి—అప్పుడప్పుడు చూస్తూ యుంటాను.

ప్లేడరు—గుడ్డపల్లె ల్యాండు మార్క్ జిబ్రాల్టుకు ఆయన డైరెక్టరు గాదా?

సాక్షి—నాకు తెలియదు.

ప్లేడరు—మరల రికార్డు క్లర్కు లిగుకు కెక్రటరీ గారనే సంగతి మీకు తెలుసునా?

సాక్షి—నాకు తెలియదు.

ప్లేడరు—జిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీ కెక్రటరీ గారిని మీ రెరుగుదురా?

సాక్షి—తెలియదు. కొదాది అంజనేయులుగారిని 6, 7 సంవత్సరములు నుండి ఎర్రియున్నాను. వారు కవిత్వరసని నాకు తెలియదు. సాహితీకి ఎడిటరుగా నన్ను సంగతి నాకు తెలియదు. కృష్ణా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంక్ డైరెక్టరుగను ఎక్కువ డిప్ కమిటీలో మెంబరుగా నన్ను సంగతిని నాకు తెలియదు. పల్లూరి రామారావుగారిని రెండు సంవత్సరములు నుండి నేనెరుగుదును. స్వరాజ్య పత్రికకు వ్యాసములు పంపించునని నాకు తెలుసును. ఆంధ్ర పత్రికకు సబ్ ఎడిటరుగా నన్ను సంగతి నాకు తెలియదు. విజయనారాయణగారిని నేనెరుగుదును. ఆయన కేవలము డైరెక్టరు చేయుదురని నాకు తెలుసును.

అంత ప్రఖ్యాతి పొందిన డాక్టరుని నాకు తెలియదు. బ్రహ్మయ్యగారు, అంజనేయులుగారు, కేవలము గారు, రామారావుగారు ఆంధ్ర ప్రాంతీయ కాంగ్రెసు సభ్యులని నాకు తెలియదు.

ప్లేడరు—వీరి విషయమై ఒక రిపోర్టు వ్రాసినారుగాదా?

బొల్లి నారాయణస్వామి నాయుడుగారు ఈ ప్రశ్నకు ఆక్షేపణ చేయుచు కోర్టువారిని డిస్ అట్ చేయవలసినదిగా కోరిరి.

కోర్టు—యీ కేసు విషయములో ఆ రిపోర్టులోని యింకములు (సంగతములు) రిలవెంటు గావు అని నుడివెరి.

ప్లేడరు—రిపోర్టు ఎప్పుడు పంపినారు?

సాక్షి—7 వ తేదీ ఉదయము. నేను ఆ రిపోర్టును బెజవాడకు బస్సులో పంపితిని. జిల్లా నూపరిం టెం డెంటుగారు బెజవాడలో నుండిరి. అరెస్టు రిపోర్టు యున్న వారి డిగ్రీ నుండి 7 వ తారీఖురాత్రి నాకు చేరినది. దస్తావేజు-డి. డి. యస్. పి. గారు పంపినారు. యిదిన్ని కాగితాలున్నా ఒకేకేసులో వచ్చినవి.

ప్ర: - గీత ఎన్ని కాగితములు వచ్చినవి?

సా: - తెక్క పెట్టలేదు

ప్ర: - కాగితాల వచ్చినట్లు ఎక్కడా యెంటురు లేనో లేదా?

సా: - లేదు. మరుసటి రోజు ఉదయము 7 గంటలకు ఘంటయిన్ పెట్టరుగారికిచ్చినాను.

ప్ర: - మీరేమియినా రిటర్నగా యిక్ష్వాక్కు న్న సబు యిన్ పెట్టరుకు యిచ్చినారా?

సా: - లేదు.

ప్ర: - పోనీ ఓరల్ గానైనా యిచ్చినారా?

సా: - ఇచ్చితిని.

ప్ర: - ఏమని?

సా: - ఏమి యిచ్చినది నేను చెప్పను.

ప్ర: - ఎందుకు చెప్పరు?

సా: - కొన్ని కాఫీ డెంబర్ కాబట్టి.

ప్ర: దరుగారు కోర్టువారితో యావిధముగ మనవిచేసిరి.

ఏవనగా, నేనడిగిన ప్రశ్నకు జవాబు యిచ్చేడిలాగున మీరైనా సాక్షి ఉత్తరువు ఇవ్వవలసినదిగా కోరిరి. మీరడిగిన ప్రశ్నకు సాక్షి జవాబు యిచ్చులాగున ఉత్తరువు యివ్వవలసినది కోర్టు వారు ఆహ్వానించారు.

ప్ర: - తరువాత ఏమి జరిగినది సబు యిక్ష్వాక్కు గారు మీకు ఏమి రిపోర్టు వ్రాయలేదు?

సా: - లేదు. ఓరల్ గా చెప్పినారు. 7-2-30 మీటింగు నేను లేను.

ప్ర: - మీరు డి. యన్. పి. కి పంపిన రిపోర్టులో టెక్స్ 30 పోలీసు ఆఫ్ఫీసర్లందఱు చర్య తీసికొనవలసిన దని వ్రాసినారు కాదా?

సా: - అవును.

ప్ర: - ఆ రిపోర్టుమీద నెపరేటు ఆర్డరు యిచ్చినారా?

సా: - రిటర్న్ యిక్ష్వాక్కు న్న యిచ్చినారు.

ప్ర: - 7 వ తేదీ రిపోర్టు ఎప్పుడు పంపితిరి?

సా: - 8 వ తేదీ ఉదయము డి. యన్. పి. గారికి పంపినాను.

ప్ర: - దానిమీద ఆర్డరు మీకేమియినా వచ్చినవా?

సా: - ఆర్డరు నా కేమియు రాలేదు.

ప్ర: - గవర్నరుగారు వచ్చే విషయములో యితర వ్యక్తులు చేసిన కేసుటి?

సా: - డిమాండ్ ప్రీవ్యు ఆఫ్ డిస్ట్రిబ్యూట్స్, మ్యూనిసిపాలిటీ పబ్లిక్ వాడీసు ప్రయవేలు వాడీసు

ప్ర: - జిల్లా బోర్డు యిచ్చినది ఒక ఆర్డరు మాత్రమే కాదా?

సా: - అవును. కూడా అక్కడక్కడ కట్టించారు. మ్యూనిసిపాలిటీ వారుగూడా అట్లాగే చేసినారు.

ప్ర: - పబ్లిక్ వాడీసు చేసిన కేసుటి?

సా: - ప్రాసెస్ ను గట్టా

ప్ర: - ప్రాసెస్ అనగా కేసుటి?

సా: - పదిమంది కలసి కార్గిస్ వెల్లి చీర్ చెయ్యడము.

ప్ర: - మ్యూనిసిపల్ కాంటిలర్స్ అందరు రోడ్డు ప్రక్కలందు చీరయినామని చెప్పినారా?

సా: - అట్లు చెప్పలేదు.

ప్ర: - ఆ ఆఫీసర్లందరు కలిసి రోడ్డుమీద నిలబడి ఫలూని చిథముగా యినామని చెప్పలేదా?

సా: - లేదు.

ప్ర: - కాంగ్రెసువారి ఊరేగింపుతప్ప యితర యెత్తనములు బయలుదేరనని మీకు ఎవరైనా ఆర్డరు పంపుకొన్నారా?

సా: - నాదగ్గరకు రాలేదు.

ప్ర: - రాబర్టుస్ పేటవపుకు పల్ల బజారు రోడ్డు మధ్య నున్న దుకాణముమీద ఏమియిన ఆర్డరు ఉన్నవా?

సా: - ఉన్నవని నాకు జ్ఞాపకము.

ప్ర: - రోడ్డుమీద జిల్లా బోర్డువారుగారి మ్యూనిసిపల్ వారుగారి ఆర్డరు కట్టలేదా?

సా: - నాకు జ్ఞాపకము చాలదు.

ప్ర: - ఏదుకాణమువారు ఆర్డరు కట్టినారో వార్డులో ఒక పేరైనను చెప్పగలరా?

సా: - చెప్పలేను.

ప్ర: దరుగారు నేను యేదిగమైన ఆర్డరు కట్టలేదని వృథా ముగ చెప్పవచ్చును. మీరు కాదనగలరా?

సా: - అవును.

ప్ర: - గవర్నరుగారు వెల్లిపూటనివయమై ఫలూని రూటని యింటిమేవన్ వచ్చినదా?

సా: - అవును

ప్ర: - ఆర్డరులు జరిగినతరువాత మీరేమియిన విచారణ చేసితిరా?

సా: - ఎంక్వైరీ చేయలేదు

ప్ర: - దుకాణము మూయవలసినదిగా చెప్పినట్లు, దుకాణదారు మీకు చెప్పినచో వారిపేర్లు చెప్పగలరా?

సా: - చెప్పరు రహస్యము. కొంతమంది దుకాణదారులు వారిపేర్లు బహిరంగముగ చెప్పవచ్చని కోరినారు.

నేను 1, 5, 6, 4 ముద్దాయిలను ఎరుగుదును. వారి స్నేహితులను ఎరుగుదు. నేను యొక్కట నిలకడగా యుండలేదు. వార్డు స్కూలు లగాయకు టవునువోలు గేటువరకు ఇటుఅటు తిరుగుతూ యుంటిని.

ప్ర: - ఎప్పటి లగాయకు ఎంతవరకు యున్నార?

సా: - 10-30 లగాయకు 12-30 వరకు యుంటిని. తరువాత హాస్పిటల్ రోడ్డుమీద 11-45 నుండి 12-10 వరకు యుంటిని. అక్కడనుండి రేకపిల్లివారి ఫ్యాక్టరీవద్ద కొన్ని నిమిషములు యుంటిని. ను రింగుప్రాంతము 12-45 కు ఆఖరైనది అప్పటికి బందోబస్తుపని ముగిసినదిగా, తిరిగి 4 నుంచి 5 వరకు పనిమీద యున్నాను. ప్రైవేటుదగ్గరనుంచి టోలుగేటువరకు యున్న రోడ్డుమీద కొంతసేపు బందోబస్తు చేయుచుంటిని.

ప్ర: - మీరు యిదిగలో కంపానియన్స్ అని చెప్పినారు, పేర్లు చెప్పగలరా?

సా: - చెప్పలేను. తెలిస్తే అప్పటికే వాండ్లను పట్టుకొనే వాడను.

ప్ర: - ప్రతి అయిదుగజముల దూరములోను గవర్నరుగారు వచ్చేడి మార్గములో పోలీసు బంట్రులను నిలబెట్టినారు కాదా?

సా: - ఒక్కటే పదిగజముల దూరమున యింకొక చోట 20 గజముల దూరమున నిలబెట్టితిని.

ప్ర: - కంపానియన్స్ ను జైండాలు వుచ్చుకొని కేకలు వేసినారని చెప్పినారు. వారిని చూచాను అనికూడా చెప్పినారు. వారిపేర్లు చెప్పగలరా?

సా: - చెప్పలేను.

ప్ర: - ఎయిడికాంపు బండిలో రాయపడ్డనని చెప్పినారే ఆయన మీతో కంప్లెయింటు చేసినారా?

సా: - రాయ పడుతూవుంటే నేను చూచినాను. అది చేతిమీద పడ్డది. కాదుబయట అపిలే కాగితముతో చుట్టబడిన రాయి చూచినామని సార్జెంటు చెప్పినాడు. ఎయిడి కాంపు నాతో చెప్పలేదు. మేము రాయవేసినవారిని పట్టుకొనినాము.

ప్ర: - ఎవరో లేడిను వస్తూవుంటే ఆల్లరిచేసినారు అని చెప్పినారే ఆలేడిను ఎవరో చెప్పగలరా?

సా: - చెప్పలేను. నేను ముప్పిరి చూపించినవారిని పట్టుకొనలేదు. పది గజముల దూరమునుంచి చూచినాను.

ప్ర: - ఎంతమంది చూసినారు?

సా: - ఒకరో యిద్దరో.

ప్ర: - పంతులవారి మేడవద్ద యూరోపియన్ సార్జెంటు పోలీసు బంట్రులు యుండి టవున్ వోలు వైపునకు వెళ్లివారిని ఆపివేసాడు గాదండీ?

సా: - నాకు తెలియదు. నేను స్వయముగా అక్కడికి వెళ్లే లేదు. ఎవరున్నారో నాకు తెలియదు. టవున్ వోలు చుట్టూ మొట్టమొదట కొంతమంది బంట్రులు యుండిరి. తరువాత యెక్కువగా బందోబస్తు చేసినాము.

ప్ర: - గవర్నరుగారి సతీ సుమిత్రా రాయి పడినట్లు మీరు చెప్పియుంటిరి. ఆమె మీతో ఆ విషయమై చెప్పలేదా?

సా: - ఎవరో అక్కడివారు చెప్పినారు.

ప్ర: - గవర్నరుగారు వచ్చినప్పుడు నల్ల జెండాలు చూపడము తప్పా?

సా: - అమర్యాదని.

ప్ర: - ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు వచ్చినప్పుడు వారికి నల్ల జెండాలు చూపడము ఆప్త ప్రకారము తప్పకాదా?

సా: - తప్పకాదు. నేరముగాదు. టవున్ వోలులో స్వీచుకు (ఉపన్యాసములు) వివరడలేదన్న సంగతి వినిడివలన తెలిసినది. నేను లోపలికి వెళ్లే లేదు. తిరువేంగడాచార్యులుగారు సాక్షిని క్రాసుచేయగా యా విధముగా సాక్షి జైప్సెను.

ప్ర: - 8 వ తేదీని మీ దొరగారు పంపిన నోటీసులలో ఫలూనిచోట ప్రాసెస్ ను నడుపుకొనుటకు అనుజ్ఞ యివ్వబడునని లేదుగదా? తమకుకూడా ఫలూనిచోట ఫలూనివారు యిన్ని ఘంటలకు లైసెన్సు యిస్తారని యింకాఫర్ మేవను లేదు గదా?

జ: - లేదు. ఆసంగతి నో నుటిలో కూడా లేదు డి. యన్. పి. గారు 9-30 కి వచ్చినారు. గవర్నరుగారివెంట వెనుకకారు లో వచ్చియుండిరి.

ప్ర: - ఎక్జామినేషనులో సాక్షి నేను 8 వ తేదీ ఉదయమున పంపిన రిపోర్టుతో ఆర్డరు యివ్వవలసినదిగా కోరలేదు.

అయినాల సుబ్బారావునాయుడుగారు క్రా. న. లో యావిధముగ జైప్సిరి

బజారు పనిమీద వచ్చినప్పుడు అక్కడ మీటింగులు జరుగుతూయుంటే నేను వెళ్లి తే వెళ్లేదను లేనియెడల పోసుగురువారము, శుక్రవారము మీటింగులు జరుగుచుండగా వెళ్లితిని.

ప్ర: - గురువారము ఎందుకు వెళ్లినావు?

సా: - మావినెల్ల డిశిమారుడు బజారులో వరాబుఅంది. నేను అక్కడ కొంచెముసేపు మాట్లాడిన వస్తూయుంటాను. గురువారమునాడు మీటింగును 200 మంది లోపుగా వచ్చినారు. సుమారుగ కూడ ఎంతమందియున్నారో నాకు తెలియదు. శుక్రవారము మీటింగును 200 మంది పైగాయున్నారు. నేను వెళ్లి అరగంటసేపు యుంటిని. గురువారము అరగంట శుక్రవారము అరగంటయున్నాను. ఆ మీటింగుకు పోలీసువారు ఒకరిద్దరు వచ్చారు. వారెవరో నాకు తెలియదు.

నేను వెళ్లేటప్పటికి ఆంజనేయులుగారు మాట్లాడుచుండిరి. నేను వెళ్లినప్పుడు రామారావుగారు చెప్పుచుండిరి. తరువాత అయిదు నిమిషములకు ఆంజనేయులుగారు మాట్లాడుటకు మొదలుపెట్టినారు. వారు చెప్పినప్పుడు పోలీసువారు వ్రాయడము నేను చూడలేదు. శుక్రవారమునాడు మీటింగుకు సబుయిన స్పెక్టరు బంట్రులు వచ్చినారో లేదో నేను చూడలేదు. రాబర్టుస్ పేట సబుయిన స్పెక్టరుగారిని నేను ఎరుగుదును. ఆయనతో మీటింగుకు వెళ్లినసంగతి నేచెప్పలేదు? ఆయన నన్ను పిలిచి మీటింగులకు వెళ్లితా అని నన్ను అడగలేదు. వారు నన్ను అడగవలసిన పని యెందుకుంటుందండీ శుక్రవారము ఆంజనేయులుగారు రామారావుగారు ఇంకొకరు మూడవవారు మాట్లాడినారు. ఆ మీటింగులో నల్ల జెండాలు తీసికొని వెళ్లి విషయములు చెప్పినాను. మీటింగు నోటీసులో ఉన్న సంగతులుగాక యింకాకొన్ని చెప్పినారు. ఉదయము 7 గంటలయిన తరువాత నల్ల జెండాలతో బయలుదేరుతామని చెప్పినారు. చల్లరస్తావై వుండు వెళ్లవలసి చెప్పినారు. గవర్నరుగారు వచ్చేటప్పటికి నల్ల జెండాలు చూపి 'గవర్నరు గోవ్యాక్' అని కేకలువేద్దామని అన్నారు. గవర్నరుగారికి అడ్డముగా నిలుచుందామని చెప్పలేదు. అందరు రాలసినదిగా చెప్పినారు. గవర్నరుగారిని అమర్యాద చేయడము తప్పని ప్రక్కగా నిలుచున్నవారు అన్నారు. ఫలూనివారని చెప్పలేను. పదిమంది అట్లా అన్నారు. నేను ఏమీ ఎవరితో అనలేదు. వాళ్లతో మీరు వెళ్లి ఆ సంగతులు మీటింగులో చెప్పవలసినదిగా నేను వాళ్లతో చెప్పలేదు. అప్పుడు నల్ల జెండాలు యెవరు పట్టుకొనియుండలేదు. నేను వెళ్లిపోయినాను. మీటింగు జరుగుతునే యున్నది.

ప్ర: - మరునాడు తిరిగి బజారులో సిద్ధము గాదా?

సా: - అవును.

పాతరామన్న పేటకు పనియండి వచ్చినాను. మా అన్నకుమార్తెకు జబ్బుగా ఉండడముచేత చూడడానికి వెళ్లి నాను. అన్నయల్లుడు దేశాంతరము వెళ్లినాడు. స్వంతయు లాకటి పాతరామన్న పేటలో ఉన్నది. అన్నకుమార్తె అన్నగారి యింట్లోనే యున్నది. 3, 4 రోజులనుంచి జబ్బుగాఉన్నదని కబురుచేసినారు. చూడడము విధి కాబట్టి వెళ్లి నాను. అదే మొదటిసారి వెళ్లడము.

ప్ర: - నీవు విరాయదుకాణమువద్ద ఉన్నప్పుడు సబ్ యిన్ స్పెక్టరుగారు ఆగమన్నరుగారు నిన్ను?

సా: - లేదు. కొంతమంది నల్ల జెండాలు తీసుకువస్తూ యుంటే చూచినాను. వారిని విరాయ దుకాణముల సామీప్యమున చూచినాను. నేను వారికి ఎరుగురుండా వస్తూయుంటిని. వారిని చూచినతరువాత నిలబడితిని. వారు సబు యిన్ స్పెక్టరుతో మాట్లాడుచుండగా చూచినాను. ముందు సబు యిన్ స్పెక్టరుగారు వెనుకకువెళ్లి వలసినదిగా చెప్పినారు. ముందుకు వెళ్లతామని చెప్పినమీదట రామారావుకు కాగితము ఒకటి చూపించారు. నాచేత సబు యిన్ స్పెక్టరు సాక్షిసంతకము చేయించుకోలేదు. ఎవరిచేతను సంతకము చేయించుకోలేదు. వారంతట వారే వెళ్లి పోయినారు. నేను మా అమ్మయిన చూచుటకు వెళ్లి నాను. వెళ్లి చూచేటప్పటికి జబ్బుగా నేర్చుకున్నది. 5, 6 నిమిషములు కూర్చున్నాను. సబుయిన స్పెక్టరు నన్ను త్వరగరమ్మని నాతో చెప్పలేదు. వారినిచూడవలయునని నాకు కుతూహలములేదు. వారందరు చరకా ఆఫీసు లోనికి వెళ్లినారు. నేను మా వాండ్లయింటికి వెళ్లి నాను. నా సంతకమునా రందరిని ఆర్డరుచేసినపిదప సబు యిన్ స్పెక్టరుగారు తీసుకున్నారు.

ఆరోజున గవర్నరుగారు వస్తారని నాకు తెలుసును. మోటారుకార్లు వారు తెల్ల జెండాలును కట్టుకొని రోడ్డుమీద తిరుగసాగిరి.

ప్ర: - మల్లతెనులు చించి జెండాలు కట్టినారా?

సా: - నాకు తెలియదు.

కార్లు తెల్ల జెండాలతో వెళ్ళుచున్నప్పుడు నేను చూచినాను. ఫలూనికారు అని నేను చెప్పలేను. మోటారుకార్లో ఇంకా 15 కారులు, బస్సులు ఉన్నవి. గవర్నరుగారు వచ్చేదాక నేను బజారులో వున్నాను. ఈ అన్నగారనగా పేర్లం

ద్రవ్యమును. నేను లోకభాగ్యండు కంట్రాక్టరును చేస్తూ వుంటాను. మ్యూనిసిపల్ పనికూడ కంట్రాక్టు తీసుకొంటాను. మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలలో నేను పని చేయ . నామీ పని అంటే, కొల్లిపర రహదారి నాయుడు గారికిని నీలం జగన్నాధరావు నాయుడుగారిని మ్యూనిసిపల్ ఎంప్లొమెంట్ పని చేయలేదు. చైరం సోమయ్యను ఎదుగున్నాను.

స్ట్రీ:— నీమీద చార్జ్ ఇస్తే, నీకు ఏమైనా జారానా పడినదా?

సా:— జారాన పడలేదు. శిక్షపడలేదు.

స్ట్రీ:— నీవు, తరుచుగా చెందికేసులలో పోలీసువారి తరపున సాక్ష్య మిస్తావుంటావా?

సా:— లేదు.

క్రమం వరసయ్యనాయుడుగారు ఈ క్రిందివిధముగా స్ట్రీదరు క్రాసుపరీక్ష చేసినపుడు చెప్పి:—

నాకు మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసులో పని. గవర్నరుగారు వచ్చేటప్పుడు డెకరేషన్ ను సంవర్షములో నాకు కొంతపని ఉన్నది. మ్యూనిసిపల్ బాక్స్ నములో నుండి 275 రూపాయలు కట్టవెట్టినారు.

స్ట్రీ:— అడ్రసులకు ఎంత?

సా:— తెప్పిర్లు నాకు తెలియదు.

మ్యూనిసిపాలిటీవారు చేయదలచుకొన్నది అడ్రసు ఇవ్వడం, అర్బిలు కట్టించడము, కాస్టులు ఇవ్వడము. పురజ సులతరపున ఆహ్వానసంఘ మొకటి యేర్పరపబడినది.

స్ట్రీ:— ఈ ఆహ్వానసంఘము నియమించుటకు మీటింగు చైర్ మేన్ గారు యేర్పాటుచేసినారా? శేక తదితరలా?

సా:— పబ్లిక్ అంథా.

స్ట్రీ:— కొంతమంది ఆహ్వాన మివ్వదలంచితిమని అర్బిలు చైర్ మేన్ గారికి పంపుతున్నారా? లేదా?

సా:— నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— మీటింగు జరిగింది విషయమై నోటీసులు అచ్చం పంచిపెట్టబడినవా? లేదా?

సా:— అచ్చంవేయలేదు. పైక్టోప్లు కాపీలుతీసారు.

స్ట్రీ:— ఏ పెద్దముఖ్యుల సంతకముతో పైక్టోప్లు కాపీలు వేయబడినవి?

సా:— చైర్ మేన్ గారు.

స్ట్రీ:— ఈగ్లో మీటింగును గురించి దండోరా వేయించినారా?

సా:— లేదు. టవంటన వేయించే మీటింగు కాదు.

స్ట్రీ:— ప్రజలందరూ రావలయుననియేనా ఆమీటింగు అభిప్రాయము?

సా:— ఆ, అవును.

స్ట్రీ:— ఆనోటీసులు ఎంతమంది యూరులో పంపిరి?

సా:— ఎంతమందికో నాకు తెలియదు. టవున్ లో పెద్ద లనబడువా రందరికిని.

స్ట్రీ:— జగన్నాధరావు నాయుడుగారివద్ద గాని నీవద్ద గాని లీస్టు ఉన్నదా?

సా:— నాదగ్గర లేదు. నాయుడుగారివద్ద ఉన్నదేమో నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— మీటింగు ఎక్కడ జరిగినది?

సా:— మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసులో.

స్ట్రీ:— ఏరోజాన?

సా:— తారీఖు బాగా జ్ఞాపకములేదు.

స్ట్రీ:— ఆఫీసు అవర్సులలోనా?

సా:— ఉదయం 7 ఘంటలకు.

స్ట్రీ:— ఆ మీటింగుకు నీవు వెళ్లితివా?

సా:— ఆమీటింగుకు నేను లేను.

స్ట్రీ:— ఎంతమంది హాజరయినారో తెలుసునా?

సా:— నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— మీటింగు ప్రాసీడింగు చూచినావా?

సా:— నేను వింటిని.

స్ట్రీ:— ప్రాసీడింగు ఆసలు ఉన్నవా లేవా?

సా:— నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— ఆ ప్రాసీడింగు ప్రజలకు తెలియుటకు ఏపత్రిక లో నైనను ప్రచురించినారా?

సా:— నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— ఆహ్వానసంఘమువారు డికోరేషన్లు ఏమయినా పంపినారా?

సా:— చేసినారు.

స్ట్రీ:— చందాలు వసూలు చేసినారా?

సా:— నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— ఆహ్వానసంఘమువారు గవర్నరుగారికి అడ్రసు యిచ్చినారా?

సా:— యిచ్చలేదు.

స్ట్రీ:— ఏబాసకు అయినా డబ్బు ఆహ్వానసంఘమునకు చేరినదా?

సా:— నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— డికోరేషన్ ఎవరి తరపున జేయబడినవి?

సా:— రిపబ్లిక్ కమిటీ తరపున.

స్ట్రీ:— ఆసంగతి చేరుమేకగారు నీతో చెప్పినారా?

సా:— లేదు.

స్ట్రీ:— డికోరేషన్ కు క్రింద యేమైనా సామ్యు సెలవు చేసినారో నీకు తెలుసునా?

సా:— మాడు, లేక 400 వందలరూపాయలు ఖర్చు అయ్యాయందునని అనుకుంటాను.

స్ట్రీ:— జిల్లాబోర్డువారు ఏమయినా డికోరేషన్లు చేసినారా?

సా:— ఆసంగతి నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— కూలీల కలయికలకు డబ్బుయిచ్చిన దెవరు?

సా:— చేర్ మేకగారే యిచ్చినారు.

స్ట్రీ:— నీవు బజారు మీటింగులకు యెప్పుడు వెళ్తుంటావు గామా?

సా:— నాకు అది పనిగాదు. బజారుపని యుండి వచ్చి నప్పుడు మీటింగు లేమయిన నున్న యెడల వెళ్తాను.

స్ట్రీ:— 6 వ తారీఖు మీటింగుకు వెళ్లినారా?

సా:— వెళ్లినాను.

స్ట్రీ:— ఎంతమంది జనలు ఉండిరి?

సా:— నుమారు రెండువందలమంది జనలు ఉంటారు.

స్ట్రీ:— గవర్నరుగారి రాకవలన మనకు కలిగే లాభనష్టము కులు మీటింగులో ఏమయినా చెప్పినారా?

సా:— లేదు.

స్ట్రీ:— పోని, డిన్ ఆఫ్రానల్ మాపించవలసిన కారణములు ఏమయినా చెప్పినారా?

సా:— నేను ఉన్నప్పుడు ఆ కారణములు చెప్పలేదు.

స్ట్రీ:— ఏమి చెప్పారు?

సా:— 7 వ తారీఖున పెద్దలు మాటలాడుతారు. ఊరే గింపులో పార్లామెంటువారు అందరూ చరకా సంఘమునకు రావలసిందిగా చెప్పినారు.

స్ట్రీ:— మీరు రోడ్డుప్రక్కనుండి గవర్నరుగారికి సలామ్ కెట్టారా?

సా:— టవున్ హాలులో యుంటిని.

స్ట్రీ:— టవున్ హాలులో యివ్వబడిన అడ్రసులు వినబడినవా?

సా:— బయట గోలచేయడముచేత వినబడలేదు.

స్ట్రీ:— టవున్ హాలు కంపౌండులోకి ఆహ్వాన కార్డులు చూపినవారి నేగదా పోపలికి పోనిచ్చినది?

సా:— అవును. టవున్ హాలు చుట్టూ పోలీసు కాఫలా యున్నది.

స్ట్రీ:— అడ్రసు చదివేటప్పుడు అడ్రసు కాపీలు అందరికి పంచికెట్టారు కాదండీ?

సా:— అడ్రసు చదివినతరువాత అందరికి పంచికెట్టారు. మొట్టమొదట మ్యూనిసిపల్ అడ్రసు చదువబడినది. జిల్లా

బోర్డు అడ్రసు చదివేటప్పుడు చాలా పద్దు జరిగినది.

స్ట్రీ:— చానే నామెంట్లుగా చదువచేత గాదండీ? ఆ పద్దు అప్పుడు బయటదేదన?

సా:— పోల అసద్దు జరగలేదు. నేను టవున్ హాలుకు ఉదయం 8 ఘంటలకు వెళ్లినాను.

స్ట్రీ:— పూర్వదినమును ఎవరైనా యూరోగింపులో బయటదేరదరని మీ కేమయినా తెలుసునా?

సా:— తెలియదు. జనరి 26 తారీఖున కాంగ్రెసు యూరేగింపు యొకటి జరిగినది. అప్పుడు నుమారు ఏబదిమంది యుంటారు. యూరేగింపును నేను బజారులో చూచినాను.

స్ట్రీ:— క్రిందటి సంవత్సరం కాంగ్రెస్ మీద విదేశీనడ్డలను ప్రోగుచేసికొని పోవుచుండే కాంగ్రెసు యూరేగింపులను మీరు చూచినారా?

సా:— నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— జనరి 26 వ తారీఖునాడు యూరేగింపు జరిగినప్పుడు అల్లరి యేమయినా జరిగినదా?

సా:— లేదు.

స్ట్రీ:— వెనుక ఎప్పుడో కాంగ్రెసు యూరేగింపులకు రెంటిని చూచితిని అని చెప్పినారే అప్పుడేమయినా అల్లరులు జరిగినవా?

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరేగింపులో పూరులోయన్న వారేగాని యితరులు ఎవరూ బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరేగింపులో పూరులోయన్న వారేగాని యితరులు ఎవరూ బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

చ్యవన ప్రాశలేప్యము

క్షయ-దగ్గు-ఉబ్బసము-అశీర్ణము-శ్మశ్మ-పురాణ జ్వరములు-మొదలగు వ్యాధులను ఖండించి బలమును కలిగించు ఔషధములలో యుత్తముయినది. 6 20 కులము డబ్బీరు 1-4-0 వి. పి. చార్జీప్రశ్నము

పి—శి—వ అందు కంపెని,

ఆయుర్వేద సమాజం పెరిడేపి నెల్లూరుజిల్లా,

కేదరిన్

గంధకర్త:—శరణు రామస్వామి చౌదరి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగంధమున కనువాదము. లోకప్రసిద్ధముగు ఒక వీరమాతచరిత్రము. అందరునుచదువ తగినది. సులభశైలిలో వ్రాయబడినది. ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ గారి అమూల్యముగు పీఠిక గలదు. దర 0-4-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

7, కేబుల్ స్ట్రీట్, విదరాన.

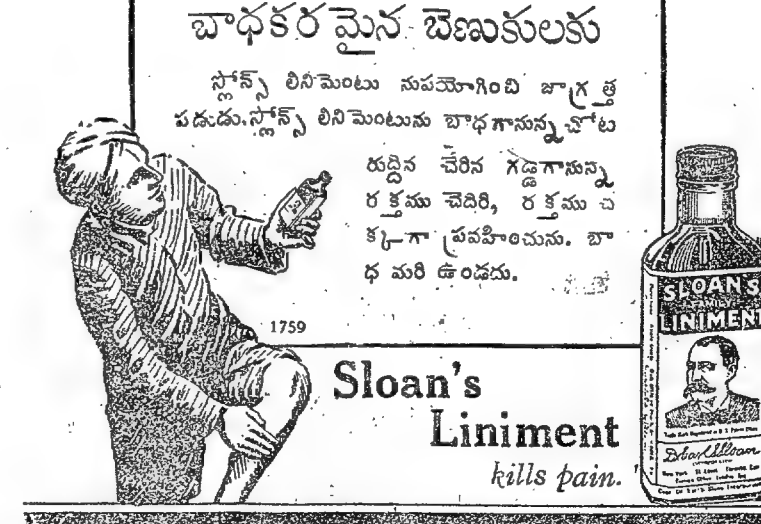
బాధకరమైన బెణుకులకు

స్లోన్స్ లినిమెంటు నుపయోగించి జాగ్రత్త పడుడు. స్లోన్స్ లినిమెంటును బాధగానున్నచోట రుద్దిన చేరిన గడ్డగానున్న రక్తము చెదిరి, రక్తము చక్కగా ప్రవహించును. బాధ మరి ఉండదు.

1759

Sloan's Liniment

kills pain.

రాలే

పైకిల్చుత్తయారయ్యే వే రేరు స్థాముల మీకు చూపించదలచితిమి

RALEIGH

THE ALL-STEEL BICYCLE

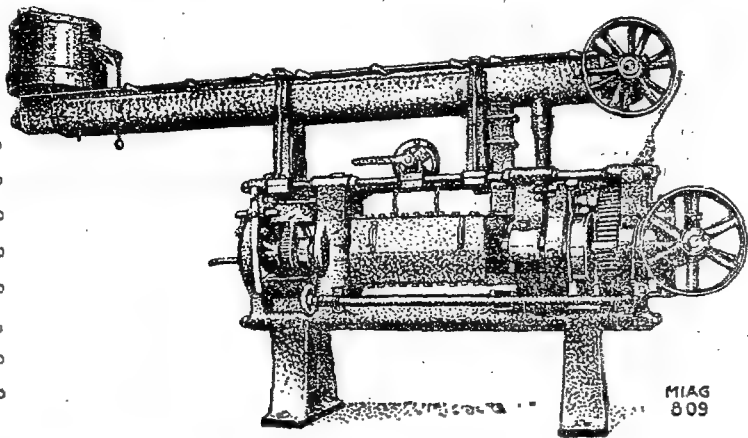
మీరు రాలేను ఛూసిన పైకిల్చుత్తయారయ్యే మంచి ఉక్కుతో తయారుకాబడినది రాలేయొక్క తెలుగు మాత్రం జ్ఞాపకముంచుకొనుడు ఎప్పుడో గ్యారంటీ.

ఏకెంటు వెల్లింగ్టన్ పైకో మోటారుకంపెనీ తయారుచేసినది ఎంతమాత్రం అతినింపకుడు. మోటారు రోడ్డు మీకు దగ్గరగానున్న ఏకెంటు ద్విచక్ర వెల్లి మో కు కామలసినదారి ఏరుకొనుడు.

నూనె - పిండి - బియ్యపు మిల్లులు

ప్రపంచమందు ప్రసిద్ధిచెందినవారివల్ల తయారుచేయబడినది
చాల దృఢముగానుండుటకును చాలకాలమువరకు తక్కువ పెట్టుబడి, తక్కువ నెలపు,
చెడకుండునుండుటకును పూచీయివ్వబడును. ఎక్కువఫలము ఇగైరాల నిచ్చుటయే యింగులో విశేషము.
మియ్యెక్క వైకమునకు మంచి బహుమానము! క్రయజాబితాలు కోరిన పంపబడును!!

మామొక్క
ముఖ్యమైన
సామానులు
నూనె తీయు మెషీన్లు,
పడిగట్టునట్టి ప్రెస్సులు,
కోలరు మిల్లులు,
చిత్తనములు
గుడిచేయు మెషీన్లు,
మాగ్నెట్టును,
యెలినేటర్లు, ఆయిలు
యంజనులు, బాయిల్‌లు.

మామొక్క
ముఖ్యమైన
సామానులు
సంపూర్ణమైన రైసు
మిల్లు, రైసు హెల్డర్లు,
వడ్డు వేరుచేయు సెవ
కేలర్లు శుద్ధిచేయు
మెషీనులును.

లోకములో ప్రసిద్ధిచెందిన, యోవోర్డ్ యెక్స్ పోర్ట్ ల్సు, లాగడస్టిష్ కలిగినవగుటచేత అనుదముమొదలైన విత్తనములకు
ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును. హిందూచేశమునకు సోల్ ఏజెంట్లు:—
THE HOLLAND BOMBAY TRADING Co. Ltd.,
Calcutta Bombay Karachi
Post Box No. 65 204, Hornby Road, Post Box No. 45
ధరలజాబితా వివరములకు:—**THE MADRAS MACHINERY MART,**
1/22, Broadway, Madras. దొరకును.

అభివృద్ధియే ప్రజాభిమానమును నిరూపించునన్న విషయము
హిందూదేశపు మిక్కిలి గొప్ప లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ,
ఓ రియంటల్
యొక్క ప్రస్తుతస్థితి నల్ల చిన్నుటముగ ఉదహరింపబడుచున్నది.
అభివృద్ధి

నూతన వ్యాపారము				ప్రీమియం ఆదాయం			
1925	...	రు.	296	లక్షలు	1925	...	రు.
1926	...	రు.	391	"	1926	...	రు.
1927	...	రు.	468	"	1927	...	రు.
1928	...	రు.	585	"	1928	...	రు.

ప్రజాభిమానమే అభివృద్ధికరమైన లాభములను చేకూర్చుచున్నది.
పూర్తి జీవ భీమాపట్టాలపైన బోనసులు ప్రకటించబడును.

1921	...	1000-కి సంవత్సరమునకు రు.	10
1924	...	1000-కి సంవత్సరమునకు రు.	22½
1927	...	"	25

మీరు మీజీవితములు భీమాచేయుటకై మొగిచితివా లేక మరియొకసారి ప్రయత్నించునపుడు
ప్రజ లామోదమును బడసికొంటియు. అభివృద్ధిచోనున్న ఈ ఆఫీసునకు వచ్చిన

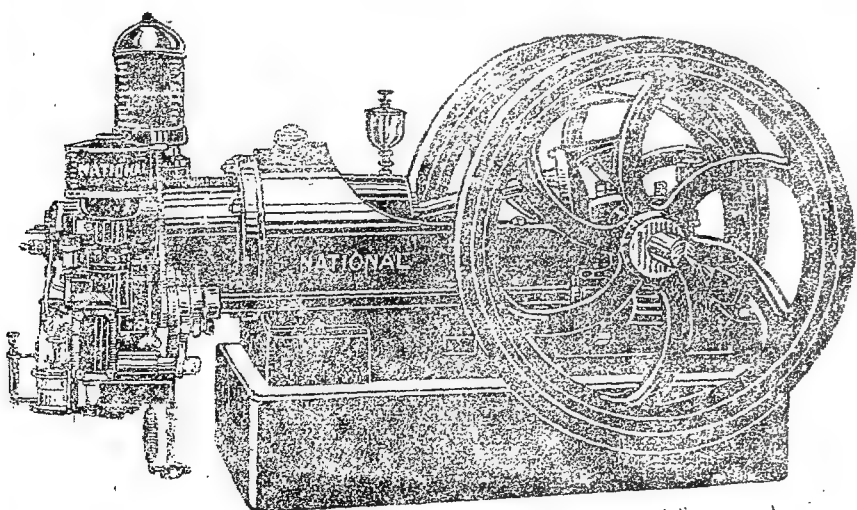
మీకు లాభకర మగును.

పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ చిలాఫమునకు వ్రాయుడు

T. SAMBASIVAN, ACTING BRANCH SECRETARY, ORIENTAL BUILDINGS.
Post Box No. 8, MADRAS.

Bangalore Branch: No. 1 South Parade, Bangalore Trivandrum Branch; Trivandrum
VIZAGAPATAM SUB-BANCH, VIZAGAPATAM TRICHINOPOLY SUB-BRANCH, TRICHINOPOLY.

నేషనల్ గాస్ ఇంజన్ కో., లిమిటెడ్., ఆన్టన్ - అండ్ సన్స్, ఇంగ్లాండు.
నేషనల్ ట్యూబ్ స్టాల్లింగు క్రూడ్ - ఆయిల్ ఇంజనులు

సమృద్ధమైనవి
మితవ్యయమైనవి
సులభమైనవి
చౌకరకపు చమురులు
అతితక్కువగా ఖర్చుగును. పనిచేయునట్టి భాగములు కొన్ని చేకలవు.

నిర్మాణమునందు మిక్కిలి విలువగల వస్తువులే ఉపయోగపడెడియున్నవి.

ఆల్ వైడ్ హార్ బెర్టు (ఇండియా), లిమిటెడ్.,

ఏజెంట్లు: సారి & కో., లిమిటెడ్., ఫస్టు లైను బీచ్, మద్రాసు
Sub Agents: **THE ANDHRA ENGINEERING Co., BEZWADA**
for Ganjam, Vizagapatam, Godavary, Kistna, Guntur District.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

గోక్లేగారి వర్ధంతి

శ్రీ గోపాలకృష్ణగోక్లేగారి 15వ వర్ధంతిని నిన్నటి రోజున రాజమండ్రిపేట వరపురావుగారి జరిపియున్నారు. ఈ సందర్భమున నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు పురమందిరములో బహిరంగసభ జరిగెను. ఈ సభకు మ-రా-రా-శ్రీ వ్యాపతి శుభ్రారావు పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. గోక్లేగారిని స్తుతించుచు మ-రా-రా-శ్రీ ఆర్. వి. రామారావు సి. వి. హనుమంతరవు నే. యోగానందరావు డి. రామమోహనరావు సి. శ్రీరామారావు సి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యంగార్లు మాట్లాడిరి. వందనములతో రాత్రి 7-80 గంటలకు సభ ముగిసెను.

హెచ్చరిక

అఖిలభారత చరఖాసంఘము ఆంధ్రకాళివారు సన్న నూలు (చెలమి పట్టుకాళి) ఉత్పత్తిని చికాకోలు పొందూరులో స్వయముగ చేయుచున్నట్లు అందరకును ఇదివరలోనే తెలియును. 1929 నుంచి సన్ననూలును (విస్త్రములకు) తయారుచేయు ఇతర సంస్థల గ్రహవక్రము లన్నియు రద్దుచేయబడియున్నవి.

కాని ఆట్టివారు కొందరు ఇంకను కొంచెముగా సన్న సరుకు వ్యాపారమును చేయుచున్నారని కనక అ. భా. చి. సంఘము సన్ననూలు కేంద్ర కార్యాలయము చికాకోలు, అని పంథ ముద్రతనట్టియు ఆ సుస్థుచే తయారుకాబడినట్టియు సన్న సరుకును కొనవలదని ఖద్దరభిమానులకు ఇందుమాలమున హెచ్చరిక ఈయబడినది.

భో. పట్టాభిసేతారామయ్య - బందరు.

విషాదవిజయనేన:— స్వర్గీయ వీరభట్ల సదాశివ రావుగారు పేక్సియకు కవి వ్రాసిన ఒకెల్లా నాటకము ననుసరించి వ్రాసిన యానాటకమును కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీనినిగూర్చి మా అభిప్రాయము ముందు ప్రకటించబడును. దీనివలె రు 1-0-0. వీరభట్ల భాస్కరరావుగారు, జగన్నాథ పురం, కాకినాడ, తూర్పుగోదావరి అని వ్రాసిననో ఎలయువారి గ్రంథమును బడయ గలుగుదురు.

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా
రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

కోటప్పకొండ ఉత్సవము

నరసారావుపేటవద్ద 1930

24-2-30 మొదలు 28-2-1930 వరకు

ఈ ఉత్సవమునకు వెడలు ప్రయాణికుల సౌకర్యము కొరకు ప్రత్యేక రైలుబండ్లు వెజవాడనుండి నరసారావుపేటకు 1930 సం॥ ఫిబ్రవరి 25, 26 తేదీలందు నడుపబడిన వేళకు బయలుదేరును.

శివరాత్రిదినము

25-2-30 26-2-30

వెజవాడ బయలుదేరుట సా. 5-55 సా. 5-55 రా. 10-2
గుంటూరు చేరుట ,, 7-17 ,, 7-17 ,, 11-28
,, బయలుదేరుట ,, 7-40 ,, 7-40 ,, 12-00
నరసారావుపేటచేరుట రా. 9-18 ,, 9-18 ,, 1-3
పండుగయందు పైబండ్లు గాక తగినంత మంది ప్రయాణికులను గుంటూరు నుండిగాని లేక వెజవాడనుండి నరసారావుపేటకు ప్రత్యేక రైలు నడుపబడును.

ఇటులనే తిరిగి వచ్చునపుడుగూడ మనుష్యుల కెక్కించు కొనిపోవు ప్రత్యేక బండ్లు తగిన కాలమునందు నరసారావుపేట నుండి గుంటూరు, వెజవాడలకు 1930 సం॥ ఫిబ్రవరి 26, 2 తేదీల మధ్య నడువగలవు.

క్రొత్తిగా కనిపెట్టిన జర్మనీ గవేరియా క్యాఫ్యూయెల్లు

6

భయంకరమైన "సిగ్నల్" గమలను ప్రపంచములో అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంతకాలమునుండి కాపురమున్ను ఈ గమలమును 9 బ్యూబులతో ఆశోగ్యంబులుగా జేసి రైల్వే-వెలులమును గలిగించి ౦ క్రమము కుద్రవరచును. మూత్రనాళమునుండి వెలువడు స్రావమును నిలిపివేయును. మంటను తగ్గించును. స్త్రీలకు గర్భము చెడి తెలుపు విస్తారముగా వదులు, మూత్రసంబంధమును నితర జాడ్యములు బర్మా గవేరియా, అనుభవించలేని సెగ్నల్ గమలమువల్లగా మానుపడుచున్నవి. సందేహించిన వాశోగ్యవంతులు కాలేరు. విస్తారముగా పొగడ్త లనవలయును. 80 క్యాఫ్యూయెల్లు అమరియుండు. - ధృ 2-9-0, 8 పెట్టెలు రు. 5-12-0. రమించుటకు బలమును మాత్రలు ప్యాకెట్టు 20, రు. 2. 1980-న సం|| డైరీక్యాలండరు 8 అదాలు.

Dr. A. S. MURTY COY., Chicacole City, Ganjam Dt.

హనుమాన్ సబ్బు

లోకప్రసిద్ధమైనది. దీని సమానమైనది వేరులేదు చర్మవ్యాధులకు సంజీవి వంటిది. ఎచ్చటను దొరకును.

యస్. రంగనాథం శెట్టి అండ్ బ్రదర్స్ నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

వై. మా ఫో ను లు

(సంపూర్ణ ధ్వనిగల మొదటిరకము ఫో నులు)

వైమాఫోను పోర్టులు లభికముగు ఖ్యాతిని సంపాదించి, మనోహరమగు కంఠస్వరము గల శ్రేష్ఠతరముల ఫోనులని అంతటను అంగీకరింపబడినది. యంత్రకాస్త్ర రహితములు, లోపలగొనలములను మోటారులతో, గవేరియాను ఎన్. మాజీరి టోగార్డులతో, విస్తారము ధ్వనిచ్చు శాండు ఛాంబర్లతో, వీలగునంతల నుండి మొలలు పొందుకొన్నాడోని సేదపడుపబడినది. ప్రపంచముందు మొదట ఈయంత్రములను ప్రధానముగా వినిపించినది. నాటకాలలో నవనాటక, ఇతర జాతికమ్యములు తిరస్కరించుచున్నది. 155 నెం. మోడలు డబుల్ స్పింగు రికార్డు కంపార్టుమెంటు సహా ధృ. 80. 151 నెం. మోడలు డబుల్ స్పింగు రికార్డు కంపార్టుమెంటు లేనిది ధృ. 65. గ్రామోఫోన్ డిలర్లవద్ద స్థాపన దరిచేయబడును

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషుభాషలో జరుపవలయును

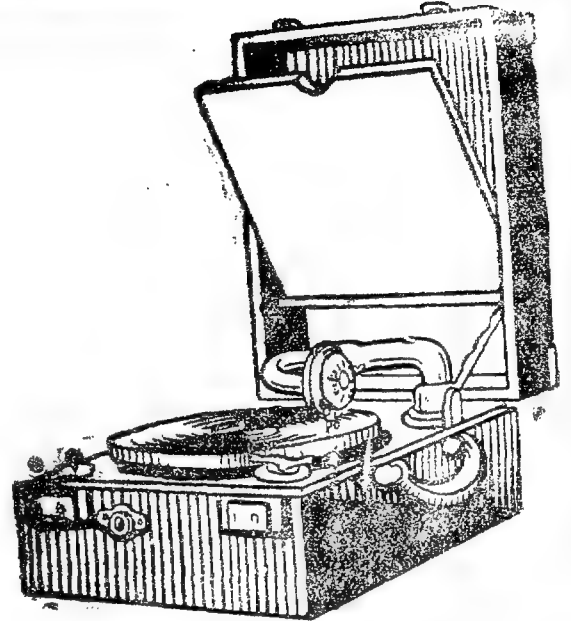
5409

పోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

BOMBAY PHONO GENERAL AGENCY,

బాంబాయి ఫోనో జనరల్ ఏజన్సీ, 520-22-24 కాల్యాదేవి రోడ్డు, బాంబాయి.

520-2-24, Kalhadevi Road. Bombay.

Telegraphic Address "PRIMAPHONE"

10-1.

నూ త న!

ట్ర క్కు లు

ద క్షి. ణ ఇం డి యా క మ్మర్షియల్ వెహికల్ స్వంత దారులు

దక్షిణ ఇండియాలో నున్న బస్, ట్రక్కు ఆపరేటరులు అమెరికాలో తయారైన మిక్కిలి విప్లవమైన కమ్మర్షియల్ వెహికల్సులో నొకదానిని ఉపయోగించి, చూచుటకు ప్రస్తుతము తగిన తరుణము. వీర్లకాలమునుండి కమ్మర్షియల్ వెహికల్ మాదిరిలయందు అనుభవముగల ఎంజనీరులచే తయారుచేయబడిన ఒక రకము వెహికల్ సెల్డన్ ట్రక్కు—అద్వితీయమైన సేవచేయుటకును, నమ్మకముగా పనిచేయుటకును నిర్మించబడినది.

దక్షిణ ఇండియా అభివృద్ధికరమగు ట్రాన్సుపోర్టు స్వంతదారులలో నొకరగు మీరు నూతన వెహికలును కొనుటకు నిశ్చయించుటకు మునుపు ప్రప్రథమమున సెల్డన్ ట్రక్కును పరీక్షింపుడు.

వివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయుడు

మా తరపున సబ్ ఏజెంట్లు కొలదిజిల్లాలలో మాత్రం గలరు.

బాంబాయి రాజధానికి పోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

మోటారు రికండిషనింగ్ ప్రేషక్,

161, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

బెంగళూరు, మైసూరు, కూర్గనకు సబ్ ఏజెంట్లు:—

మెసర్స్. యం. హనుమంతప్ప అండ్ కంపెనీ,

20, పోల్ పారేడ్, బెంగళూరు.

మాకాతాదారులు తృప్తిపొందుటకు ముఖ్యకారణములు

- (1) అందము, మంచిమెరుగు, చక్కని సగిపిచని, స్వచ్ఛమైన పెండ్లి, కాసుబంగారు మొదలగువాటికి ప్రాముఖ్యము నొసగుట.
- (2) ఆర్థ రిచ్చిన వస్తువులను సకాలముననే తగూరుచేసి యిచ్చుట.
- (3) సామాన్యలాభము పెట్టుకొనుట.

మీరును నొకసారి ఆర్థ రిచ్చి, చరిత్రేలింపుడు.

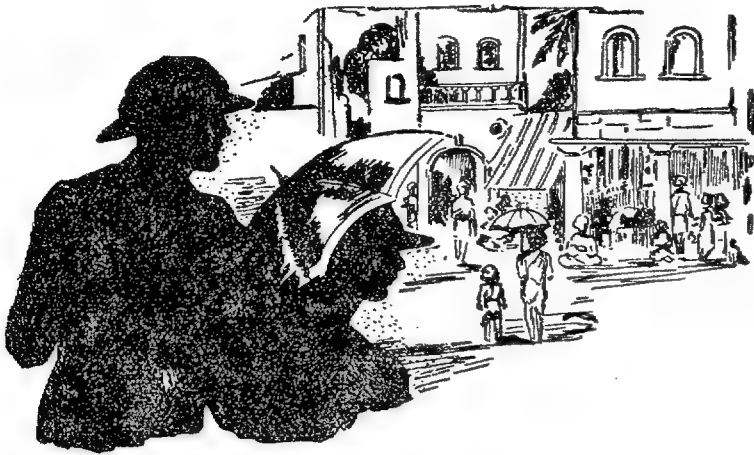
శ్రీ లక్ష్మీజ్యాయలరి కంపెనీ,

మాన్యుఫాక్చరంగు జ్యాయలరు, ప్రైవేటు మర్చంట్సు, బెజవాడ.

యెన్నేని లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి,

ప్రాప్తైటను.

(2)

బజారు దుమ్మువల్ల అంటువ్యాధులకు లోనుగాకుడు.

బజారులందు, వీధులందు తరచువ్యాధులందు ప్రదేశములలో చెడుగాలిని పీల్చి అంటువ్యాధులకు లోనుగాకుడు. ఈవెన్స్ ఆంటిసెప్టిక్ పాస్టిల్స్ నొకటి నోటిలో వేసుకొని మింగుడు. బహు రుచ్యముగానే యుండును. గొంతునొప్పి మొదలైనవి రాకుండ ఆరోగ్యముగా నుండుటకు నిరపాయమైన మార్గము.

ఈవెన్స్ పాస్టిల్స్ యోగము ఒకగొప్ప ఆంగ్ల వైద్య ప్రముఖునిచే చెప్పబడినది. ఆతడు దస్తలు, జలంబు, గొంతినొప్పి తదితర నాళిక వ్యాధులను నయమొనర్చుట యందు గొప్ప మేధావి. అపాయకరణగు దినుసులెవ్వియు నిందు చేరలేనని శ్వాసరంటి హానియున్నది. తమరు చేయునప్పుడు సహితము చేతులతో నంటబడదు.

EVANS' ANTISEPTIC THROAT PASTILLES

ఇంగ్లాండులో రాయలైనది
ఈవెన్స్ పాస్టిల్స్ లెక్కర్ అండు వెబ్ లిమిటెడ్
లివర్ పూల్ ఆండ్ లండన్. 568

మై య ర్న డీ వ్ వే ల్ పం పు లు

కాగ్గియరు హిండిల్ : సులభముగ పనిచేయదగినది

ఇ త్తడి లేక ఇ త్తడి నీ రు ఛో య బ డీ న సి రెం డ ర్లు

లోయర్ సిలెండరునందు గ్లాసు వాల్వ్ నీటు కలదు

ఎట్టి లోయర్ బావులనుండిగాని, లేక ఎత్తైన ప్రదేశములకు నీటిని త్వరితముగ తీసుకొని నెల్లి నింపుకొనుటకు తగియున్నది. వివరములు తెలుసుకొనునపుడు, భావి లోతును తెలిపినయెడల దానికి కావలసిన ఎన్జిన్ ను తయారు చేసి పంపగలము.

దీనిమాదిరిలు చూచి మోసపోకుడి.

మైయరు పంపులమాదిరి యుండిన వన్నియు మైయరుపంపులు గాజాలవు.

కొనునపుడు సరియైన మైయరుపంపునే కోరుడు.

ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు:—

లిమాయిబ్రదర్స్, లిమిటెడ్.

1/173 బ్రాడ్వే, పోస్టుబాక్సు 202, మద్రాసు.

For every description of,
"HIS MASTER'S VOICE"
latest Model Gramophones & Records

Please call at:—

THE GRAMOPHONE HOUSE?
Opp: High Court, Madras.

POLINES
GONO MIXTURE

“పాలి నీన్ గ నో మి క్ష ర్”

గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని నమూనముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి థోస్తోవెంటనే విముక్తిగలుగును.
2. 12 గంటలలో న్రవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.

ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.

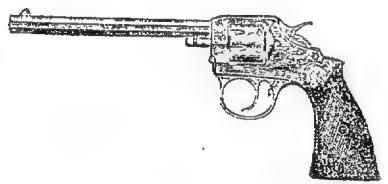
16 వోసులకు సరిపోవు నీసా 1 రు 3/-

పోస్టేజి ప్రత్యేకం రు 0-7-0 128-2

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
6, Harimohan Roy Lane,
Calcutta.

నానావిధములగు రివోల్వర్లు
ఆరు లేక ఐదుతోటాలు యెక్కునవి.
[ప్రాపితము గూడ 3 సం.]

ధరలు సరసము
క్యాటలాగు ఉచితము

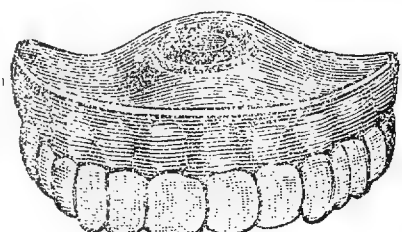
నాళము 32, 38, 36 అంగుళములలో దొరకును
విన్నవి కేబుల్ పెట్టుకో గలిగినవికూడ దొరకును.

యం. వి. రామానుజంశెట్టి అండు కంపెనీ,

నెం. ౧౨ బ్రాడ్వే మద్రాసు.

పండ్ల డాక్టరు DENTIST

హెచ్. యం. రావుగారి దంతవైద్యాలయము.

సులూరు (బాంబి)

లింగములు

రామచంద్రరావుగారి మేడలో

భోజనపదార్థములను బాగుగా ననులుకుట అనుచు

ముగా నుండు ఆర్టిఫిషియల్ దంతములు కట్టబడును.

వెంటనే పండ్లడాక్టర్ రావు తగ్గిపోవుడు; మంగు నెల 1-4 0

త్వరపడుదు! కొలది ప్రతులేగలవు.

ఇకను మోసములకు భయపడ నక్కరలేదు

మతివంచన దీపిక.

దెబ్బ 250 పేజీలు, 16 చిత్రపటములు 20 విధముల వివరించుచు నిండియున్నది. రూ 1-4-0 పోస్టు ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ప్రపంచవంశము మాయాజాలము చెలువునట్టి యిట్టి గ్రంథ వివిధ కార్యమున వెలువడి యుండలేదు. క్రొత్త క్రొత్త విధములకు వంచనలు విస్తరించుచున్నవి. వ్యాపారము, వ్యవసాయము, ఉద్యోగము, న్యాయస్థానము, దేవాలయము, విద్య, ధర్మము, మాంత్రికము, జ్యోతిషము, సోద, రైలు, స్త్రీమరు, ఇది యది యననీల ఎప్పుట జూచినను మోసచింత ప్రబలి యున్నది. నిర్వంచకు లిట్టి మోసములకు లోనై పరితపించుచున్నారని. ఇట్టిచాలి మోసముల యొక్క రహస్యములను ఇందు చక్కగా వివరింపబడియున్నది. దీని చదువుటవలన నిర్వంచకులు వంచకులకు లోబడక తప్పించుకొనవచ్చును.

చిరునామా:—ఆనందబోధిని ఆఫీసు, 6, వెంకటేశమేత్రి వీధి, మద్రాసు.

కావలెను

చురుకైనట్టియు, మంచి పలుకుబడిగలవారు బాగుగా స్థిరపడినట్టియు, ప్రజలయొక్క మోసమును పొందినట్టి భీమా కంపెనీ తరపున పనిచేయుటకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన స్థలములందు కావలెను. మా కంపెనీ ఆర్గనైజింగ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు పదరు స్థలములందు సంచార మొనర్చి, దరఖాస్తుదారులు చురుకుగా పనిచేయుటకు సహాయపడునట్టి పలహారు నిచ్చెదరు.

దరఖాస్తులను బాక్సు నెం. 99

C/o ఆంధ్రపత్రిక, అని. పంపుకొనవలెను.

ఆర్కాటు, రాజమండ్రి, చిత్తూరు, కాకినాడ, కారూర్, తుని, కడప, విజయనగరం, ప్రొద్దుటూరు, పల్నాటిమిడి, నత్తి, శ్రీకాకుళం, అనంతపురం, బరంపురం, నర్సారావు పేట, తెనాలి, గుడివాడ, బాపట్ల, నర్సాపూరు, ఒంగోలు.

Mysore Branch.
152, Commercial St.,
Bangalore.

Madras Branch.
Post Box No. 237
Madras.

నేషనల్ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ

లిమిటెడ్,

హెడ్డాఫీసు: కలకత్తా.

ఈక్రింద తెలుపబడిన పట్టణములలో మా కంపెనీ రేసిజరింగ్గా పనిచేయుటకు గౌరవమును పలుకుబడియు గలవారు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను:—

అనంతపురము	నరసారావుపేట
బెజవాడ	నరసాపురం
బరంపురం	ఒంగోలు
కడప	పితాపురం
శ్రీకాకుళం	పల్నాటిమిడి
ఏలూరు	రాజమండ్రి
గుంటూరు	సామర్లకోట
కర్నూలు	తెనాలి

విజయనగరం

మంచిపనివారలకు తగిన ఏర్పాట్లు గలవు.

వివరములకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:—

కె. ఎస్. గోపాలయ్య,

బ్రాంచి కార్యదర్శి.

101-1 లోక్ మైన్స్, బాడే, మద్రాసు.

మీ జబ్బులకు?

నవీన జర్నలుచికిత్సను

పొందుదు. దీనిలో భీతి కలిగించు ఇంజక్షన్లును అపరేషన్లును లేవు. క్రియలు అత్యద్భుతము. దూరదేశములందుండువారుగూడ ముఖ్యముగా పొందగలిగిన చికిత్స. ఆలోచించక వివరములకు వ్రాయుడు.

DR. P. NAGARAJA RAO, M.D., (Bio)
40, Central Avenue, Calcutta.

After Malarial Fever

మలేరియా జ్వరపీడితు

దైన విదప గాని

మరి ఏమిటి? తరవాత ఇంకా బలహీనము పొందవలసిన కాలము చేయుచున్నప్పుడు బలహీనము ఆరోగ్యమును చేకూర్చుటకు ఆంగిర్స్ ఆముల ఉద్యోగము, అనేకమంది డాక్టర్లచే సలహా యివ్వబడిన సలహా అయిన ఆంగిర్స్ ఆముల ఉద్యోగమును గుఱచుచున్నది గట్టిమృత్యుముతో ఎట్టి అనుమానము లేక దీని నేవించుచున్నది. జ్వరపీడితులైన వారలచే కాక, క్వాసకోశవ్యాధులు, మలబద్ధము, ముదగు వ్యాధులవల్ల శరీరము కృశించి పోయినవారికూ దీని నేవించి లాభమును పొంది యున్నారు. ఇండియా-యండొండొలను ఆంగిర్స్ ఆముల వ్యాధి గాంచియున్నది. ముఖ్యప్రదేశములందు ముఖ్య ఆంగిర్స్ షాపు యందును దొరుకును.

జంతు సంబంధమైన చమరు లిందుచేర్చబడవు. శరీరము లకు నష్టము చేయుతో నయినది. ఇంకా ఇతర ముల వారలచేను నేవించవలసినది. (6)

ANGIER'S EMULSION

Of all Chemists and Bazaars.

ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్

నిర్మలమైన ముఖవర్చస్సుకు

ఆరోగ్యమునకు సహాయకారియైన ఈనోస్ "ఫ్రూట్ సాల్ట్" సౌందర్యమునకు తోడ్పడునట్టివా టన్నిటిలోను శ్రేష్ఠతరమైనది. ఏలననగా ఈనోస్ "ఫ్రూట్ సాల్ట్" ప్రారంభమున శాంతిముగాను, స్వభావికముగాను ప్రారంభించి ముఖ్యావయవము లను మంచి ఆరోగ్యకరమైనస్థితిలో నుంచును. మీ రెప్పుడును నిర్మలమైన చర్మమును గలిగియుండవలె ననిన సదా ఉదయకాలమందు ఒక గ్లాసుడు ఈనోస్ "ఫ్రూట్ సాల్ట్"ను పుచ్చుకొనవలెను.

ENO'S "FRUIT SALT"

అమృతము ప్రతినధి:—

టి. యస్. ఆర్. గిల్లెట్,

1-17 అర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.

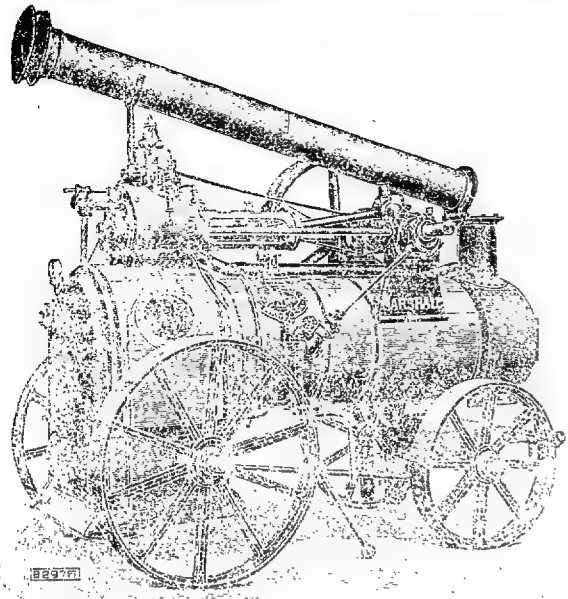
తయారగునప్పుడు చేసులతో తాగబడదు
రెండు వైజులలో ఎల్లప్పుడు దొరుకును

విజ్ఞాపన

పాతశాల కథా పటములు.

వెలనరసం

ఈ పటములతో బాలరకు కథను వివరించు బొమ్మపటములు వరుసగా అమ్మవేయించియున్నాము. బాలరకు పటములు చూచినప్పుడే, కథను గ్రహించునట్టి యిచ్చను. 24 పటములు చేరిన సెట్టు 1-కి రూ 2-0-0. మూళ్ల గ్రామమున చిత్రపటములు:—మృగములు, పక్షులు, వృక్షములు 24 పటములు చేరిన సెట్టు 1-కి రూ 1-0-0. కృష్ణా అండు కో, చిత్తూరుజిల్లా, తిరుత్తణి.

“మార్షల్”

“యన్” తరగతి పోర్ట్ బుల్ స్టీమ్ ఇంజను

నవీన పద్ధతులమీద తయారై,

దృఢముగానుండుటకు, చిరకాలము మన్నుటకు

వీలగునట్లు విశేషాంశములన్నిటిని పొందియున్నది

ఈ ఇంజన్లు రైసుమిల్లులకు, పిండి విసురుడు యంత్రములకు, రాళ్లు తయారొనర్చు యంత్రములకు గానుగ యంత్రములకు తారుపోసి గట్టియొనర్చు యంత్రములకు సెంట్రీఫుగల్ లేక యితర పంపుల, కొయ్యవనియొనర్చు యంత్రములు, ప్రత్తియంత్రములు, యిండ్ల కట్టడ మునకు తదితరములైన పనులకు తగుమైనవి.

M 27 ధరల జాబితాకు వ్రాయుడు

మార్షల్ సన్స్ అండు కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

ఇంజనీర్లు:—

9. నెకండ్ లైను బీచ్, మద్రాసు.

ప్రాంచి — బెజవాడ.

దేవీభాగవతము

పండిత దాసు శ్రీరామకవిచే ఆంధ్రమున వ్రాయబడినది.

12 స్కంధములు, 12000 పద్యములు 800 పుటలు వెలరు. 5

వి. పి. ఖర్చులు 0-12-0. 4 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము.

VADE MECUM వేడి మెకం

ఇంగ్లీషుభాష నేర్చుకొనుటకు ఉపయుక్తమగు గ్రంథము వెలరు 0-8-0

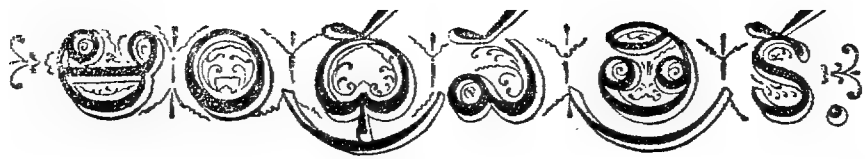
వైరెండు గ్రంథములకును అంబమైన అచ్చపనులకు, బైండు, రబ్బరుష్టాంపులు, సిల్లు,

122.

ఎన్ గ్రేవింగు పనులకు ఈవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

67

వాణిప్రసాద బెజవాడ

శనివారపు అనుబంధము

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 22-వ తేది శనివారము

బెజవాడ

మ్యూనిసిపల్ మిటింగు

1930-31 సం॥రం బడ్జెటు

(స్వీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, ఫిబ్రవరి 18:—నిన్న సాయంత్రము 5-30 గంటలకు చేరుమొక శ్రీయుత అయ్యదేవర కాలేజ్యరారు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద పురపాలకసంఘసభ జరిగెను. 15 మంది సభ్యులు సభకరుడెంచిరి. ప్రస్తుతమున బడ్జెటుపై చర్చ జరిగెను. 1930-31 సం॥రమునకు ఆదాయము ఏడలక్షలు రాగలదని మదింపువేయబడెను. ఏటేట జరుగు ఖర్చులు గాక యీ క్రిందిపనులకుగూడ ఖర్చుచేయ సంకల్పించిరి:—1. ఎలెక్షన్లకి అప్పుక్రింద రు 22,000 లు ఇచ్చుట, 2. పాకీదొడ్డు నిర్మించుట, 3. మంత్రసానులను నియమించుట, 4. లైబ్రరీలకు గడచిన సంవత్సరము మానివేసిన గ్రాంటులను పునరుద్ధరించుట.

ఎద్దులు, బండ్లు

మ్యూనిసిపాలిటీలోని రబ్బిషును పట్టణము వెలుపలకు తీసికొనిపోవుటకు ఎద్దులు, బండ్లు గలవు. బండ్లను మరమ్మత్తు చేయుటకు వర్కు-షాపు గలదు. ఎద్దులను కొనుటలోను, వాటికిమేత, ఉలవలు కొనుటలోను కొందరు లాభములను పండుకొనుటవలన నష్టము కలుగుచున్నదనియు, బండ్ల మరమ్మత్తు చార్జీల కంటే వర్కు-షాపు ఖర్చులు పెచ్చగుచున్నవనియు కాబట్టి ఎద్దులను బండ్లను వర్కు-షాపును తగ్గించి రబ్బిషును తీసుక పోవడము ఎవరికైనా కంట్రాక్టు కియ్యవలసినదని డాక్టరు సీతారామశర్మ గారు రుపపాదించిరి. బురహా బద్దీక్ సాహెబుగారు బలపరిచిరి.

పర్యట లక్ష్మీ నారాయణగారు సవరణ నెదిరించుచు ఇట్లు చెప్పిరి. ఈ సంవత్సరము మోటారులారీని కొనుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది. మోటారు లారీని కొనినప్పటికి సందులు గొందులలోనుండి రబ్బిషు తెచ్చి మోటారులో వేయుటకు కొద్దిగా బండ్లు అవసరం కాబట్టి యీయేడు సగము బండ్లను ఎద్దులను తీసివేయుటకు నిశ్చయించబడినది, వీటితోపాటు వర్కు-షాపు ఖర్చులకూడ తగ్గింపబడగలవు.

యెందూరి శీతారామయ్యగారు కూడ సవరణకు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడిరి. ఇదివరలో ఎలెక్షన్లకి టెండర్లు కాంక్షకా ఆయినప్పుడు పదివేలు నష్టము యొక్కినది, ఈ మధ్య ఎలెక్షన్ల క్రింద ప్రంభాల కేటు రూపాయి నుండి పన్నెండు రూపాయలకు పెచ్చించినప్పుడు మ్యూనిసిపల్ సొమ్ము పడమాడువేలు మునిగెనని వీధిని బావు ఆడమనిషి మగమనిషి చెప్పుకొనిరే. కర్మగారు అందులనుగూర్చి యేమియు మాట్లాడక ఇందునుగూర్చి మాత్రమే మాట్లాడుచున్నారేమి? ఎద్దులు బండ్లు అవసరంగా ఉండవలసినదే కంట్రాక్టుకు ఇస్తే నష్టపడుదుము. పని బాగుగ జరుగదు. ఈ సవరణ అధికసంఖ్యాకులచే వీగిపోయెను.

పాకీవాండ్లకు కూలీలకు అర్ధరూపాయి జీతము

హెచ్చింపబడుట

పాకీవాండ్లకు నెల కొక అర్ధరూపాయివంతున జీతము హెచ్చింపబడవలెనని డాక్టరు కర్మగారును కూలీలకు జవానులకు కూడ అటులనే హెచ్చింపబడవలెనని పోతిన రాములుగారును తెచ్చిన సవరణలు అంగీకరింపబడెను.

ఎలిమెంటరీస్కూళ్ల టీచర్ల జీతములు

ఎలిమెంటరీస్కూళ్లు టీచర్ల జీతములు ఈ క్రింది విధమున హెచ్చింపబడవలెనని డాక్టరు గోవిందరాజులుగారు రుపపాదించిరి.

లోయర్ గ్రేడు ట్రెయినింగు టీచరు	20=1=25
హయ్యర్ గ్రేడు	25=1½=35
సెకండరీ గ్రేడు ట్రెయినింగు టీచరు	35=2½=50

అయితే ప్రస్తుతమున్న స్కూళ్లను కొన్నిటిని కలిపి అవసరమగు టీచర్లను తగ్గించి సంవత్సరమునకు అంచనావేయబడిన సొమ్ముకు మించకుండ నుండులాగున స్కీము తయారైన పిమ్మటగాని యీ స్కీళ్లు అమలులోనికి రాగూడదు అని గోవిందరాజులు నాయుడుగారి ఉపపాదన.

డాక్టరు కర్మగారు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడిరి. ఈ కౌన్సిలువారు కొన్ని టెండరుండి నిర్బంధించిత ప్రాథమిక విద్యా పద్ధతిని అమలులోనికి తీసుకరావలె నని యత్నించుచుండిరి. ఇప్పుడు స్కూళ్లను తగ్గించుటవలన కౌన్సిలుకు అప్రతిష్ట వాటిల్లును. ప్రతివానికి దాపున పాఠశాల నుంచవలెను. పాఠశాలలను హెచ్చించవలెను గాని తగ్గించవూడదు.

శిష్ట వెంకటకృష్ణయ్యగారు పాఠశాలలు ఎన్ని హెచ్చించబడినా ప్రయోజనములేదు. చెప్పేచదువు పిల్లలకు బాగుగ పట్టవడవలెను, సవరణ ఆమోదింపబడెను.

ఆంధ్రా జింఖానా

ఆంధ్రా జింఖానావారి ఆటలకు రు 500 ల నియంతనని ఆనాయాపెక్ గారు రుపపాదించిరి.

డాక్టరు గోవిందరాజులుగారు బలపరచుచు ఇయ్యవలసినదే విధిగా నని గట్టిగా చెప్పిరి.

శిష్ట వెంకటకృష్ణయ్యగారు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడిరి. ఆంధ్రా జింఖానాకు జమీందారులు, భూస్వాములు సాయము చేయుచున్నారు. మ్యూనిసిపాలిటీ తప్పనిసరిగా చేయవలసిన పనులెన్నియో గలవు. ఇదివరకు వేలకొలది ఖరీదుగల స్థలమును ఆంధ్రా జింఖానా కిమ్మటయే గాక యేటేట టెండరుండలను ఇచ్చుచున్నాము. ఈపట్టణములో 50 వేలు జనులందరూ ఏ టెండరుండలమందో చురువుకొని డబ్బు సంపాదించుచున్నవారందు మెంబర్లగ నున్నాము. వారిలో ఏ బహుకొద్దిమందియో యీ ఆటలయందు పాల్గొనుచున్నారు. ఇదియునుగాక ఆటలను ఆదేశివానిండి, చూచేవానిండి జింఖానావారు సొమ్ము వసూలు చేయుచున్నారు. ఈసంస్థ లైబ్రరీవలె బహుజనోపయోగమైనది. కాబట్టి యీజింఖానాకు ఇప్పుడు మన మేమియు ఇచ్చుట భౌవ్యము కాదు.

చేరుమేకగారు రు 200 లు ఇచ్చిన చాలాననిరి. చివరకు రు 800 లు ఇచ్చుటకు సభవారు తీర్మానించిరి.

పట్టణాభివృద్ధి

ఈ పట్టణము దినదినాభివృద్ధి చెంది మహానగరము కానున్నదనియు, ఇప్పుడు ఎనికొమ్మమువచ్చుటల వారు చిన్న చిన్న రోడ్లను వదలి ఇండ్లను కట్టుచున్నారనియు, ఇందువలన పట్టణముయొక్క అందము చెడిపోవుననియు గనుక యిప్పుడే తగిన బందోబస్తు చేసి సర్వేయరు నేర్పాటుచేసి 40 అడుగుల రోడ్లను వదలినగాని ఇండ్లను కట్టినయ్యకూడదనియు యీయీ డిమోర్టల్లకు రు 1500 లను ప్రత్యేకించవలెననియు డాక్టరు కర్మగారు రుపపాదించగా సభవారు యేకగ్రీనముగ ఆమోదించిరి.

ఇండ్లకు ఎలెక్ట్రిసిటీ

ప్రస్తుతము వేయబడుచున్న తిగలతో ఎలెక్ట్రిసిటీ ఇండ్లకు యిచ్చుట వల్లపడవనియు, అందులకుగాను ప్రత్యేకముగా తిగలు అవసరమనియు, ఇండ్లలో దీపములు పెట్టినగాని మ్యూనిసిపాలిటీకి డబ్బురాదనియు కాబట్టి యీ పనులకు యేబది వేలను ప్రత్యేకముగ గవర్నమెంటు నుండి అప్పుగా దీయవలెననియు డాక్టరు టి. కర్మగారు ఉపపాదించగా సభవారికేగ్రీనముగ అంగీకరించిరి.

శ్రీ దుర్గా కళా మందిరము

శ్రీ దుర్గా కళామందిరమునకు సంవత్సరమునకు రు 1900 లు పన్ను విధించిరి. ఆ పన్ను చాల అన్యాయముగ వేయబడెనని అప్పీలు చేయబడెను. ఈ సభలో యీ విషయమై ఆలోచన జరిగి సంవత్సరమునకు రు 660 లకు పన్ను తగ్గించబడెను. ఇంతటితో సభ ముగిసెను.

రాజపుత్రసమాజము - భూరికట్నము

భీమవరము వాస్తవ్యులును న్యాయవాదులును తాలూకా బోర్డుసభ్యులును అరు ము||రా||రా|| శ్రీ వేగేశన సుందరరామ రాజుగారి పుత్రుడుచిరంజీవి వెంకటసోమరాజుకును వెదికేశ్వర మునివాసులు ము||రా||రా|| శ్రీ సయ్యపురాజు వెంకటసత్య నారాయణరాజుగారి పుత్రుడుచిరంజీవి శ్రీమతి అన్నపూర్ణ య్యలీకిని 17-2-30 అనగా ఈమాఖ బి సోమవారమురోజున వెదికేశ్వరము గ్రామములో కన్యాజనకులగృహమున జరిగినపాణిగ్రహణముతోత్సవ సమయమున వధూవరుల జనకులు ఈసమాజాభిమానముచే దీనికి రు 116 నూటపదియారు రూప్యములు కట్టు మొసంగినారు గాన బానిని కృతజ్ఞతతో స్వీకరించి నూతన దంపతులు చిరాయురారోగ్యయశ్వర్య యుక్తులను దృఢాను రాగబద్ధులుగను పుత్రపౌత్రాభివర్ధిల్లులుగాను శ్రీశివశివయను గ్రహించునట్లు సమాజముతరపున బ్రాధించుచు నీజాయాపదులకు వేసవేలుగా నాశీస్సుల నొసంగుచున్నాడను.

పెనుమెచ్చ రామచంద్రరాజు

కార్యదర్శి.

శ్రీశైల మల్లికార్జునస్వామి పూజాసమితి

విజ్ఞప్తి

శ్రీశైలశ్రీశ్రీ జీర్ణోద్ధారణ కార్యము బహుస్వల్పకాలములోనే ఉపక్రమింప నిశ్చయించడమైనది. అంతకుముందు శ్రీశైలముపాశ్రేతమునందు ఆగమనూత్రముల నమసరించి నిత్యపూజ యను పక్షోత్సవ మాసోత్సవ వసంతోత్సవాది ప్రత్యేక పూజలున్న పూర్ణముగా సంత్సృష్టికరముగా జరుగునట్లు ఏర్పాటు చేయుట అత్యవసరము. శ్రీశ్రీప్రాంతమున శీతజ్వరములు మిక్కిలముగుటచేత ఏకకాలమున మాసమునకుపైబడి మనుష్యులచుట ఉండడము సాధ్యపడుటలేదు. వక్కురుగానుండి కార్యము జరుపుటకు అచ్చట వీలుగాదు. మువ్వరమువ్వరముగా జరలేర్పరచి మార్చిమార్చి పంపవలసియుండును శక్తివంచనలేక ఎంతపని చేసినను ఇప్పటి కార్యనిర్వహణ పద్ధతిలో పూజలన్నింటికిని తగినవసతులు ఏర్పరచుట సాధ్యము కాలేదు. అనుచిన పూజావిధానమును సంత్సృష్టికరముగా నియమించి జరుపుటకు సంవత్సరమున రు 6000 లు అగునని మదింపు వేయడమైనది. ప్రత్యేకము శ్రీశైల మల్లికార్జునస్వామి పూజాసమితియని ఒక భక్తబృందము నేర్పరుచునదిగ సంకల్పము కలిగినది. తాము సంవత్సరమునకు రు 6-0-0 లు చందాయిచ్చి ఈ భక్తసమితిలో చేరవలసినదని ప్రార్థన. నేయిమంది చేరినవెంటనే పనిప్రారంభమగును. ప్రతిసంవత్సరమును రు 6-0-0 లు చందాయిచ్చు కష్టమేలయినవారు 100-0-0 లు ఒకేదఫాగా ఇచ్చివేసి శ్రీశైల మల్లికార్జున స్వామివారి జీర్ణోద్ధారక సంఘములో కాశ్వేత సభ్యులుగా చేరవచ్చును.

శ్రీశైల శ్రీశ్రీమన నీపూజ జరుపుచు ప్రతిమాసమును ఈశ్వరప్రసాదమును చక్కని కనరులలో శ్రీశ్రీపు ఖగ్గుమీద తమకు పంపడమవును. వీవిధమయిన ఇతరఖర్చు మీకు లేకుండా మాసము మాసము ఈశ్వరప్రసాదము లభింపగలదు.

పాణ్యం రామయ్య,

కార్యదర్శి, రోవెలఖ.

రా|| బి|| డి. లక్ష్మీనారాయణగారు

స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులుగ ఎన్నుకో

నాగపూరు, ఫిబ్రవరి 21:—స్టేటుకౌన్సిలుకు రావు బహుబరు డహగం లక్ష్మీనారాయణ రావుబహుబరు కె. యన్. నాయుడుగారి నారాయణగారికి 207 వోట్లు, నాయు వచ్చినవి. లక్ష్మీనారాయణగారు ఎన్నుకో

యం. సి. సి. తెన్నిన పంచెములు

నిన్న సాయంకాలము ప్రారంభమగుట

మద్రాసు, ఫిబ్రవరి 22:—యం. సి. సి. యాజమాన్యమున ప్రతివర్తకము జరుపబడు తెన్నిన పంచెములు నిన్న సాయంకాలము ప్రారంభమయ్యెను. పురుషుల 12 సింగిల్స్ పోటీలును 4 డబ్బుల్స్ పోటీలును జరిగెను. పురుషుల సింగిల్స్ నందు టి. బి. బాలగోపాల్ గారు మోతే కృష్ణారావుగారిని ముల్తముగ రెండుసెట్టులోనే ఓడించిరి. బాలగోపాల్ గారు తన సహజమున ఆటను ఆడిరి. మోతే కృష్ణారావుగారు కూడ చక్కని ఆటను ఆడిరి.

ఆట ఉత్సాహపూరితముగ నుండెను. కే. ఆర్. ప్రసాద్ గారు, యం. నారాయణమూర్తిగారిని రెండు సెట్టులలోనే ఓడించిరి. నారాయణమూర్తిగారు కొద్ది ఆవరణయందు త్వరలో పరుగెత్తకాలక పోవుటచే వీరు పాయింట్లను గోల్పోయిరి. జి. యల్. బేకర్ గారు యన్. వెంకటరావుగారిని ఓడించిరి. యన్. వెంకటరావుగారు బేకరుగారికి చాలా శ్రమ నొసగిరి. బేకరుగారు డ్రైవులను బాగుగ కొట్టిరి. కే. వి. నుండరరావుగారు, పి. యస్. వెంకటరావుగారిని ఓడించిరి. ఈ పోటీ మూడు సెట్టులవరకు సాగెను. మొదటి సెట్టును నుండరరావుగారు గెలిచిరి. రెండవ సెట్టును వెంకటరావుగారు గెలిచిరి. 3 వ సెట్టు నుండరరావుగారు గెలిచి పోటీ యందు విజయము గాంచిరి. పి. యస్. వెంకటరావుగారు ఎప్పుటివలె తమ ప్రవంధ డ్రైవులను, సర్వీసులను ప్రయోగించిరి. నుండరరావుగారు బాగుగ వాడి బీటినన్నిటిని ప్రతిఘటించి నుండర విజయము గాంచిరి. ఆర్. వి. యస్. ప్రసాద్ గారు యల్. జి. బాంక్సుగారిని ఓడించిరి. ఈ పోటీ చాలాసేపువరకు సాగెను. బాంక్సుగారు ప్రసాద్ గారికి చాలా శ్రమ నొసగిరి. ప్రసాద్ గారు తమ యెడమచేతితో అవలీలగ అడ్డుతమగు ఆటను ఆడిరి.

పురుషుల డబ్బుల్స్

టి. బి. బాలగోపాల్ వెంకటరావుగారు టి. జి. సింగారవేలు, సి. సాంబశివరావుగార్లతో వాడిరి. ఆట ముగియలేదు. బంతిని అవలీలతో కొద్దివరకు ఎదుట వేయదలచినను చతుర వేయబయందు బాలగోపాల్ గారు అడ్డుతీయటం. వీరి ఆటను చూచుట కనులకు పండుగయని వేరుగ చెప్పవక్కరలేదు. బాలగోపాల్ వెంకటరావుగారు మొదటి సెట్టును 7-5 తో గెలిచిరి. రెండవ సెట్టు 5-4 గేములయినప్పుడు చీకటి పడుటచే ఆపివేయబడెను. మల్లెక్ నారాయణస్వామిగార్లు త్యాగరాజ్ వి. ఆర్. రాజగోపాల్ గార్ల నోడించిరి. ఈ పోటీ మిగుల ఉత్సాహమును పురికొల్పెను. యువకులను త్యాగరాజ్ రాజగోపాల్ గార్లు బాగుగ వాడి మల్లెక్ జట్టుకు చాలా శ్రమను నొసగిరి. త్యాగరాజ్ సర్వీసులను మల్లెక్ జట్టువారు అడ్డకాలకపోయిరి. మల్లెక్ నారాయణస్వామిగార్లు తమ సహజమైన ఆటను వాడిరి. పోటీ మూడు సెట్టులవరకు

సాగునని ప్రేక్షకులు తలంచిరి. తుదకు రెండు సెట్టులలోనే మల్లెక్ నారాయణస్వామిగార్లు త్యాగరాజ్ రాజగోపాల్ గార్ల నోడించిరి.

నిన్నటి ఫలితములు

పురుషుల సింగిల్స్

టి. బి. బాలగోపాల్ గారు మోతే కృష్ణారావుగారిని ఓడించిరి. 6-2, 6-0.

కెప్టెన్ సి. కే. లక్ష్మణన్ గారు యం. నారాయణ్ గారిని ఓడించిరి. 8-6, 6-2.

కే. ఆర్. ప్రసాద్ గారు యం. నారాయణమూర్తిగారిని ఓడించిరి. 6-1, 6-2.

యల్. రామకృష్ణ పిళ్లగారు యం. జానకి రామయ్యగారిని ఓడించిరి. 6-2; 6-4.

హెచ్. ఆర్. పి. హచ్చిప్పగారు టి. నరసింహారావుగారిని ఓడించిరి. 6-1; 6-1.

వి. ఆర్. రాజగోపాల్ గారు, వి. వెంకటనారాయణరావుగారిని ఓడించిరి. 6-1; 6-2.

కే. వి. నుండరరావుగారు, పి. యస్. వెంకటరావుగారిని ఓడించిరి. 6-4; 4-6; 6-4.

ఆర్. వి. వి. యస్. ప్రసాద్ గారు, యల్. జి. బాంక్సుగారిని ఓడించిరి. 12-10; 7-5.

కెప్టెన్ సీత్ గారు, వి. కోభవాద్రి రావుగారిని ఓడించిరి. 2-6; 6-3; 5-4.

కే. యస్. స్వామినాథన్ గారు, యస్. యస్. యిలియట్ గారిని ఓడించిరి. 2-6; 6-2.

టి. జి. సింగారవేలుగారు, జి. హెచ్. మాస్టర్ మన్ గారిని ఓడించిరి. 6-3; 6-2.

పురుషుల డబ్బుల్స్ ఫలితములు

టి. బి. బాలగోపాల్ సి. యస్. వెంకటరావుగార్లతో వాడిరి. ఆట ముగియలేదు. 7-5; 5-4.

సి. జే. మల్లెక్, నారాయణస్వామిగార్లు, త్యాగరాజ్ రాజగోపాల్ గార్ల నోడించిరి. 6-4; 8-9.

రామ్మూడేరాజు సుబ్బయ్యగార్లు ఆర్. విశ్వనాథం, యల్. కమలాకరరావుగార్ల నోడించిరి. 8-3; 8-6; 6-1.

కే. ఆర్. ప్రసాద్ చెంగయ్యగార్లు వి. వెంకటనారాయణ కెప్టెన్ గ్రంధిగార్ల నోడించిరి. 6-4; 6-0.

యన్. కృష్ణస్వామి, డి. పార్థసారథిరావుగార్ల పోటీకి వాయిదావేయబడెను.

విట్టిసతి పొత్తికడుపులో జబ్బు-శస్త్రచికిత్స

రైటానరబుత్ జే. హెచ్. విట్టి (లేబర్ కమిషన్ అధ్యక్షులు)గారి సతీమణికి కలకత్తాయందలి వీటిషియన్ రో యందలి యారోగ్యాశ్రమ మొకదానిలో పొత్తికడుపు సంబంధమున శస్త్రచికిత్స నిన్నటిముధ్యాహ్నము జరిగెను. అనుకొన్నదాని కన్ననూ జబ్బుచి న్నరించియుండుట కనుగొనబడెను. ఆయననూ, రోగి శస్త్రచికిత్సజనితమున యాయాసమును నెవగలిగెను. కలకత్తాయందలి చైద్యకళాశాలలో ప్రపంచసంబంధమున వ్యాధులను గూర్చి బోధించు ప్రొఫెసర్ ఫ్రెమింగ్ గోగారు శైచికిత్సను గావించిరి. సర్ ఫ్రాంకులీన్ గారును విచ్చేసియుండిరి.

(ఆ. ప్రె.)

సమూహము పాలిట ప్రాణమునంటిది

డెక్కా సమూహమును నడుపును. ప్రజలను పాడునట్లును, నృత్యములు చేయునట్లు చేయును. తీరిక సమయములందు సుఖముగ కాలముగడుపుటకై మిత్రులయిడ్లకు గొనిపోవును.

DECCA
JUNIOR PORTABLE

ధర రు 45/- మొదలు కైన
SEN & PANDIT P.O. Box 402, Calcutta

రు. 5/8 మాత్రమే

ప్రతియొక్కరు

రు. 1000

పొందియున్నారు.

మీ రేల పొందకూడదు?

మా ఉచిత భీమా స్క్రీమువద్దతులు ఈ దిగువ తెలుపబడియున్నవి.

1. 18 సం||రములనుండి 55 సం||రములవరకు వయస్సుగల మంచి ఆరోగ్యవంతులైన స్త్రీ పురుషులు కులభేదము లేక రంగుభేదము లేక సభ్యులుగా చేరవచ్చును.
2. చైతన్యపరితేజ పొంద నవసరములేదు.
3. నామకార్తమైన రు. 5/8 లు మాత్రమే ప్రవేశమును క్రింద చెల్లించవలెను.
4. వారితోడి సభ్యులలో నెవ్వరైనను చనిపోయినచో ప్రతిసభ్యుడును రు. 1 య చొప్పున చెల్లించవలెను. ఒకరికంటెను అధికసభ్యులు ఒక కెస్సులో వారణాశిర 1 కంటెను యొక్కను చెల్లించవలసినదిలేదు. మరణములే లేకుండిన యేమియు చెల్లించ నవసరములేదు.
5. ఒక సభ్యుడు 14 సం||లకు పిన్నులైన సభ్యత్వమును చాలించుకొను పక్షమున అతడు అట్లు చేయవచ్చును. మా నిబంధనలమేరకు లాభములు అతనికి పంచి పెట్టబడును.

16000 సభ్యులు అప్పుడే చేరియున్నారు

కైము రూ. 50,000లకు ప్రి, చీఫ్ అండు హయ్యర్ ఇన్ స్పూరెన్సుకు చెల్లించబడినది.

మంచి సామర్థ్యముగల వర్తకులు లేక కంపెనీలు, పలుకుబడిగల పెద్దవనుష్యులు రు. 25 రు. 400 లు వరకు జీతము లేక కమిషనుపైన పనిచేయుటకు ప్రతిఫలము రెండు శాతము. వివరములకు ఈ దిగువపట్టులకు వ్రాసుకొనును. కాపీ భాయ్ అండ్ కంపెనీ మేనేజింగు ఏజెంట్లు.

వీనస్ అస్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, చాందినీ చౌక్, ఢిల్లీ.

టి. నరసింహం, మేనేజరు, వీనస్ అస్సూరెన్సు కంపెనీ, ఢిల్లీ.

1. 22, నెకండులైన బీచ్, మద్రాసు.
2. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, గుంటూరు.
3. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, హైదరాబాదు.
4. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, తూర్పుకుడితిరుమారు.
5. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, విజయనగరం.
6. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, వంద్యాల.
7. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, బెంగళూరు.
8. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, తెల్లిచెరి.

‘బందేమాతర’ సహాయసంపాదకులు

కారాగృహమునుండి విడుదల బడయుట

రాజద్రోహపు శిక్షమునకై లాఠాలో ‘బందేమాతర’ పత్రికా సహాయసంపాదకులగు శ్రీలాలా రామచంద్ర గారు ఒక సంవత్సరం కఠినశిక్ష ననుభవించి యుండిరి. వారు మొన్న టి రోజున తమ శిక్షాసభము పూర్తియగుటచే కారాగృహము నుండి విముక్తిని బొందరి. పురజనులు వారిని ఊరేగించి, మోరీగేలువద్ద మొన్నటి నాయకాలము సభ జరిపిరి. ఆ సభసర మున నవన్ భారత సభవారు వారికి విశేషత్రుమును సమర్పించిరి. శ్రీరామచంద్ర గారు దానికి, సమయోచితముగ జవాబొసంగిరి. (శ్రీ. ప్రె.)

దియోఘర్ కుట్రకేసు నిందితుని స్థితి

దియోఘర్ కుట్రకేసు నిందితులగు ముఖేందు వికాస దత్తుగారు గడచిన నెలరోజులుగా గయా నగరమునందలి కారా గృహములో నిరశనతమును జరుపుచున్నారనియు, మిక్కిలి కృశించి యున్నారనియు ‘లిబర్టీ’ పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. (శ్రీ. ప్రె.)

పెరియకుళంపుర పాలకసంఘాభ్యుత్థుని ఎన్నిక

ఈ నెల 19 వ తారీఖున పెరియకుళం పురపాలక సం ఘాభ్యుత్థుని సమావేశము జరిగిన ఎన్నికలో వడగరై, దొడ్డప్ప నాయకలతో ఎగై రాయెనేట్ల జవీందారగు శ్రీయుత లెట్టి నెంట్ల నాగమ్ రామభద్రనాయక్ గారు సభ్యులందరిచేతను ఏకగ్రీవముగా సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడి రని శ్రీయుత కే.వి. నాయకుగారు తెలుపుచున్నారు.

నిశాచరి యగు గృహిణి

పగటిపూట గృహిణి, రాత్రిపూట కన్నముల వేయుచున్నాడు!

పగటిపూట పనిచేయుచున్న గృహిణి రాత్రి పూట పనిచేయుచున్న కార్మిక బలము కలిగియున్న మును తారాక బలము కలిగియున్న మును తారాక వాని యన పురమనివేషములో నాన్న ప్రేమ మొన్న గోరొజున కలకత్తా నుండి అత్యంత ది ధృతి తో మే జి నేర్చి యు కొద్దు నకు బోలీసులుగొనివచ్చిరి. ఈమె పగటనేళల నొకసాధారణ మగు గృహిణివలెజూపట్టున; కాని, రాత్రిపూట యింటికి కన్న ములవేయును! అనికోర్టువారి కామెనుగూర్చి పోలీసులుచెలిపిరి. ఈయుకతిని, దొంగలింపబడిన పెద్దపు లామెకడ నుండగనే, పోలీ సులు ఎరెట్టుకేసిరి. నిశాచరదురంతములకు మాత్రధారిణియగు గృహిణిగా యీమారువేషమునుదాల్చిన కపటపురుషుని యావే షములోనే పోలీసువారు గుర్తింపగలిగిరి. (ఆ. ప్రె.)

హాళీపండుగరోజులలో కరాచీలో సమావేశములు

హాళీ పండుగ నెలపు రోజులలో యువజన సమావేశ మును, రాజకీయ కష్టతీవముల సమావేశమును సింధురాష్ట్రము నందలి కరాచీ నగరములో జరుగును. వీనికి వలయునేర్పాట్లన్నియు ముగిసినవి, నంగరాష్ట్ర నాయకులగు జ్యోతిశ్ చంద్ర ఘోషగారును, వంగరాష్ట్ర యువజన నాయకులును, ధక్కానగరమునందలి కాంతిసంరక్షక సంఘముయొక్క కార్య దక్షులును నగ ప్రభుత్వ చంద్రగంగూలీగారును యీసమావేశ ములలో పాల్గొనెదరు. సింధురాష్ట్రమునందలి ప్రాంతముల నుండియు నీరెండు సమావేశములకును అధికసంఖ్యాకులు ప్రతి నిధులు విచ్చేయుదురు. (శ్రీ. ప్రె.)

ప్రకటన

ఫోర్టు నెంటుబార్డ్ సమావేశమున నుండు లీచ్ రోడ్డులో కూర్చుండి స్వచ్ఛందముగా నిర్మించబడిన జయస్మారక చిహ్నము (క్వీన్ మెమోరియల్) కి గల విరోధా మహాసంగ్రామ ముందు గతించినది. ఇప్పుడు మైందియోధుల నాయము ల ప్రాయించుటకు ముగ్రామ, క్వీన్ మెమోరియల్ సంఘము వారు శ్రీ యుద్ధి వి యుద్ధులు, వారి నాయకేయములు అంగ్ల భాషగా, రు ఏపటాలములకు సంబంధించినది వరుసగ వ్రాయ బడగలను. దీనికి సంబంధించిన విషయములు తెలిసినవారు ఆనగా గాయములతో గతించిన మద్రాసీయులను గూర్చి న వివరములు, గౌరవకార్యదర్శి, క్వీన్ మెమోరియల్ సంఘము, ఫోర్టు నెంటుబార్డ్, మద్రాసువారికి, గతించిన వారిపేరు ఏపటా లములకు చెందినవి, జన్మస్థానము, గతించిన తేదీ, వారి పటా లము నెంబరులను తెలుపుచు దీనిని గ్రువపరచు కాగితములతో సహా పంపవలెను. సదరు కాగితములు సాధ్యమైనంత త్వరలో తిరిగి పంపబడును.

ఎస్. బజులుల్లా

ఫోర్టు నెంటుబార్డ్ } గౌరవ కార్యదర్శి,
18-2-30 } క్వీన్ మెమోరియల్ సంఘము.

గ జి కి తెల ము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తెలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గడ్డ, చీడ, రిలము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును. అమృతాంజనం డిప్ 7, తంబు శెట్టిపేథి, మదరాసు.

మీచర్తమును పట్టుకుచ్చువలె
మృదువుగా నొనర్చును
బహు కష్టనివాసన
గల్గియుండును.

LEVER BROTHERS LIMITED, PORT SUNLIGHT, ENGLAND.

సాహిత్య వార్తలు

మైలాపూర్ సంగీతసభ:—సభవారి యజమాన్యమున రేపు సాయంకాలము 4-15 గం. గోపాలనాయకర్ గూర్తులతోనుండి శ్రీరంగేశ్వరకోపాచార్యగారు 'శ్రీరామ జన్మ' అను హరికథాకాలక్షేపమును గానించెదరు.

మిస్ బిన్నీ బాయిగారి హరికథాకాలక్షేపము:—మద్రాసు శ్రీ సంగీతశాఖవారి యజమాన్యమున తంబురెట్టిపిడి సెం 222 గల వసంత మండపముందు రేపు ఆదివారం 23వ తేది సాయంత్రం 4-15 గంటకు వల్లిపరియము జరుపబడును.

దేశీయ ప్రార్థనసమాజము:—రేపు ఉ. 8 గం. లకు పెరంబూరులో రాఘవాచారిపిడి 19 నెం. భవనమున గద్యపద్య గావాత్మకముగ దైవప్రార్థన సజపబడును. 11 గం. గోవిందప్ప నాయునిపిడి 20 (సాందర్భ మహాలనకెడలు) విద్యార్థులకు ప్రార్థన తరగతి సమావేశమగును.

శ్రీ కృష్ణ గానసభ:—రసికరంజనసభ సహాయకము శ్రీ కృష్ణ గాన సభవారు (మద్రాసు ఇమాన్యల్ కలబ్బు) రేపు సాయంకాలము 5-30 గం. మైలాపూరులోని గుండరేశ్వరర్ హాలునుండి "మార్కండేయ" అను నాటకమును తమిళభాషయందు ప్రదర్శించెదరు.

తిరువల్లిక్కేణి సంగీతసభ:—ఈసభవారి యజమాన్యమున రేపు సాయంకాలము 4 గంటలకు తిరువల్లిక్కేణి వెంకటాచలం చెట్టిపిడి 1 వ నెంబరు గృహమున క్రిందవారి సంగీతప్రదర్శనము జరుగును. చాడయ్యగారు (మైసూరు) ఫిడేలు, వేణునాయకర్ (మద్రాసు) మృదంగం.

మద్రాసు జాతీయ స్వచ్ఛంద సేవకుల దళము:—వైద్యమయజమాన్యము రేపు సాయంకాలము 6 గం. ఏడు బావుల వీధిజనులలోని ఆంజనేయస్వామి దేవాలయము వద్దను 24 తేదీని సాయంకాలము 6 గం. పెద్దనాయికాపేట దివి జనులలోని శివజ్ఞానం పార్కునందును బహిరంగసభలు జరుగును. వైసభలయందు కాంగ్రెసువాదులు 'భారతదేశ ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితి, భారతీయుల కర్తవ్యము' అను విషయము గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

రాకపోకలు:—జే. గ్రే. వి. సి. యన్ గారు కార్మిక కమిషనరున్న కే. నారాయణన్ నాయర్ గారు అసిస్టెంటు పోస్టుమాస్టరు జనరలును కేటి ఉదయమున మద్రాసుకు తిరిగి వచ్చిరి.

కొల్లెంగోడు రాజాగారు కేటి ఉదయమున డిల్లీకి వెళ్లిరి.

సర్ ఎ. పి. పాత్రో, గౌ. ఏ. రామస్వామిమొదలి యార్ గార్లు నిన్న రాత్రి బొంబాయికి వెళ్లిరి.

డి. బి. అల్లాడి కృష్ణస్వామిఅయ్యర్ గారు నిన్న రాత్రి నెల్లూరుకు, చాపెర్ గారు పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు ఉదయమండలమునకు వెళ్లిరి.

బ్యాంకుగారి ఆంధ్ర దేశ పర్యటనము

(స్వకీయ విలేఖరి)

నెల్లూరు, ఫిబ్ర 22:—కేంద్రలాలు బ్యాంకుగారు నిన్న రాత్రి 11 గం. కలకత్తా మెయిలులో వచ్చిరి. వేమూరి వారాయణమూర్తిగారుగూడ వారివెంట వచ్చిరి. వారిని సమ్మానించుటకు సుమారు 300 మంది వచ్చిరి. కె. వి. రాఘరాచారి గారు, వి. రాఘవయ్యగారు, కె. పార్థసారథి అశ్వంగారు, టి. పద్మనాభయ్యగారు మున్నగువారందు గలరు. పద్మనాభయ్యగారు బ్యాంకుగారికి పూలమల వేసిరి. హిందూ ధాని ఆవాధనేవా సంఘము నివాసుల మంగళవాద్యములతో వారిని గృహము చేర్చిరి. బ్యాంకుగారు కణపూరు సేత పరిశ్రమలయము జూచుటకు కేడు : గదరు. (తంతి)

మద్రాసు శాసనసభ

24-వ తేదీ శాసనసభ

ర. బోపు 24-వ తేదీని ఉదయము 11 గం. సమావేశ మగు మద్రాసు శాసనసభయందు యీ క్రిందిశాసనము ననుసరించి చర్చ జరుగును.

నూతనసభ్యులు

ఈ క్రింది నూతనసభ్యులు రాజభక్తిప్రమాణమును గైకొనెదరు.

శ్రీయుతులు స్వామి వెంకటాచలంశెట్టి, రా. సా. బడేటి వెంకటరామయ్యనాయుడు, యన్. శ్రీనివాసరావు, జి. లక్ష్మణశెట్టి, యం. బాలసబ్రహ్మయ్య మొదలియార్, పరా కిమిడి రాజా, రా. బి. టి. ఏ. రామలింగ శెట్టియార్, టి. యన్. రామస్వామి అయ్యర్, పి. భూషయ్యచౌదరి, యం. నరసింహారావుగార్లు.

దేశచర్య

ప్రశ్నోత్తరములు

1. 1920 సం. మద్రాసుజిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీల చట్టము ను సవరించుచట్టము (బిల్లు నెం. 12, 1929) ఈ బిల్లును గౌ. డా. పి. కుబ్జురాయన్ గారు ప్రతిపాదించెదరు. పిదప సవరణలు ప్రతిపాదించబడును.

(2) 1920 మద్రాసు లోకలబోర్డు చట్టమును సవరించుటకు (బిల్లు నెం. 13, 1929) ఈ బిల్లును గౌ. డా. కుబ్జురాయన్ గారు ప్రతిపాదించెదరు. పిదప సవరణ ప్రతిపాదించబడును.

సప్లి మెంటరీ గ్రాంటుల విమాండులు ప్రతిపాదించబడును.

అధికారతేదలవారిచే ప్రతిపాదించబడు చర్య

మద్రాసు జమీందారీ గ్రామోద్యోగుల చట్టమును మద్రాసు గ్రామాధికారుల వారసత్వపు చట్టమును సవరించుటకు బిల్లు. (బిల్లు నెం. 4, 1930).

ఈవై రెండు సవరణబిల్లులపై సెలెక్షుకమిటీ వారి నివేదికను ఏ. రంగనాథం మొదలియార్ గారు, సభవారు ఆమోదించ వలెనని ప్రతిపాదించెదరు.

బా పా లా ల్

యందు

వజ్రములకు, బంగారు

వెండినగలకు మీరు నమ్మక

ముంచవచ్చును

నెం. 216, చైనాబజారు రోడ్డు,

మదరాసు.

వివిధ వినోద విద్యాప్రదర్శనము

మద్రాసు సేవాసదన సహాయార్థము

మద్రాసు గవర్నరు దంపతులు సర్ జార్జి ఫెడరిక్ గారి యొక్కయు లేడివియట్లకు ప్లాస్టిగారి యొక్కయు ఆదరణ క్రిందను సమక్షమునను, రాజోపు సోమవారము 24 వ తేదీని సాయంకాలము 5-30 గం. మ్యూజియం తియేటరునందు మద్రాసు సేవాసదనసహాయార్థము వివిధ వినోద విద్యా ప్రదర్శనములు జరుగును. హైందవ స్త్రీ పురుషులును విద్యోపి యను స్త్రీ పురుషులును సంగీత విషయమై నట్టియు, యితర కళలకు సంబంధించినట్టియు వివిధ వినోద విద్యా ప్రదర్శనములు గావించురు. ప్రెసెంటేషన్ కాన్వెంటు బాలికల నృత్యము డి. యన్. ప్లాస్టిగారి గాత్రము, యం. ఇ. కళిన్యసతిగారి బర్మాదేశపుడాన్సు, పియానో వాద్యప్రదర్శనము ఛట్టోపాధ్యాయసతి ఫిడేలు, ఇ. కృష్ణయ్యగారి నృత్య ప్రదర్శనము మొదలగునవి ప్రదర్శింపబడును.

ఫారెస్టు సర్కిసు

మ్యూజిల్లి, ఫిబ్రవరి 21:—ఫారెస్టు సర్కిసునకు ఆభ్యర్థులను నెలకట్టు చేయుటకై జూలై 14 వ తేదీనాడు ఢిల్లీలో పోటీపరీక్ష జరుగును. (ఆ. సె.)

HORLICK'S
MALTED MILK
RUSKS

హార్లిక్స్ మిల్క్ రస్క్స్ మిల్క్తో బాటు హార్లిక్స్ పాల్ మర్ "క్వాల్టీ" రొట్టెలుకూడ బిడ్డలకు శ్రేయమైనవి.

కరకరలాడే ఈ రొట్టెలను బిడ్డలు తినమరిగినచో దేహదారుధ్యము బహు చక్కగా వెంపొందును.

పెద్దవారిలో సమానముగా నుందురు. ఉష్ణప్రదేశముల కనుకూలమైనవి.

Huntley & Palmers

బర్తా శాసనసభ

ప్రభుత్వమువారు మరల ఓడిపోవుట

రంగూను, ఫిబ్రవరి 21 — వేటిదినము బర్తా శాసన సభలో ఒక్క అసభికార సభ్యుని తీర్మానము సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు మరల ఓడిపోయిరి దారావాడీ ఉపుగారు జాక్ నెలవరకు లాండు రెవిన్యూను ఎనూబుచేయుటను ఆవుదల చేయవలయునని ఒక తీర్మానమును పాదించిరి. తీర్మానముపై నాలుగు గంటలకాలము చర్చ జరిగెను. వరి, వ్యాపారము పీఠించుటచే ప్రజలకు కలిగిన నష్టములను పలువురు సభ్యులు వివరించిరి. ఇట్టి సమయమున ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు తోడ్పడుట అవసరమని సభ్యులు సూచించిరి.

పలువురు అధికారసభ్యులు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ఆచరణానుయోగ్యము కాదనిరి. గా॥ ఆర్థికసభ్యుడు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్లేయమిల్లు యజమానులతో ఏకీభవించి పనిచేయుచున్నారనుట సరికాదనియు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమువారు దృష్టియందుంచుకొని పనిచేయుచున్నారనియు చెప్పిరి. తీర్మానముపై సమ్యక్తులు పుచ్చుకొనడము. అనుకూలముగ 49 మంది, ప్రతికూలముగ 21 య సమ్యక్తుల నోసరి. తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

సభ శేషటిదినము వరకు వాయిదా వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 22-వ తేది శనివారము

మెట్రిక్ పుల్స్	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జనవరి 1-న తేది నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు పడియు
కోనార్ పూర్	85	68	...	8.8	+ 8.0
విశాఖపట్టణము	84	66	...	1.7	+ 0.5
కాకినాడ	84	66	...	0.1	- 0.4
మచిలీపట్టణము	87	68	...	0.8	- 0.2
కర్నూలు	95	65	...	0.1	- 0.2
అద్దూరి	90	69	...	0	- 0.2
అనంతపురం	0.1	- 0.8
కడప	92	71	...	0.4	- 0.1
కల్లూరు	89	72	...	0.7	- 1.1
మద్రాసు	86	78	...	8.7	+ 2.0
కడపూరు	85	75	...	17.4	+ 15.0
కల్లూరు	81	71	0.8	2.2	+ 0.5
గోలకొండ	86	71	0.6	0.9	+ 0.4
కోయంబట్టూరు	91	78	...	0.8	- 0.5
తిరుచనాపల్లి	86	74	...	2.1	+ 0.8
నాగపట్టణము	85	76	+	17.5	+ 15.2
గుడూరు	92	76	...	8.0	+ 2.1
పాంబడి	87	78	...	4.4	+ 1.6
పాలకొండ	5.4	× 8.1
తిరుకేంద్రము	86	76	...	0.8	- 0.4
కొచ్చికి	87	76	...	1.1	- 0.3
కాలికట్టు	90	74	...	0.2	- 0.3
మంగళూరు	88	75	...	0.1	0
తెంగళూరు	88	64	0.6	1.4	+ 1.1
మైకాడ	88	62	...	0.1	- 0.1
కొడైకనాల్	86	61	0.5	3.0	+ 0.8
కూనూరు	70	57	1.2	5.8	

పర్యాయము:—అకశము నిర్మలముగ నున్నది. కాకినాడలో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 మొదలు 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

జలక్రమాంశము:—అకశము నిర్మలముగా నున్నది. కడప బర్తాలో పగటివేడిమి 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్మాటకము:—కడపూరులో ముప్పు దట్టముగ నున్నది.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యరు,
సహాయ వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

ఇతడు తనకొమారుని చూచి గర్వపడుచున్నాడు!

తండ్రి తనయొక్క ఆరోగ్యము కాపాడుకొనినయెడల బలముగల బిడ్డలచే సన్మోదించబడును.

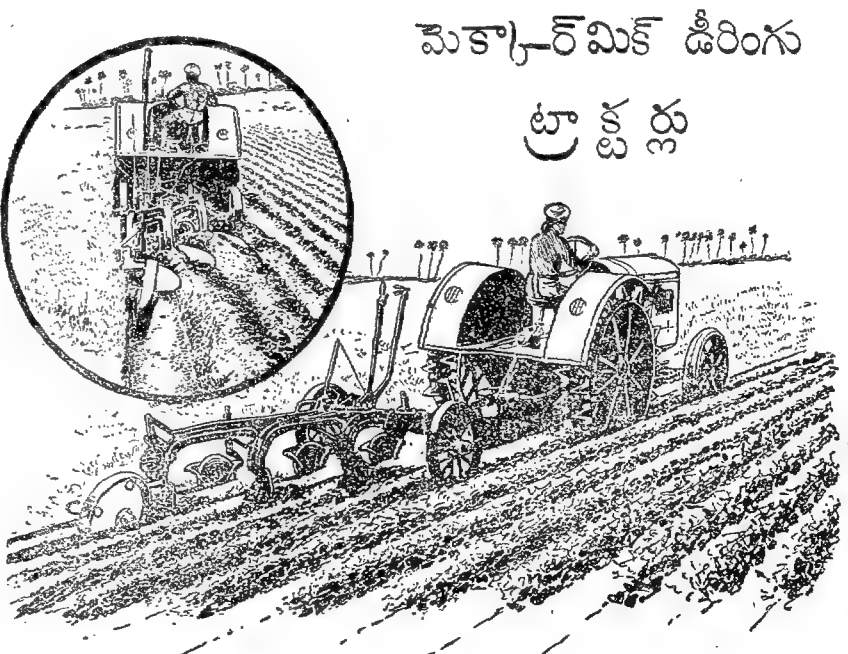
ఈ పురుషుడు తనయొక్క అర్హతకు “విన్ కార్ నిస్” కు కృతజ్ఞుడుగా నుండవలెను. అది ప్రజలను బలముగా తృప్తిపరచుచున్నది. దేహపటుత్వమును కలిగించును. హిందూ దేశములో సామాన్యముగా శీతోష్ణస్థితి ననుసరించి వ్యాధి వలన గలుగు అశక్తతను, నపుంసకత్వము వగైరాలను “విన్ కార్ నిస్” జయించుచున్నది. అందుచే ప్రజలందఱను తనయొక్క దేహమునకు బలమును కలుగజేసికొనవలెననిన, పోగొట్టుకొనిన శక్తిని మరల తెచ్చుకొనవలెననిన “విన్ కార్ నిస్” ను తప్పక పుచ్చుకొనవలెను.

“విన్ కార్ నిస్” ను పుచ్చుకొనుటకు యీ దినమే ప్రారంభింపుడు. అది చేతి తో తాకబడక తయారు చేయబడినది.

WINGARNIS

జీవితమునకు ప్రాణాధారమైన టానిక్ అన్ని అంగళ్లలోను, స్టోడులందును దొరకును.

మెక్కార్మిక్ డీరింగు
ట్రాక్టర్లు

సకాలములో, యెక్కువలోతుగ దున్నుటకు తగినవి.

మావద్ద యన్నిరకముల భూములను, పొలములను అన్ని కాలము లందును దున్నుటకు ఉపయోగకరమైన ట్రాక్టర్లు, నాగళ్లను గలవు.

వివరములకు క్రిందివారికి వ్రాసిన బహుయగలరు:—

సామానులు మూచుటకుగదులు:

కొత్తతరుగువేట, చెరువులు.
పడమర మాసివీధి, మధుర.

తెలుగు జిల్లాలకు అమ్మకందార్లు:—
మద్దూరి బ్రదర్లు, రాజమండ్రి.

VOLKART BROS
ENGINEERS

ఆర్. టి. ని. యన్. వీ. డి.
మద్రాసు. 41, H. C.

పటేల్ గారి సంపూర్ణ

విజయము

అధికారసభ్యుల పరాభవము

వివాదవిషయములయందు దన్నిటియందును
అభ్యుత్థుని పట్టునెగ్గుట

మూడుగారు అభ్యుత్థునియెడల వైఖరిమార్చుకొను
సూచనలు

(శ్రీ ప్రెస్ తంలివార్త)

నిన్నటిదినము భారతకానసభలో అధికారసభ్యులందరు, ఐరోపీయసభ్యులతో సహా పటేల్ ప్రభుత్వవివాదపరిష్కారము భారతకానసభాధ్యక్షుని సంపూర్ణ విజయమును ప్రకటించుచున్నదని యభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈతగాదా పరిష్కారము అధికారులకు చాలకష్టము కలుగజేసినది గనుక వారిని యింకను నిరుత్సాహములు భావించుకొనరదని పార్టీ నాయకు లీవిషయమునుగూర్చి తమయభిప్రాయమును ప్రకటించుచున్నారు. ఇప్పుడు చేసికొనబడిన రాజీ భారతకానసభాధ్యక్షుని జనవరి 20 తారీఖున పూర్వముగాని, అనంతముగాని యెప్పుడైనను యిష్టమయ్యెడిదే. అధికారసభ్యుల పెంకెతనమునలన తగాదా యిన్నిరోజులు జరుగుచుండకలసినట్లును రైల్వేఆర్థికపత్రమునభలో ఖాళీ బల్లలయెదుట ప్రతిపాదించబడవలసినట్లును, ప్రభుత్వమువారి ఆదాయవ్యయపట్టికయు, తగాదా యిట్లు లేజరుగుండునెడల నిట్టిదురవస్థనే పొందియుండెడిది.

వివాదాంశము లన్నిటియందును

అభ్యుత్థునికే విజయము

ఇప్పుడు చేసికొనిబడిన రాజీ అభ్యుత్థునికే సంపూర్ణము గు విజయమును సమకూర్చుననుటకు ఈ క్రింది విషయములు గమనించవలసి యున్నది. భారత కానసభాధ్యక్షుడే భవతనకులమును బాధ్యుడైన అధికారిమహాపటేల్ గారు చెప్పిరి. ఇట్లు కానియు, అధికారమంతయు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము, భారత ప్రభుత్వము వారిపై సాధారణపడియున్నదనియు, గవర్నరు జనరలు ఆమోదముపై ప్రభుత్వము వారు వాక్రుచ్చిరి. అభ్యుత్థుడు సలహానిచ్చు అధికారి మాత్రమే యనియు, అధికారము ప్రభుత్వమువారి దనియు వారనుచుండిరి. జనవరి 20 తారీఖున చేసిన ప్రకటనలో క్రెరాగారు పై విషయమును స్పష్టము చేసిరి. భవత రక్షణమునకు ప్రభుత్వమువారే బాధ్యులు. అధికారమును కోరుచుండురని పటేల్ గారు మాదా వ్యక్తముచేసి దీనికి స్వలికేముగా లోపలి అంగణమునందు అభ్యుత్థుని యధికారమే సర్వాధికారియని అభ్యుత్థుడు చెప్పుచుండెను. ఇప్పుడు చేసికొనబడిన రాజీని కాగ్రతగా పరిక్షించినచో భారత కానసభాధ్యక్షుడే తత్వభేదము రక్షణాధికారియనియు, ప్రభుత్వమువారు సలహాదారులుమాత్రమేయనియు వ్యక్తము కాగలదు. మూడు విషయములందు ప్రభుత్వమువారికిని పటేల్ గారికిని అభిప్రాయ భేదమువచ్చెను (1) భవతరక్షణమునకు బాధ్యుడైన అధికారి యెవరు? (2) భారతకానసభా భవతరక్షణము విషయమై రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముయొక్క హక్కులేవి? భారత ప్రభుత్వమువారి హక్కులేవి? (3) కానసభలో రక్షణాధికారులు యెవరికి బాధ్యులు? ఎవరి ఆజ్ఞలను వారు సీరసావహించవలెను.

రాజప్రతినిధి సందేశము

రాజప్రతినిధి పటేల్ గారికి పంపిన సందేశములో నీ యీదు విషయములను స్పష్టముగా వివరింపబడినవి. మొదటి వివాదవిషయమై వారిసందేశములో నిట్లున్నది. "ప్రభుత్వము వారు భారతకానసభాధ్యక్షులమునకై ఒక ఉన్నతి పోలీసు అధికారిని పంపెదరు. లోపలి అంగణముల రక్షణకు సంబంధించిన అన్ని విషయములందును ఈ అధికారి భారతకానసభాధ్యక్షునికే బాధ్యుడైయుండును.

(2) ఇంక రెండవదానివిషయములో అభ్యుత్థుడు చెప్పిన దానికి పోలీసు అధికారి భిన్నముగా ప్రవర్తించవలసినట్లునచో యిప్పుడు జరిగిన రాజీప్రకారము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికే అధికారమంతయు నొసంగక గవర్నరు జనరలుగారు యీ ఆచారముయొక్క పద్ధతి ననుసరించి అభ్యుత్థునికి సలహా నొసంగును (3) అభ్యుత్థునితో సంప్రదింపుటగాని అభ్యుత్థుని ఆజ్ఞలను గైకొనుటగాని వీలుగానప్పుడు అభ్యుత్థుని ఆజ్ఞ గైకొనియే పోలీసు అధికారి చేసినట్లు పరిగణింపబడును.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వాధికారము

భారత ప్రభుత్వాధికారము

జనవరి 20:-తారీఖున కానసభాధ్యక్షుని ప్రతిపత్తింజేర్చి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు భారత ప్రభుత్వమునకు యీ క్రింది అధికారము లొసంగబడినవి. యీ యీ ఆచారముననుసరించి అభ్యుత్థునికి క్లిష్టమునాత్రమే యొసంగుండును. కానసభా భవతరక్షణాధికారియు తత్వభాధ్యక్షునికే బాధ్యుడైయుండును. అభ్యుత్థుని అధికారులు భారత కానసభవారి సిబ్బందిగానే యుండును. కానసభవారి స్వయంపూర్వ సలహానే యీ సిబ్బంది నియమింపబడును. ఈ అధికారులు తమ తమ విచక్షణా జ్ఞానము నుపయోగించుదురు.

ఈ తగాదా పరిష్కారముల వాచ్ అండ్ వార్డు కమిటీవారు అభ్యుత్థునికీచ్చిన అధికారముల కన్న మేచ్చు అధికారము కానసభాధ్యక్షునికి సమకూరినది.

వెలుపలి ఆవరణము

వెలుపలి భవనము యొక్క రక్షణము అభ్యుత్థునియొక్క దయపై నిర్ణయింపబడును. నిపుణులగు అధికారుల సలహాను తానెప్పుడును అంగీకరింతునని పటేల్ గారు మొదటినుండియు చెప్పుచుండిరి. అభ్యుత్థుడు అర్ధరూలు బారీచేసినచో నవి యెప్పుడును ధిక్కరింపబడవు. కావున పటేల్ ప్రభుత్వ వివాద పరిష్కారము అభ్యుత్థునికి సంపూర్ణముగజయమును చేకూర్చినదని స్పష్టము.

పటేల్ ప్రభుత్వ వివాద పరిష్కారము

అధికారుల వైఖరి

(శ్రీ ప్రెస్ తంలి)

రాజప్రతినిధి పటేలు గారితో చేసికొనిన రాజీ విషయమై కానసభలో అధికారసభ్యులవైఖరి యేమని శ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధి విచారించెను. వారి విషయమే యేమియు చెప్ప వీలులేకున్నను, వారికి ఈవిషయములయందు చాల దుఃఖింపబడక మయ్యెనని స్పష్టముగ చున్నది. ఈవిషయమై రాజీ అయ్యెనని వారికి దుఃఖములేదు. అభ్యుత్థుడు భారతకానసభా నాయకులను ధిక్కరించెను. క్రెరాగారికి చేసిన అసహనమునకై వారికి కుట్రలుగా చున్నవి. క్రెరాగారు కానసభాధ్యక్షుని పటేలు గారు తమ చేసిన అసహనమునకై సభానాయకునికి భవతరక్షణాధికారియేయనని వ్యవస్థ, రెయిన్, మిల్టర్, భూషేంద్రనాథమైత్రా, సిమ్లా సర్వీస్ ఉద్యోగియులు తలచుచున్నారని తెలియుచున్నది. క్రెరాగారి యెడల భారత కానసభాధ్యక్షుడు డానాదరభావమును చూపెననుటకు మూడునిదర్శనములు చెప్పబడుచున్నవి (1) గాలరీలనుండి క్రేకులను పంపివేయుటకుముందు 19 వ తారీఖు రాత్రిగాని 20 వ తారీఖు ఉదయమునగాని తన్ను అభ్యుత్థుని సందర్శనము చేయ న ధ్యక్షుడు అవి కాకేమియ్యలేదు. (2) 20 వ తారీఖున సో జేమ్సు క్రెరాగారు సభలోనేమా చెప్పగా మొదట గాలరీలు ఖాళీచేసినగాని క్రెరాగారి యేమియు చెప్పరాదని అభ్యుత్థుడు చెప్పెను. ఇదిభారతకానసభా నాయకునకు అవమర్యాదమని చెప్పుచున్నారు. (3) పండిత మాలవ్యా గారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము సంధనవ్యుడు క్రెరాగారి ప్రత్యుత్తరములు అసమగ్రములైనవని అసత్యములనియు పటేలు వర్ణించుట సమంజసము కాదని యనుచున్నారు. ఈ విషయములను కార్యరీత్యా హక వర్గమువారు విచారించి సభానాయకునికి తన తుమాదణ పటేల్ గారు యివ్వనిచో యీ తగాదా పరిష్కారము కాదనియు పరిష్కారమైనను తృప్తికరముగా నుండదనియు వారు రాజప్రతినిధితో వనచేసికొనిరి. క్రెరాగారికి తుమాదణ యివ్వవచ్చునచో తాము రాజీనామా నిచ్చెదమని గూడ కొండుమెదరించిరి. నిన్నటివరకు అభ్యుత్థుడు నీదోవిధముగా క్రెరాగారికి తుమాదణ యివ్వవలెనని కోరుచుండినట్లు తెలియుచున్నది. కాని ప్రకటనలో తుమాదణ యేమియులేదు. ఇక మందుమాడ వచ్చిననీతోచదు. ఇది అధికారులకు కోపకారణమైనది.

అభ్యుత్థునివాదము

తాను క్రెరాగారియెడల ననాదరభావము వహించలేదనియు, తాను చెప్పినమాటలు సభానాయకునకు కష్టము కలిగించినచో అమాటలను తాను సమర్థించుకొనుటకు సంసిద్ధుడుగా నున్నాననియు అభ్యుత్థులు చెప్పినట్లు తెలియుచున్నది. తమకును క్రెరాగారికి నిజరీగిన వివాదము సంతయు ఫిబ్రవరి 5 తారీఖున అభ్యుత్థుడు బట్టబయలుచేయుచు నొక ప్రకటన తయారుచేసెనని అందరకును

తెలియును. కాని యీ ప్రకటనలను లాభములేదనియు, కాంకీ కొరకై ప్రకటన చేయబడుతుంటుందే మంచిదనియు, సభలోని కొందరు పెద్దలు చెప్పినమాటలు వారు ప్రకటనచేయకమానిరి. తాను చెప్పుకొనుదానిని వివక్ష, అడుగుదానిని చెప్పక అభ్యుత్థుడు రెనకు అగౌరవము కలుగజేసెనని ఈసందర్భములో కొందరు చెప్పుచున్నారు. కానసభలో జరిగిన ప్రసంగము అభ్యుత్థుని మర్యాదను హింసించుట లేదని వారంగారు, ఇది తమకు గౌరవభంగకరము నీ మాట వారందరు. కాని క్రెరాగారికిని అభ్యుత్థునికిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను బాగరూకతతో పరిక్షించినచో సభానాయకుని చర్య తుమింపదగినదికాదని స్పష్టముకాకమానదు. సభాధ్యక్షుడు ప్రకటనగావించినచో వెలుపడునంతముల నటుండనిండు, కేవలము సో జేమ్సు క్రెరాగారు చేసిన ప్రకటననుమాత్రమే పరిక్షించినచో చాల అవకాశములు మనకు కనబడును. రాజప్రతినిధిసంధేశమును అభ్యుత్థున కెందుకీవ్వలేదో చెప్పుచు 4 ఫిబ్రవరినాడు మాలవ్యా పండితునికి వ్రాసిన ప్రత్యుత్తరములో "కానసభ సమావేశమునప్పుడు అభ్యుత్థుడు ప్రకటనగావించునని తలచుట ప్రమాదకారకమును కనబడ లేదు. వారట్లు చేయుదురని నాకెవ్వరును చెప్పలేదు. కాని రాజప్రతినిధిసంధేశవార్త నాకు చేరినప్పుడు వారితో మాటలాడవలసిన అవసరపు పని యున్నదని వారికి తెలిపానొద్దారా చెప్పితిని. అప్పుడు మాటలాడవీలులేదని నాకు అభ్యుత్థుని భవనమునుండి కలుగు వచ్చెను. మరల నేను వారి మాడగోరుచు ఉత్తరము వ్రాసితిని. దానికి జవాబే రాలేదు. ఈవిన్న ప్రకటనములో నెన్ని అసత్యములు, నెన్ని అసమగ్రములు ములున్నవో చూడుడు. అభ్యుత్థుడు, ప్రకటన చేయునని అతనికి తెలియలేదట. అప్పుడు మాట్లాడ వీలులేదని అభ్యుత్థుని భవనమునుండి కలుగు వచ్చెనట. తరువాత క్రెరాగారు ఉత్తరము వ్రాసిరట. ఈ విషయములన్నియు, అసమగ్రములును, అసత్యములును నైయున్నవి. ఏలయనగా (1) డిలికమినర తనకు స్వలికేముగా చేసినచో గ్యాలరీలను మూసివేసెదనని అభ్యుత్థుడు 18, 19 తారీఖులనే చెప్పెను. (2) అభ్యుత్థునిభవనమునుండి వచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును బట్టి ముందు తెలుపనిది తన్ను చూచుటకు వీలులేనట్లుగా అభ్యుత్థుడు తలచెనని క్రెరాగారు వ్యాఖ్యానము చేరి. అది సత్యము కాదని సభలో నడిగిన సప్లి మెంటరీ ప్రశ్నలను స్పష్టముయ్యెను. (3) క్రెరాగారు వ్రాసిన ఉత్తరము అభ్యుత్థుని మాడగోరుచు కాదు. ప్రభుత్వము వారికి అభ్యుత్థుని కంటే మేచ్చు అధికారము కలదని తెలియజేయు ఉత్తర మొక్కటి క్రెరాగారు అభ్యుత్థునకు వ్రాసిరి.

ఈసంగతుల నన్నిటిని విచారించినచో సభానాయకుని చర్య తుమింపదగినదికా లేదని తెలియకమానదు. అభ్యుత్థునిపై అభిశంసారీత్యానమును ప్రతిపాదించుటకు మూడుగారికి సావకాశముసంధుచో ఈసంగతులన్నియు బయలుపడి యెవరిది తప్పి తెలియగలదు. కాని మార్గము పస్తాయించి, అభ్యుత్థునిపై తనవిరోధమార్గమును మానుకొనునని లాబీలలో తెలియుచున్నది. (శ్రీ ప్రె.)

* * * *

(మా ఫిల్లి స్వకీయవిలేఖరి)

పటేల్ ప్రభుత్వ వివాదము పరిష్కరింపబడినది. ఈ వివాదమువలన స్వయముగా పటేలుగారికి మాత్రమేగాక పటేల్ గారి సిద్ధాంతములకు గూడ విజయముకలిగినట్లు తెలిసికొనవలయును. వారి తత్వమును కానసభలోంపున విచారణసంఘ నివేదికలో వార్యంత సామర్థ్యముతో వెల్లడించిరి. పార్టీ నాయకులే ఈ విషయమును నిర్ణయించవలసిననో గౌరవనీయ యగు రాజీకురుకప్రయోజిడే, కాని ఈవిషయమై పటేల్ గారు సమర్థత జూపి గౌరవనీయులగు రాజీని కడుర్చుకొనెను.

రాజప్రతినిధి రాజనీతి

ఈ సందర్భములో ఇర్విక్ ప్రభువు ప్రకటించిన రాజనీతి ప్రశంసాపాత్రము. పటేల్ గారియెడల దయవలనను గౌరవమువలనను రాజప్రతినిధి యిట్టి రాబరి చేసికొన లేదు. ఈవిషయమై రాజీకురుకప్రయోజన భారతదేశమంతయు, మితవాదులూ సయితము ప్రభుత్వమువారికి స్వలికేముగా నుండురని ఇర్విక్ గ్రహింప గలిగెను. ఇర్వివరకొకసారి ప్రభుత్వ సభ్యులమాట విని ఇర్విక్ ప్రభువు గొప్పప్రమాదము చేసెను. సైమన్ సంఘనియామక విషయములో ప్రభుత్వమువారికి బొప్పికట్టియుండెను. మరల నట్టి ప్రమాదము జరుగకుండ ఇర్విక్ తప్పించెను.

అధికారుల వివాదము

తమకు జరిగిన శృంగభంగమునకై అధికారులు వగచుచున్నారు. కాంగ్రెస్ వారు సభనుండి వెడలి పోవుట జూచి పటేలును అవమానము చేయవలెనని అధికారులు ప్రయత్నించిరి. వారికి అవమానము కలిగెను.

* * * *

* * *

VOEKART BROS
ENGINEERS

చెన్నపురి ప్రభుత్వపరిపాలనము

1928-29 సంవత్సరమునకు నివేదిక

1929 లో సాధారణవిషయములు - రాజకీయవిషయములు

సాధారణ విషయసంగ్రహము

రాజప్రతినిధి ప్రకటనము

మొత్తముగా 1929-వ సంవత్సరము చాలముఖ్యమైనది. రాజకీయముగా నైమను సంఘమువారి విచారణవలన ఆధినివేళన స్వపరిపాలనమే భారతదేశ రాజకీయ పరమాశయమనియును కొంచుటేబిలునభ జరుగుననియును రాజప్రతినిధి ప్రకటించుట వలనను నైమను సంఘమునకు తోడ్పడిన యిండియను సెంట్రలు కమిటీవారి నివేదిక ప్రకటించబడుట వలనను దేశమునందు చాల చర్చలకును ఊహలకును అవకాశమేర్పడినది. విద్యావిషయమున కూడా సంఘమువారు ప్రకటించిన నివేదికవలన కొన్ని పక్షములవారికిగాని, అన్ని పక్షములవారికిని తృప్తి కలుగకపోయినను ఆ నివేదిక చాల ముఖ్యమైనదనియే భావింపబడెను. కారణాల్లావివాదాల్లా మోడింపబడినందున భారతదేశమునందు బ్రిటిషు వారి కాసన నిర్మాణ చరిత్రలో నిది అతిశ్రేష్ఠమైనది అని కొందరు ప్రకటించిరి. గాని పూర్వచారపరాయణులను మహమ్మదీయులను దానిని కడు తీవ్రముగానే నిరసించిరి. రాజప్రతినిధి నవంబరు 26నెంబరు 26లలో చెన్నపురి రాష్ట్రమునందంతటను సంచారమొనరించెను. ముఖ్యప్రదేశముల కన్నిటికిని వెళ్లెను. ప్రతిచోటను ప్రజలు ఘనముగ స్వాగతము నొసగిరి.

రాజకీయవిషయ

నైమనుసంఘ బహిష్కరణము

నైమనుసంఘమువారు 1929 సంవత్సరారంభమున రెండవసారి మరల మదరాసుకు వచ్చిరి. ఈ సంఘమును బహిష్కరించుటకు నగరమునందును మండలములందును గూడ కాంగ్రెసువారు చాల యేర్పాటులను చేసిరి. కాని బహిష్కరణము నామమాత్రముగ నే యుండెను. అందువలన ప్రత్యేకపు పోలీసు దళము నేర్పాటుచేయుటవలన అనవసరము కలుగలేదు. 18-2-29 వ తేది ఉదయమున నైమనుసంఘమువారు సెంట్రలు కమిటీవారును చెన్నపురి చేరిరి. నాకాశ్రయమునందు వారికి చాల మంచి సన్మానపత్రములను సమర్పించిరి. పోలీసువారు చాల శ్రేష్ఠులగు నేర్పాటు చేసిరి. 700 మంది కాంగ్రెసువారికి ను ప్రసిద్ధనాయకుని నాయకత్వముక్రింద ప్రతిహేళనలను నూకే గింపు జరిపిరిగాని అందువలన సెట్టితొందరలును కలుగకుండ తగినయేర్పాటులనుచేసి సాగనంపిరి. కాంగ్రెసువారి హర్షాలు పూర్తిగా విఫలమైనది. న్యాయస్థానములలో పని యధాప్రకారముగానే జరిగినది. విద్యార్థులు పాఠశాలలకు వెళ్లగూడదని కాంగ్రెసువారు చాలప్రచార మొనరించిననుగూడ కళాశాలలును, పాఠశాలలును సరిగానే పనిచేసెను. నైమనుసంఘమువారు తమ విచారణను సరిగానెరవేర్చిరి. వారి గౌరవాధ్యక్షులు జరిగిన పెన్సిల్వేనియాను, నిందులకును జేరిరి. ప్రతిహేళనలయొందు జరుగలేదు. నైమను సంఘమునకు తోడ్పడుటకేర్పరపబడిన చెన్నపురి రాష్ట్రీయసంఘమువారు చేసినప్రకటన ఆగష్టు 26లో రాష్ట్రీయకాసనసభలో నుపపాదించబడెను. ఆ సమయమున కాంగ్రెసుపక్షమువారందరూ స్వతంత్రపక్షమువారిలో కొందరును కాసనసభను విడిచిపోయిరి. ఈ నివేదికను నైమను సంఘమునకు పంపించెను తీర్మానము కాసనసభలో నామోదించబడెను.

కాంగ్రెసు మహాసభ

చెన్నపురి రాష్ట్రీయమునందు కాంగ్రెసు మహాసభయొక్క రాజకీయ ప్రతిష్ఠయేమియును పెంపొందలేదు. "యావద్భారత రాజకీయ నిర్వహణకులవాసరమును జరుపుటకు చేయబడిన బహిరంగ సభలో కాంగ్రెసు నాయకులు దుపస్థానించుచు కాసన సభలోను దేశమునందునుగూడ కాంగ్రెసువారిలో క్రమపద్ధతి కొంచెమైనను కనబడుటలేదని విచారించెను. 1929 లో స్వరాజ్యపక్ష ప్రముఖులలో చాలసారులు ఐక్యత అభిప్రాయ భేదములు కలిగినవి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు నాయకుడు పూర్ణ స్వరాజ్యమునుగూర్చి పట్టుబట్టుటచే ఆధినివేళని స్వాతంత్ర్యమున కంగీకరించినవారును ప్రత్యేక సంఘ ప్రాతినిధ్యమునకు ప్రతిహేళనలనువారును యేకీభరించి "ది నేషను ఫ్రెండ్లు" అను ప్రోత్సాహకరమైనదేర్పరిచి, వారు మండలములలో కొంత ప్రచారమునుగూడ చేసిరి.

కాసనసభ్యులగు కాంగ్రెసువారు మంత్రపదవులు మున్నగు వానిని స్వీకరింపగూడదను నివేదికమును యీ రాష్ట్రీయమునందలి కాంగ్రెసువారిలో చాలమంది ఆమోదించలేదు. ఇందువలన స్వతంత్రసంబంధము లగు స్పర్థలవలనను "నేషనలిస్టు పార్టీ" అను

మూడవపక్షముగూడ నేర్పడుట తలపించింది. మంత్రపదవులు మున్నగువానిని స్వీకరింపవలెను. జిల్లాబోర్డులు మునిసిపలు సంఘములు మున్నగుస్థానములకు నిలువవలెను-అని యీమూడవ పక్షమువారు ప్రచారము చేసిరిగాని యీ రెండు ప్రోత్సాహకరమైనవి చెప్పదగిన ప్రజాదరణ మేదియును లభించలేదు.

కలకత్తాలో గాంధీగారిని ఆశ్రయించిరి. పిమ్మట గాంధీగారు ఆంధ్రదేశమున సంచారముచేసిరి. అందువలన ఖద్దరుపద్ధతియునును విదేశీవస్త్రబహిష్కరణమునకును కొంత ప్రోత్సాహము కలిగినది. కొన్ని పాఠశాలలను చాలచోట్ల తగులబెట్టిరి. ఈ సంచారమువలన ముఖ్యప్రయోజనము గాంధీగారికి ధన మధికముగా లభించుటయే.

జతీంద్రనాథదాసుమరణమునుగూర్చి దేశమునం దంతటను సభలను జరిపిరి. అతని చింతా క సిద్ధాంతము కొరకే తన ప్రాణములను నర్పించుకొనియుండిరి. దీని నవకాశముగా గైకొని రాజకీయజైదీలు తగిన సాకార్యములు చేయబడుటలేదని జాతీయపత్రికలు విమర్శలను చేయుచు వ్రాయసాగినవి. ఈ రాష్ట్రీయమునకు చెందనివారి ద్వారా అస్పృశ్యతానివారణమునుగూర్చియు నిమ్మజాత్యుద్ధరణము గూర్చియు నీ రాష్ట్రీయమునందు చాలచోట్ల నుపసాధ్యమల నొసగిరి. ఈ రెండు విషయములనుగూర్చియు యితరవిషయములను గూర్చియు మామూలుప్రకారము కాంగ్రెసు కార్యక్రమము కొనసాగింపబడెను.

యువకసంఘములు

మదరాసు నగరమునందలి యువక సంఘము లిదివరకు సాంఘిక విద్యావిషయములందు మాత్రమే పనిచేయుచుండిరి. వీరివత్సరమున రాజకీయములందుగూడ ప్రవేశించిరి. 1929 ఫిబ్రవరిలో చెన్నపురిలో జరిగిన యువజనమహాసభలో నైమను సంఘమును బహిష్కరింపవలెనను తీర్మానమోడింపబడెను. ఇందులకు వ్యతిరేకముగా బ్రాహ్మజేతరయువజనులు "1929 యువకసభ" అను సంఘము నేర్పరిచిరి. నైమను సంఘమువారి సంగరమునకు వచ్చినపుడు వీరు సన్మానపత్రమును గూడ సమర్పించిరి. చెన్నపురి, నేలం, గుంటూరు, విశాఖపట్టణము, తూర్పుమిడున్నగు స్థలములలో చాల సంఘము లేర్పడెను. కేరళాప్రదేశము, మధ్యప్రాచీన నిర్మాణము, గ్రామపునర్నిర్మాణము మున్నగు విషయములలో నిలుకడలేని పని కొంత జరిగినది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ రాజకీయసభతోపాటు జరిగిన యువజన మహాసభలో 1930 లో రాజకీయమందోళనము జరుగును గాన యువజను లందరూ ఆ యందోళనమున పాల్గొనవలెను" అని అధ్యక్షుడు హెచ్చరించెను.

హిందూస్థానీ సేవాదళము

1929 మార్చిలో చెన్నపురిలో సేవాదళకాళి యొకటి యేర్పరపబడెను. మరి పెన్సిల్వేనియా గూడ నామమాత్రముగా కాళి లేర్పరపబడెను గాని యిప్పటివరకును ప్రజలు హెచ్చుమంది వీనిలో చేరియుండలేదు. 4-11-29 వ తేదిని లెజవాడలో జరిగిన సభలో సేవాదళముయొక్క ఆశయమును విధానమును వివరింపబడెను.

11 వ బ్రాహ్మజేతరమహాసభ

ఈ సభ నెల్లూరులో జరిగిన బ్రాహ్మజేతరపక్షమునందు బ్రాహ్మజేతర కాసన సభా పక్షము నందును బ్రాహ్మణులను చేర్చుకొన గూడదు" అను తీర్మానము ఆసభలో నామోదించబడెను. ఆత్మగౌరవోద్యమము ప్రోత్సాహకరములచే బ్రాహ్మజేతర పక్షమువారు దాని నభిమానించుచున్నారు. బ్రాహ్మజేతరులకు దానియందు ఉత్సాహ మధికమైనది.

వల్లభాయి పటేలుగారు

ద్రవిడరాష్ట్రీయసభ కధ్యక్షత వహించిన వల్లభాయి పటేలుగారు ఆసభలోనుపస్థానించుచు బ్రాహ్మజేతరోద్యమమును ఇప్పటిభూమిపైపద్ధతిని కఠినముగా విమర్శించిరి. "పూర్ణ స్వరాజ్యమే కాంగ్రెసుయొక్క ఆశయము" అను తీర్మానము ఆ సభలో నుపపాదించబడెను గాని అది నెగ్గలేదు.

బెజవాడలో జరిగిన ఆంధ్ర రాష్ట్రీ రాజకీయ సభలో పూర్ణ స్వరాజ్య తీర్మాన మోడింపబడెనుగాని రాజప్రతినిధి ప్రకటనము నామోదించవలె ననియును నైమను సంఘనివేదికమును పక్షింపవలె ననియునే చాలమంది తలచుచుండిరి.

రాష్ట్రీయమహమ్మదీయసభ

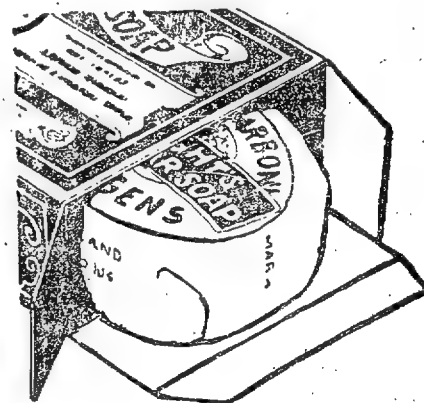
1929 వ సంవత్సరాంతమున చెన్నపురిలో రాష్ట్రీయ మహమ్మదీయసభ జరిగినది. కాసన సభల యెన్నికలలో మహమ్మదీయప్రతినిధులపక్షమున పనిచేయుటకు యున్న పెద్దసింగిలు ముస్లింపార్టీ "నేర్పరపవలెను" అను తీర్మానము ఆ సభలో నుపపాదించబడెను గాని అది నెగ్గలేదు. ఆ సభలో నెహ్రూ నివేదిక నిరసించబడెను. నెహ్రూనివేదిక హిందువుల రాజకీయాధికారతనే కోరుచున్నదనియును కొంచుటేబిలు సభలో మహమ్మదీయులకు తగినంతమంది ప్రతినిధు లుండవలెననియును ఆసభలో తెలుపబడెను.

రాజప్రతినిధి ప్రకటన

ఆధినివేళన స్వాతంత్ర్యమున-కొంచుటేబిలు సభనుగూర్చి రాజప్రతినిధి చేసిన ప్రకటనను రాజకీయనాయకు లందరూ ను అన్ని పక్షముల పత్రికల వారునుగూడ ప్రకటించిరి. అటుపిమ్మట దానినిగూర్చి పూర్ణ సెంట్రలులో జరిగిన చర్చలను చాల శ్రద్ధతో గమనించిరి. దేశీయ నాయకులు డిల్లీలో చేసిన ప్రకటననుగూర్చి పలువురు పలువిధములకు నభిప్రాయములను తెలిపిరి. రాజప్రతినిధికిని రాజకీయ నాయకులకును జరిగిన సమావేశము విఫలమైనందులకు కాంగ్రెసు వారిలో పూర్ణ స్వరాజ్య పక్షమువారు తప్ప తక్కినవారందరూగూడ విచారించిరి. కొంచుటేబిలు సభవలన చాల లాభము కలుగుననియే హెచ్చుమంది నమ్ముచున్నారగున ప్రధాన నాయకులు పలువురు యీ సభపట్ల ప్రజలలో ననుకూలభావమును కలిగించుటకే ప్రయత్నించుచున్నారు.

లాహోరు కాంగ్రెసు మహాసభ

1929 సంవత్సరాంతమున జరిగిన విషయములలో యిండియను సెంట్రలు కమిటీ నివేదికయును లాహోరు కాంగ్రెసు మహాసభ తీర్మానములును చాలా ముఖ్యమైనవిగా నుండెను. సెంట్రలుకమిటీవారి నూచనలలో చాల నూచనలు ప్రజలచే నామోదించబడెను. కాంగ్రెసు విషయమున విక్సిలి ఆభిమానమును చూపుచుండిన హిందూపత్రిక నైతము లాహోరుసభలో పూర్ణ స్వరాజ్య తీర్మాన మోడింపబడినందులకు అంతగా సంతోషమును వెల్లడింపలేదు. కొన్ని ఋణముల బాధ్యతను నిరాకరించుటను గూర్చి తన ఆసక్తుని స్పష్టముగానే తెలిపెను. చెన్నపురి రాష్ట్రీయమునందలి కాంగ్రెసు ప్రముఖులకు కాసనసభలోనుండి పని చేయుటయే చాల ముఖ్యమైనదిగ నుండటచేతను పదవులను స్వీకరింపవలెననిగూడ వామ శ్రద్ధగా నాలోచించుచుంపినందునను కాసనసభలను బహిష్కరింపవలెనని యిప్పుడు కాంగ్రెసు సభవారు తీర్మానించుటచే యీ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసువారిలో చాలమంది కాంగ్రెసును వదిలిపోవుటయే తలపించునటులున్నది.

హిందూదేశమునకు తగిన శ్రేష్ఠమైన సబ్బు

రైట్స్ కోల్ టార్ సబ్బు మాత్రమే. ఇది మిఘులు, నర్మవిధములైన చర్మ వ్యాధులు, శీతోష్ణస్థితులవలన కలిగెడు వ్యాధులనుండి సంరక్షించి, మీ చర్మమును మృదువుపరచి స్వచ్ఛమైన యాకృతినిచ్చుటకు తోడ్పడగలదు.

భారత శాసనసభ

రైల్వే బోర్డులో కార్మిక సభ్యుని తొలగించు సూచన డిల్లీ, ఫిబ్రవరి 21 - నేడు భారత శాసనసభ ప్రారంభ మగునదికి అంతయు శాంతముగ నుండెను. రైల్వే బోర్డు డిమాండులపై సేద్య జరిగెను. సర్ జార్జి రీసీగారు మొదటి డిమాండును ప్రతిపాదించిరి.

కార్మిక సభ్యుని తీసివేయవలెను

రైల్వే బోర్డులో కార్మిక సభ్యుని తీసివేయవలె నని ఆసీ గారు కోర ప్రతిపాదించిరి. కార్మికుల సీటి నభివృద్ధి పరచుటకు లోబ్ధుడనను యుద్దేశముతో కార్మిక సభ్యుని రైల్వే బోర్డులో ఆదనముగ నియమించుటకు యీ సభ వారు అంగీకరించియుండిరి. కాని ఏమియు జరుగ లేదు. ఇందునిమిత్తము గతరైల్వే బోర్డులో రూ 58 లక్షలు కోరియుండిరి. కాని చివరవరకు ఆద్రవ్యము ఉచితరీతిని చెప్పించబడలేదు. కార్మికులకు ఏమియు లాభము చేయలేదు. తిండిలేక మాడుమన్న మేలకొంది కార్మికులకు న్యాయము జరుగలేదు. కార్మిక సంఘములయొడ రైల్వే బోర్డు వారు సానుభూతిజూపుట లేదు. కార్మిక సంఘములవారు బోర్డు నుండి యేదేని మేలుకోరినచో ముందుగ కొందరు కార్మిక సంఘాద్యోగులను తరిమివేయవలెనని గూడ కొన్ని సంఘములను కోరియుండిరి అని ఆసీగారు చెప్పిరి.

వ్యవధిచాలదనియు, కార్మిక సభ్యుడు ఉద్యోగమునకు వచ్చి కొద్దికాలమే అయినందున అతని నిందింపవలసిన పనిలేదనియు డా॥ జియాను దీన్ గారు చెలిపిరి. ఈ ఉద్యోగిని తొలగించినందువలన లాభము లేదని మర్సరాజు మాన్యముగా రనిరి. బోర్డు సభ్యులందరిపై సమిష్టి బాధ్యతగలదు. కావున కార్మిక సభ్యుడగు హేమను గారిని నిందించరాదని కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు రిరి. ఈపని యందు భారతీయుని నియమించవలసి యుండెననిరి.

కేల్కారుగారు

కొత్త సభ్యుని నియామకముకొరకు నిరుడు బడ్జెటు సమయమున సర్ రీసీగారు కోరినపుడు, ఉద్యోగములను భారతీయుల కొసంగుట, కార్మికులయిబ్బందులు తొలగించుట, మన్ను గు కార్యము లెన్నియో చేయవలసి యున్నదని చెప్పిరి. కాని ఆం డెను జరిగెను. హేమనుగారు ఒక్కపనియు చేయలేదు. కాని వానిగూర్చియే యోచించుచున్నారని చెప్పిరి. అట్లు యోచించుచున్నట్లు రుజువుకాడ? కార్మికుల యభివృద్ధినిమిత్తమే ప్రత్యేకించబడిన ద్రవ్యమునకు అంచనా లేన వేయలేదు. ఆద్రవ్యము ఖర్చుకాకుండనే అసలులో చేరిపోయినది. ఇంతలో డా॥ జి. పి. రైల్వే కార్మికులసమ్మె జరుగుచు నేయున్నది. అప్పు డాకార్మికులకు సహాయముచేయవలెనని కార్మిక సభ్యులకు మేలతోచలేదో? అని కేల్కారుగారు నడిపిరి.

ఎం. కె. ఆచార్యగారు ఆసీగారికి ప్రతికూలముగ మాట్లాడిరి.

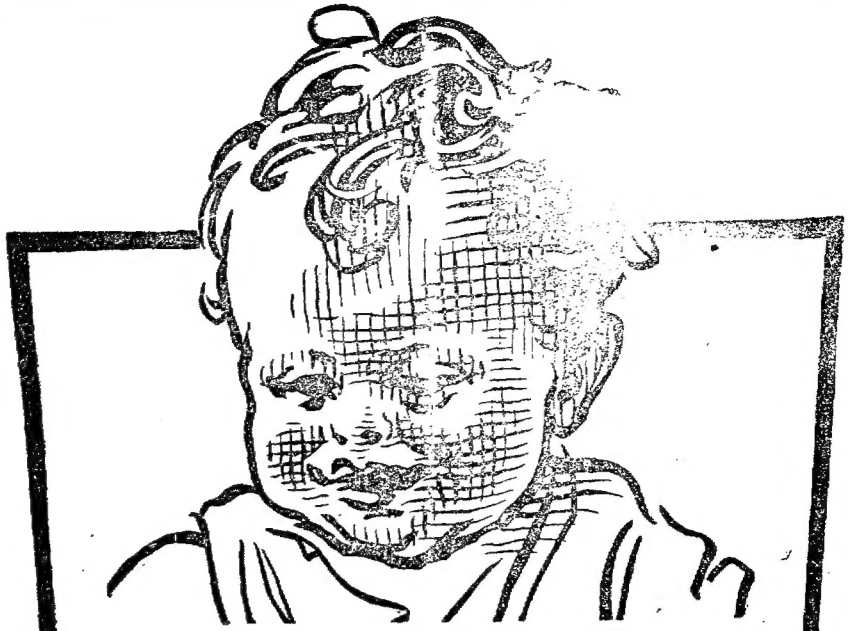
దివాను చుమనాలుగారు కోతను బలపరచిరి. ఈ నిషయము అందరికి సంబాధించినది. రైల్వే బోర్డువారు కార్మిక సమస్యలను పరిష్కరించుటలో చాల అసమర్థులై జూపిరి. రైల్వే పనివాండ్లు తమ యిబ్బందులను చెల్లుచు మే మాసమునందు అనేకసార్లు సర్ జార్జి రైసీగారిని సందర్శించియుండిరి. ఇన్ని నెలలు గడచినను బోర్డుగారు ఏమిజేసినదియు చెల్లుపట్టి లేఖ ఒక్కటియుగూడ ఫెడరేషనువారికి చేరలేదు. ఇక పనివాండ్ల ఉద్యోగ స్థిరత్వముగూర్చి కేంద్ర సర్వీసువారికి కొన్ని హాక్కులుండవలె ననిరిగాని దానిగూర్చి పనివాండ్లతో సంప్రదింపలేదు. ఈ హాక్కులను ఏదాని సర్వీసువారిగూడ యెందు కొసంగరాదు. రైల్వే బోర్డువారు కార్మిక సంఘములను ప్రోత్సహించెదరా? ప్రభుత్వ సభ్యుడు దెబ్బపలసియున్నదని దివాను చుమనాలుగారు కోరిరి.

కార్మిక సభ్యుని నియమించినప్పటి నుండియు రైల్వే పరిపాలనయందు మార్పుచెప్పిన కాని త్వరలోనే పూర్తిగా మారిపోవునని ప్రతిపక్షసభ్యులు కోరరాదని కర్నూలు గిడ్డే గారు రనిరి.

సర్ జార్జి రీసీగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. నిరుడు బడ్జెటు సమయమున తన ఉపన్యాస భాగము చదివి కేల్కారుగారు తనపై మోపిననంద కాధారము లేదనిరి. కార్మికుల క్రేమోభివృద్ధికొరకు బెనిఫిటుఫండులు, సహకారపరపతి సంఘములు మున్నగునవి స్థాపింపబడినవి. కార్మిక సంఘములయొడ ప్రభుత్వమువారికి సానుభూతిగలదు. వాటిని ప్రోత్సహించుటయే వారి కర్తవ్యమనియు సాధ్యమయినంతవరకు సఖ్యత గుడుర్చుటకే యత్నించుచుందురనియు రీసీగారు చెప్పిరి.

ఆసీగారు తమ ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనిరి.

ప్రభుత్వ వ్యయమునందు ఆర్థికశాఖ ఖర్చులను ప్రత్యేకించు యుంచవలెనని మాచించుటకు నియోగి గారు రూ 100 కోత ప్రతిపాదించిరి. ఈ విషయము 1899 సం॥ నుండి చర్చించబడుచున్నది. రైల్వేలకు ధనము చాలినంత నివ్వవచ్చునని అందోళన చేయగ, యె

అద్వైత మై న రో జు.

మీ బిడ్డ పుట్టినరోజు చాల అద్వైతమైనది. ఎవరు చెప్పగలరు? పెద్దవాడై, బలాభ్యుదయ యెడల, అందరిని మించగలిగినప్పుడు, మీరు ఎంత ఆనందముతో, గర్వముతో వానిని పరికింపనెందురు, అప్పుడు గదా మీరు మీ పేరు, ప్రఖ్యాతలు చిరస్థాయిగా నుండగలదని నమ్ముగలరు.

మీరే తెలివిగలవారైన యెడల, మీ బిడ్డకు గ్లాక్సో నిచ్చెదరు. రాజకుటుంబము లయిదింటిలో వాడ బడుచున్నది యిది మాత్రమే.

3

గ్లాక్సో, ఆరోగ్యకరమైన పోషక పదార్థము గలిగిన సాలాహరము.

ఆల్ ఫ్రెడ్, యంగు అందు కో., లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

తపాలపెట్ట నం. 40 మదరాసు.

3087

చివరకు 1928 సం॥ రైల్వే బడ్జెటును జనరలు బడ్జెటునుండి వేరు చేయబడినది. కాని ప్రయోజనము లేకుండెను. అట్లుజేయుటవలన అసెంబ్లీవారికి రైల్వే బోర్డువారి ఖర్చులపై ఎట్టి అధికారము లేకుండబోయెను. బడ్జెటు వేరుజేయుటవలన సర్ విలియం ఆకువర్తుగారు చెలిపినట్లు ప్రభుత్వాధిక సభ్యుడు కాపలాయుండు కుక్కవలె అరచుటకేగాని కరచుటకు కత్తిలేని వాడయ్యెను. ప్రస్తుత మీవిధానమును అధిక సభ్యుడు తాను జేయునలసిన ఆరచేపనికాడ సై నాంపిషులు కమిషనరుకి విడచి పెట్టెను. ఆకమిషనరు బోర్డులోచేరి తాను అధిక శాఖ ప్రతినిధి నన్నుట మరచిపోయి రైల్వేల పరిపాలనవిధానమునందే నిమగ్నుడై అధిక బాధ్యతనుమరచి రైల్వే బాధ్యతనే వహించియుండెను. అతనిఅధికారము గవర్నరుజనరలు అధికారముకన్న యెక్కువగా నున్నది. ఆర్థికసభ్యునికైన సర్వాధికార ముండవలెను. లేక సై నాంపిషులు కమిషనరుకైన యుండవలెను. ఇప్పుడు కమిషనరుకి బోర్డువారికి సర్వాధికార మున్నందున అసెంబ్లీవారి అధికారము కేవలము మిథ్యయైనది. రైల్వే బోర్డువారి ఖర్చులపై అధికారము అధిక శాఖవారి కుండవలెనుగాని కమిషనరు కుండరాదని నియోగిగారు చెప్పిరి.

సర్ జార్జి రీసీగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు బడ్జెటులు రెండును వేరు చేసినందువలన కమిషనరుకి అడివరకు లేని కొత్త అధికారములేవియు రాలేదనియు, రైల్వే పరిపాలన విధానమంతయు ఆనాటి నుండియు, మార్పుబడినదనియు, అందువలన చాల లాభముగలదనియు, మార్చక పూర్వము సగటున సాలీనా రూ 100 రైల్వే రాబడియుండెను. మార్చినపిదప రూ 972 లక్షలయ్యెననియు, రీసీగారు చెప్పిరి. వారి జవాబు ముగియలేదు. సభ తిరిగి రేపు సమావేశమగును.

(ఆ. ప్రె.)

బ్యాంకింగు విచారణ కేంద్రసంఘము

ప్రథమ సమావేశము నిన్న ఢిల్లీలో జరుగుట

నూతన ఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 21:- బ్యాంకింగు విచారణ కేంద్ర సంఘమువాత, నేడు తమ ప్రప్రథమ సమావేశమును జరిపిరి. సభావ్యవహారముల రహస్యముగా నుంచబడినవి. జూలై నెం 15వ తేదీని యీ సంఘము వారు పూనాలో సమావేశమయి, రెండు నెలలవరకు నడట సాక్ష్యమును గైకొందురు. సంఘాధ్యక్షులును, కార్యదర్శులును ఏపెలునెల చివరనుండి జూలై నెల రెండవవారము వరకును బెంగళూరులో తమ కార్యాలయమును నెలకొల్పెదరు. 15 సెప్టెంబరునుండి 15 నవంబరు వరకు సంఘమువారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారి సలహాలను గైకొనెదరు. అటుపిమ్మట రెండు మాడువారములవరకు సంఘసభ్యులు జట్టుజట్టుగా దేశసంచారమును. అవసరమని తోచిన - గావించెదరు. డిసెంబరునెలలో నూ, జనవరి నెలలో కొంతకాలము విరమణము విదేశీయులగు నిపుణులు ఇండియాదేశములో సంచార మొనరించెదరు. వీరితో కేంద్రసంఘమువారు సంప్రదించెదరు. 1931 సంవత్సరం ఫిబ్రవరినెలలో నీవిదేశీయులతోటి యాఖరు సంప్రదింపులు జరుగును. అప్పటికి, వారి కీవేశముయొక్క బ్యాంకుల నిధి యవగతెంబయి యుండును. మరియు రాష్ట్ర బ్యాంకింగు సంఘములయొక్క నివేదికలను కేంద్రసంఘమువారి కాసమయమున కందాలపు.

1931 సంవత్సరం మార్చి నెల మధ్యను యీ సంఘమువారు తమనివేదికను తయారు జేయుటకు ఢిల్లీలో సమావేశ మయ్యెదరు.

(ఆ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

అమానుల్లాగారు

పరిస్థితులు అనుకూలముగనున్నచో
తిరిగి ఆస్థానస్థానమునకు రావచ్చును

అదివారము కాన్స్టాంటినోపిలు జేరెదరు

నాదరుషా రాజుగారికి చాల జబ్బుగానున్నది

(రూటరు)

కాన్స్టాంటినోపిలు, ఫిబ్రవరి 21:—నాదరుషా రాజుగారికి చాల జబ్బుగానున్నది ఇచ్చటనున్న అష్టనునివాసులు దెలుపుచున్నారు. పూర్వము ఆస్థానస్థానమున ఆస్థాన ధన్యంతరిగ నున్న వైద్యుని ఇచ్చటనుండి కాబూలుకు జరూరుగ కబరంపిరటం అమానుల్లాగారి కుటుంబవర్గమువారు కాన్స్టాంటినోపిలులో నున్నారు. పరిస్థితులు అనుకూలముగ నున్నచో తిరిగి అమానుల్లాగారు ఆస్థానస్థానమునకు రావచ్చుననుచున్నారు.

సోవియటు రషియాలో వ్యవసాయము

రైతులు పశువులను వధించుట

(రూటరు)

రీగా, ఫిబ్రవరి 21:—వ్యవసాయము ప్రభుత్వమువారిచే తీవ్ర జరుగ వలెననుటచే రైతులు ఏకమొత్తము పశువులను వరాహములను వధించి తామే భుజించుచున్నారు. ఈ పశువులను ప్రభుత్వపరమగు పాలములందు జేర్చుటకు ముందుగానే చంపివేయుచున్నారు. లోవర్ వోల్గా కాకసస్జిల్లాలు మున్నగువాటిలో నూటికి 50 చొప్పున పశువులపంఖ్య తగ్గినది. పెరిషియా సరిహద్దు దగ్గరనున్న రైతులు తమ మందలను పెరిషియాలోనికి భారద్రోలుచున్నారు. ఇట్లు వధించుట సోవియటు నిబంధనలకు విరుద్ధము. పట్టణములలో మాంసము చాలటలేదు. నెల ఒకటికి 10 రోజులు మాంసము లేకుండునటుల ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుచేయుటచే ప్రజలలో ఆసంతృప్తి ప్రబలినది.

లిట్టక్ ప్రభువు

“భారతీయులు మనము నేర్పినదానినే కొరుచున్నారు”

(రూటరు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 21:—మార్లే కళాశాలలో పనివాండు పనికితల యువయోగార్థము లిట్టకు ప్రభువు ఉపన్యసింపచు ఇట్లు చెలిపెను:—భారతీయులు పూర్ణ స్వరాజ్యము గోరుచున్నారన్నచో, భారతజాతీయచిహ్నమును జూచి ర్యపడుచో విదేశాధికారమును ఏవగించుకొనుచున్నారనుచో మనము దేనినైతే విలువగ జూచుకొనవలెనని నేర్పితిమో దానినే వారిపుడు కొరుచున్నారని లిట్టకు ప్రభువు వలెను.

స్వపరిపాలనమును గూర్చి ఇట్లు చెప్పి: ఇండియాలో భారత భృతవారములను పాలించగలవారున్నారా, యని యడుగుచో ఉన్నారనెదను. బ్రిటనులో ఉన్నటుల ఇండియాలో ఇప్పుడు స్వపరిపాలనము నేర్పరచుటకు సాధ్యమునా యని ప్రశ్నింతురని ప్రస్తుత మది మీరేదెను. ఇట్లాడునుండి దినవతి చేయబడిన విధానముతో ఇండియా ప్రభుత్వము నేర్పరచవలెనని, గ్రంథమును ప్రజాస్వామ్య పాలనధ్యపంథులు కొరెని, అట్టివాటిని ఇండియాలో ప్రవేశపెట్టినచో భారతీయులకు జేరుకరములు గావు.

40 సంవత్సరములుగా సవరముబంగారమునకును మంచివెండికిని పరిశుభమైనరత్నములకును నాణ్యమైన పనితరమునకు ప్రసిద్ధికెక్కిన

VEECUMSEE

చీకంపి చుబిల్ దాసు & సన్స్

DIAMOND MERCHANTS JEWELLERS

GOLD & SILVER SMITHS

నెం. 112-113 చీనాబజారురోడ్ మద్రాసు

112-113, CHINA BAZZAR ROAD MADRAS.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము

లియండుగారు విదేశాంగమంత్రి

(వైరెస్)

రగ్నీ, ఫిబ్ర 21:—ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమును బాటెంపుగారు ఏర్పరుచుచున్నారు. ఇంకను పూర్తిగాలేదు. లండనునుండి ఫ్రెంచి రాయబారులు తిరిగి రాగానే లియండుగారు లండను నాకాదళ నిర్ణయసభ కేసునట. లియండుగారు విదేశాంగమంత్రిగా నుండును. ఇతని తోడిమంత్రి లగ ఎం. ఆల్బర్టు సారటు వెయిట్రి, దానిలోగార్డునురు. బుధవారమునకు లండనుసభ నాపుజేసినను నిపుణులు ప్రత్యేక నాకలనుగూర్చి ఆలోచించుచునే యున్నారు. మరల సభిగూడు లోపుగా తమ నివేదికను పూర్తి చేసుకొనుచున్నారు.

లైమ్సు పత్రిక ఇట్లు వ్యాఖ్య యొనర్చుచున్నది:—బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఇతరులను ఒప్పుకొన్నచో అయిదు సంవత్సరములలో నాకాదళములను తగ్గించుచు కార్యక్రమము నేర్పరుచుటకు వీలగును. దీనివలన భారము చాల తగ్గిపోయి ప్రపంచమునకు ముప్పు తొలగిపోవును. ముందు మరంత తగ్గుటకు వీలగును. అయితే ఇక్కడ కూడినది అయిదువర ప్రభుత్వముల వారు. వీరి అందరకును ఒడంబడిక కుదురవలెను. అయిదుగురును తమ దళములను నిర్ణయించి తగ్గించుటకు ఒడంబడికలెను. అసలు ఆయంధ విసర్జనసభలో ఈ విధానము నవలంబించవలెను. పరిస్థితులలో ఆనుకూలముగా నున్నచో సభ త్వలో గూడును. బ్రిటను ఇదివరకే సింగపూరు నాకాదళమును మానుకొనెను. నాకా నిర్మాణమును తగ్గించెను. ఈసభ మరల గూడులోపు ఇతర ప్రభుత్వములగూడ తమ కార్యక్రమమును తగ్గించుటకు వీలగునేమో ఆలోచించవలెను. ఆయా ప్రభుత్వములవారు అర్పించిన సంఖ్యలను జూచితిమేని గ్రేటు బ్రిటను యనై టెడ్ స్టేషన్ కార్యక్రమములలో వ్యత్యాసము ఏర్పడునని భయపడుచున్నారు. కాని ఎవరను తమకే మోసమునచ్చునటల తగ్గించుకొనవలెను. అంతర్జాతీయ అవలోకనమును బట్టి రాజోపు అయిదు సంవత్సరములవరకు నాకాదళమును తగ్గించుటకు వీలగునేమో ఆలోచించవలెను. ఒకవేళ నలుగురును రాజీపడి ఒడంబడిక జేసికొన్న పిదప అయ్యది తృప్తికరముగ లేదని తోచిన 1936 సభలో మరల ఆలోచించవలెను.

సామ్రాజ్యసభ

ఆర్థికసమస్యలనే చర్చించెదరు

(వైరెస్)

రగ్నీ, ఫిబ్ర 21:—నెప్టెంబరు 30 తేదీని జరుగు సామ్రాజ్యసభలో మఖ్యముగ ఆర్థిక సమస్యలనే చర్చించెదరు. సామ్రాజ్యసభ కార్యక్రమము ఇందుగో మిళితమును. అధిని వేళసభవారు క్రమము కాలనీల పరిపాలనమును గూరి ఆలోచించెదరు. వీరు ఈ సంవత్సరము జూనులోగాని జూలై లోగాని సమావేశ మగుదురు. గత అధినివేళముల సభ 1927 లో జరిగెను. అప్పటివలెనే గవర్నరులను పరిపాలకులను ప్రధాన ప్రతినిధులగు నుండురు.

క్రికోవ్ గారిచేయు: గవర్నరును జూనుటకు ఎక్కడదేని జనమున్నునున్నది. 12479 మంది బ్రిటిష్ దీవులలోని వారును విదేశములనుండి ఎచ్చినవారును వస్తువునుకొనిరి. ఎక్కువవ్యాపారము సాగుచున్నదట.

టుంటకామన్ గారి శాపము కొట్టితీరుచున్నది

రెండుస్రామములు ఒకరోజున పోవుట

(వైరెస్)

ఇంతవరకు టుంటకామన్ గారి పరిశోధన

ప్రారంభముగ అందు ప్రవేశించినవారు

10 మంది అనువులను బాసిరి

రగ్నీ, ఫిబ్రవరి 21:—కెన్సుబరీ ప్రభువు 78 సంవత్సరముల వాడు లండనులో 7 వ అంతస్తునుండి పడి మడసెను. మతిభ్రమచే చనిపోయెనని పంచాయితీ జేసిరి. తనకొడుకును వారసుడును అగు గౌరీ రెడ్డు చేతలు గారు చనిపోవుటచే ఇతనికి మనసు చెదిరిపోయి మంచము బట్టెను. గోరుచట్టుమీద రోకటిపోటువలె తన కొడుకు ప్రక్కలో చచ్చిపడియుండెననియు దానిచే చిత్తభ్రమము కలిగి చనిపోయెనని సాక్ష్యమునిచ్చిరి. చనిపోయిన చేతలుగారికి 46 సంవత్సరములుమాత్రమే. ఈజిప్టులో టుంటకామను గోరిని పరిశోధించిన హెడ్డు కార్పరుగారికి కార్యదర్శిగ నుండెను. చిరుత ప్రాయమునే ఇట్టి విషాదమరణమునకు చేరేటగురు పొల్చుటచే టుంటకామన్ గారి శాపము గొట్టెనని అనుకొనుచున్నారు. ఈతని సమాధిని శ్రవ్యుటకు మొదలిడినది లగాయతు నేటిసరికి 10 మంది మడసిరి. వీరందరును సమాధిని శ్రవ్యుటలో పొల్చునవారే కార్పరువక ప్రభువుగూడ ఈమృతులలోనే లెక్క.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము

తాత్కాలిక మంత్రివర్గము

(వైరెస్)

రగ్నీ, ఫిబ్రవరి 21:—ఫ్రెంచి మంత్రివర్గమును బాటెంపుగారు తాత్కాలికముగ ఏర్పరచిరి. చాలపును గారు ప్రధానామాత్య దేశీయమంత్రిపదవులను స్వీకరించెదరు. లియండుగారు విదేశాంగమంత్రి. లెస్పాద్ గారు యుద్ధమంత్రి. రాటుగారు నాకామంత్రి. పియట్రిగారు ఆధినివేళముల మంత్రి. డెనీలోగారు నాకావ్యాపారమంత్రి. లారెంటుగారు నైమనికమంత్రి. ఆర్థికమంత్రిపదవి డ్యూమాంటుగారిగో లామన్రోగారిగో పోవును. పియట్రి, వాణిజ్యమంత్రిగ ప్లాండిన్ గారిని పించుకులు మంత్రిగ రికోర్ట్ గారిని నియమించిరి. వీరి పక్షమునా రంగీకరించవలెను.

ఆంధ్ర శాఖ దివ్యజ్ఞాన సమాజ యువకుల క్యాంపు

శ్రీ పి. కామేశ్వరరావు, బి. ఏ. వి. యల్. గారును కే. వి. రమణమ్మ కన్యగారును ఆంధ్ర శాఖ దివ్యజ్ఞాన సమాజ యువకుల సంఘకార్యదర్శులు యాక్రింది ప్రకటన గావించుచున్నారు.

కాకినాడ దివ్యజ్ఞానసంఘమునకు చేరిన గౌరవ యువక లాడ్జివారు రాజోపు 26 వ తేదీని కాకినాడయందు దివ్యజ్ఞాన యువకుల క్యాంపు జరిపెదరు. ఈ క్యాంపునందు పాల్గొనదలచు వారు ప్రవేశమును రూ 1 తో ఆర్. జయరామయ్యగారి, కాకినాడ దివ్యజ్ఞాన సంఘము యొక్క యువక లాడ్జికార్యదర్శిగ నుండుగా దరఖాస్తులను పంపుకొవలెను. మేకిజింగు కమిటీ: భూమి యాక్యాంపునచే జరుగెను. ఈ సభ రోపును జరుగెనది కాంపునకు వచ్చినమీదట తెలియనగును. మేకిజింగు కమిటీసభ యందు ఏసభ్యుడైన ప్రతిపాదించదలచు విషయములను ముందుగా కార్యదర్శికి తెలిపవలెను.

సరియైన ట్రేరము

కొన్ని సమయములందు శరీరాశోగ్ధవియము
ములు సరిగా లేకపోవచ్చును. కాని "4711"
స్వచ్ఛమైన యుడికొలాక్ యిట్టివాటిని సర్దు
బాటుచేయగలదు. ట్రేరము పూర్తియైన తరు
వాత ఉపయోగించదగిన ప్రత్యేక క్రావక్ మే
ముఖముయొక్క శ్రమను బోగొట్టి స్వచ్ఛముగ
చేయగలదు. సాగడగొనిన "4711" బాబిలో
"4711" పేరింగ్ స్టిక్సులు
"4711" టూల్ కమ్ పాపరు,
గాక మిత్రుల రెండున్నూ సరియైన ట్రేరమున
కత్తనవరమై యున్నవి.

4711 Genuine
Eau de
Cologne

"4711" నెంబరు మార్కుగల ఊదా, బుగారు వన్నెలుగల చీటీలు గలవి నమ్మకముగ యుండగలవు
ప్రతినిధి:—మెసర్స్ రాబర్టు బ్లావ్ (ఇండియా)
సెంట్రల్ బ్లాంకి బిల్డింగ్, బొంబాయి.

వేమన యుగము

పరుమారు సుందరవరదులుగారి యువన్యాసము
గత 19 తేది సాయంత్రము 4-20 గంటలకు వచ్చుచున్న
కళాకాల ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజాధ్యక్షులను శ్రీయుత
పరుమారు వేంకటసుందరవరదులుగారు "వేమనయుగము" ను
సూర్వి యువన్యాసించి యుండిరి. వేమనకాలము, కలము, కవి
త్వము మున్నగువానినిసూర్వి విపులముగ సుపన్యసించుచు వేమన
సంఘసంస్కర్తయై, విమర్శకుడును, కవియు, యోగియుగూడ
వై యున్నాడని నుడిచిరి. వేమన కడపజిల్లాకు చెందియు, దత్త
మండలములోనివాడని నుడువుటకు "డబ్బు, దబ్బర" మున్న
గు పదప్రయోగములే సాక్ష్యములనియు నుడిచి, పుట్టినిధుల మేది
యైనను తమజీవితములో సాధికభాగము రాయలసీమలో గడపి
నట్లు నిదర్శనములు వేమనపద్యములలో నగపడుచున్న నని నుడి
చిరి. వేమనయొక్క సర్వసహనాభిప్రాయమునకు కొన్ని పద్యముల
ను చదివించుకొని వానివెలుతురునుండి విలోకించినచో ప్రాస్థా
నాధికృతినిరసము స్వేదమువలన గాక విమర్శకాభిప్రాయ
ముతో గావించినది తోచుచున్నదిని పలికిరి. వేమనపద్యము
లందఱులచుట్ట చిన్నిసంస్కృతసహసములు గన్పట్టుచున్నను
వారి కవిత్వము శుద్ధాంధ్ర
మనియు, జగిదిగి గలిగినట్టియు, కండపుష్టిగల్గినట్టియు లేటతెను
గు పదములే తన కవిత్వమునందు ప్రయోగించినవియు, జన
భావస్వ ప్రబోధమునకు వేమనవలె తన కవిత్వాదర్శమును చిని

యోగించిన యితర తెలుగు కవులెవరును గన్పట్టలేదని నుడిచి
యుండిరి. వేమనకవిత్వము కవిత్వము గాదనిన పూర్వము యభి
ప్రాయము సరియైనదిగాదు. విశ్వేశ్వరయ్యును రసాత్మకము రెండు
ను వేమనకవిత్వమును దుందుటచేతను, భాషాసగల్గుచున కంఠే
భావాధికృత వారి కవిత్వమునం దెక్కువగా నుండుటచేతను
వేమనకవిత్వము సర్వోత్కృష్టమైనది. వేమనపద్యముల
వలన నప్పటి చేత పరిస్థితులు కొంతవరకు తెలి
యుచున్నవి. పూర్వకాలమున రాజులయొడ గల పూజ్యభావ
మును, "నా విష్ణుఃపృథివీపతిః" అను అభిప్రాయమును ప్రజ
లలో వేమనకాలమునాటికి తగ్గినది. వేమన రాజులనుసూర్వి
నిరసించియున్నాడు. ఇందుమించు ఆకాలమునాటివాడే యగు
పోతనగూడ రాజులకివకత్వమును దూరియున్నాడు. పూర్వ
కాలమున హిందూరాజులలో నున్న సాంఘికత్వప్రభావములు
మహానుభావీయ ప్రభువులభోగపరాయణత్వములనుకరణమునలన
నన్నగిల్గినవి. ఈ విషయము వేమనపద్యములలో స్పష్టముగ
దృగ్గోచర మగుచున్నది.
ఆధిరామునికథ నమ్ముట కొధారములు లేకన్నను వేమ
నవై రాగ్యము ననలంబించుటకు మునుపు స్త్రీలలోలుడై యుండె
నను కింప దంఢినిసూర్వి యొకను పరిశోధనమును సల్పవలసి
యున్నదని నుడిచిరి.
తెలిపాను వార్తలను వాయుమానమున దుగ్గినుండి ఆ
స్త్రీలియా కంపిరట. సిద్ధికిగూడ తంతిలేకుండగనే వార్తల
నంపిరి. రణమునుండా పోవునగుడ కబురుజేసిరి. తర్కితో
గూడ ప్రచారమును చేసెదరు.

మద్రాసురాష్ట్ర హెల్తు ఇన్ స్పెక్టర్ల సమితి

ఈ సమితి కార్యదర్శి యీ క్రింది విన్నపమును ప్రక
టించుచున్నాడు:—పూర్వపు స్థానిక కమిషనరు అగు కర్న
లు డబ్ల్యు. జి. కింగుగారి తైలార్ల చిత్రపటమున పల్లికు హెల్తు
డైక్టరు ఆఫీసునందు నెలకొల్పుటకు ఉద్దేశింపబడి యు
న్నది. కర్నలు కింగుగారు యీ రాష్ట్రముయొక్క ఆరోగ్య
కాఖకు తొండైనవనను. వీరు చాలకాలమునుగల మద్రాసు ప్ర
భుత్వముక్రింద స్థానిక కమిషనరుగా పనిచేసి యీ రాష్ట్ర
ముయొక్క ఆరోగ్యభివృద్ధికి అనేకసంస్కారములను గావించి
దేశప్రజల యొక్కయు ముఖ్యముగా ఆరోగ్యకాఖోద్యోగుల
యొక్కయు కృతజ్ఞతను సాల్పలయిరి. వీరి గౌరవార్థ మొక
తైలవర్గ చిత్రపటమును పదిహేను హెల్తు డైక్టరు ఆఫీసునందు
నెలకొల్పుట యవసరమయియున్నది. ఇందుకు విరాళములను
ఆరోగ్యకాఖోద్యోగులనుండియు తదితరులనుండియు గూడ
వసూలుచేయుటకు హెల్తు ఇన్ స్పెక్టరుల సమితి కార్యదర్శికి
ప్రభుత్వమునా రధికారము నొసగియున్నాడు. మార్చి నెల మొ
దటివారములో చిత్రపటము బహిరంగపరచబడుట కేర్పాట్లు
జరుగుచున్నవి. సరియగులేది మున్నందు ప్రకటింపబడును. ఈ
కార్యమునం దభిమానముగలవారందరును తమ విరాళములను
యీ క్రిందిచిత్రకామాకు పంప బ్రార్థితులు. ఏ. ఎన్. రంగ
స్వామయ్య, హెల్తు ఇన్ స్పెక్టర్ల సమితియొక్క కోశాధిపతి,
శ్రీ సెరుంబూరు, చెంగల్పట్టుజిల్లా.
లండన్ ఏజంటు జనరలుగ సర్ జేమ్సు కన్నోల్ గారిని
హెల్తు ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి.

పులిని సంహరించుట

రామత్తీర్థములో భయంకరవ్యాధులు ప్రవేశించుట- విశాఖ పట్టణము జిల్లా విజయనగరము తాలూకా రామత్తీర్థ గ్రామములో 16-2-1930 తేదీ రాత్రి చుట్టుపట్టునందు పర్వత ప్రాంతములనుండి వచ్చిన యొక గొప్ప వ్యాధులు (6 అడుగుల పొడవును, 2 అడుగుల యెత్తును గలది) ప్రవేశించి మంచి బలమును పట్టుకొని నొకదానిని జంపి తినివేసినది, తినితరువాత ముక్కుచేతనో, దేనిచేతనో, గాని యా వ్యాధులు తెల్లవారక మునుపు కొండకుబోక, ఆమిషమును దినిన స్థలమునకు చేరువగా నున్న శ్రీ కుమార వెంకటాచార్యులయ్యవార్లంగారి పేడయొక్క పెరటి భాగమునందు స్వంత పాలములో బాగుగా పెరిగినచోడిచేల మధ్యను పండుకొనియున్నది. ఆ పాలమును సాగుచేయువారు మామూలుగా 17-2-1930 తేదీ యుదయమున పాలమునకు వచ్చి, వ్యవసాయపు పనుల నెరవేర్చుకొని పోయిరి. తరువాత మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు మరల వ్యవసాయపు పనులను నెరవేర్చుకొనుటకై యా పాలమునకు రయతులువచ్చి యేతాము తోడుచుండగా, ఆ పులి నిద్రపోవుచు నొకప్రక్క కొత్తిగిలినది. అట్లాపులి చోడి చేనులో నొత్తిగిలగా చోడిచేను కొంచెము పలుచనై వ్యాధులును బైటపెట్టినది. అప్పుడు కాకులు గడ్డలు గుములుగా గూడి యాపులిమీద నాడసాగెను. అట్లా పక్షులు మింట నాడుచుండగా వాడపిల్లి రంగనాయకులు అనురయితు, ఇదియేమో? యనిచోడిచేలలోదిగి, కొంచెముదగ్గరకు వెళ్లిచూడగా, రూపాయలంతే సీయు, అంతకంటె పెద్దవియునైన మచ్చలుగలిగి, పచ్చనిశరీరముతో నిగనిగలాడుచున్న భయంకరవ్యాధులు కనుపట్టెను. అంతట విస్మయభ్రాంతుడై యాతడు మెల్లగా వెనుకకుమరలి, పీఠిలోనికి వెళ్లి జనులందరితోను జెప్పగా, కొందరువెళ్లిరి. వెళ్లినవారిలో కొండ వైడన్నదొరయనునతడు తుపాకినిపట్టుకొని, చోడిచేనులోనికిదిగి, పులిని తుపాకితో గురిచూచుచుండగా, వ్యాధులు ముగ్ధముగా కాండ్రుమని కేకలువేయుచు, పెద్దపెద్ద చేగులువైచుచు, దక్షిణ కేణియిండ్లనుదాటి, పీఠిలోనడచువారిశరములపైనుండియురికి, యుత్తర కేణియిండ్ల పెరటిభాగ

మునుండివెళ్లి, యొకనిర్దనమైన యింటిలో దూరి చాగున్నది. అంతట జనులందరూ ఆయధుపాణులై అగగంటనేపు వెదకగా కనబడి, మరల నక్కడనుండి యిండ్లమీదకుగంతులించుచుండగా, కొండరాజున్నదొర తుపాకితో నురిచూచివెళ్లిపోయెను. అదియును తెప్పిపోయినది. అంతట ద్వితీయగూతుపీరావేళముచే వ్యాధులు ముదగ్రవుతముల వైచుచుగొన్ని యిండ్లనుదాటి గొల్లవలపకం దాళ వెంకటనరసింహాచార్యులగారి వంటయింటిలో, ఇంటిపై కప్పులకుగల చిన్న పండులోనుండి దూరిచాగున్నది. అంతట జనులందరూ ప్రతివారియిండ్లను వెదకసాగిరి, యొక్కడను గనబడుటలేదు. అంతరము కల్వపూడి రంగాచార్యులగారు వ్యాధులు మున్నయింటిని బ్రతిమాలయూ బరిశోధించుచు, వంటయింటిలోనికి వెళ్లిచూడగా నక్కడ అటుకుమీద క్రిందకు తోకవేల వైచుకొని కూర్చున్నది. దానినిజూచి మెల్లగా వెనుకకుమరలి వచ్చి, తలుపునుమూసి గడియబిగించిరి. ఆక్షణమునకు ముందుగానే ఆయింటి ముసలమ్మగారు వంటయింటినివేసి బరిశోధించి, కొంతసామానును సద్దకొని "ఇక్కడపులిలేదు" అని బయటకువచ్చిరి. వెంటనే వై. జెప్పినవారికి గనబడగా తలుపులుమూసిరి. తరువాత మీదినున్న వై. కప్పుల పండులోనుండి పులియెగుర లేకుండుటకు, కొన్ని బల్లలు, తలుపుచెక్కలు, తీసి పండిటిమీద బడవేసి, కప్పివేసి, యాపులిని వంటయింటి కుందేలునిగా జేసియుంచిరి. అంతరము గ్రామస్థులుకొందరు శ్రీవిజయనగరం మహారాజావారితో నిట్లు మనవిచేసి, పులిని వేటాడుటకై వారిని విజయము చేయమని ప్రార్థించుటకై వెంటనే విజయనగరము మోటారుబస్సుమీద వెళ్లిరి. శ్రీ మహారాజావారు విజయము చేయుటకు వీలు లేదని నెలవిచ్చి నందున మనవిచేయుటకు వెళ్లినవారు తిరిగి రాత్రి 9 గంటలకు వచ్చిరి. అప్పుడు వంటయింటిలోనున్న శార్దూలము మరింత యల్లరిచేయగా నందరూ భయపడి, కందాళ వెంకటనరసింహాచార్యులగారిని బ్రోత్సహించి, వ్యాధులును తుపాకితో కొట్టుచునిరి. అప్పుడాయన సాహసించి, యింటిపై కప్పును గొంతభాగము విప్పించి, లోపలికి బారితైట్లతో జూచిరి. పులి యటుగుమీద నెమ్మదిగా కూర్చున్నది. అప్పుడాయన తుపాకితో నురిచూచి, పులిని గొట్టెను. వెంటనేచచ్చి క్రిందబడెను. తరువాత వచ్చినదని నమ్మకము గలిగినవెనుక తలుపులు తీసి యాయద్రవ్యాధులును బైటికి దీసి, యారంతయు ద్రిప్పిరి,

మరుచటి రోజునయును 8 గంటలవరకు రామత్తీర్థములోనే యుంచిరి. చుట్టుపట్ట గ్రామవాసు లందరూను జూచి "ఇప్పటి కందరము కుళిలులపైతిమి. పట్టపగలు మట్ట మధ్యాహ్నము నట్ట నడి పీఠిలో నిట్లు విప్లవ మొనర్చిన వ్యాధులు వలన నెవ్వరికి అపాయము లేకుండ నుండగలిగితిమి" అని యనుకొనుచు వెళ్లిరి. అంతర మావ్యాధులును విజయనగరమునకు దీసికొనిపోయినగర మంతయును, ద్రిప్పి, శ్రీమహారాజా వారి కోటలో వ్యాధులును దాఖలు చేసిరి. వారు చాలా సంతసించిరి.

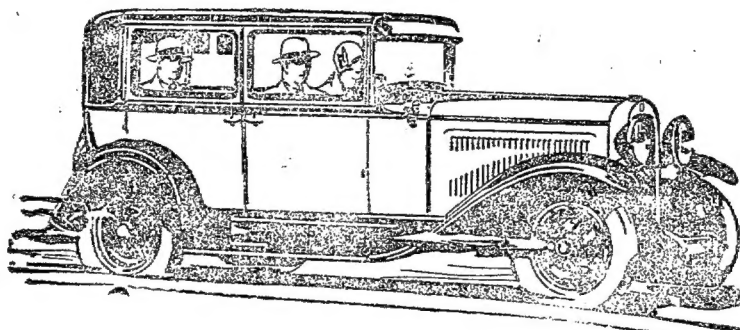
(గ్రామవాసి)

మచిలీపట్టణము

బహిరంగసభలో నుండగిండ్ల దౌర్జన్యము (స్వకీయవిలేఖరి)

ఫిబ్రవరి 21:—నిన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు తిలకు చావులో బహిరంగసభ జరిగినది. ఆ సభలో తూర్పుగోదావరి జిల్లా కొత్తపేట తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీ సెక్రటరీ సునంద్ర బ్రహ్మదేవశాస్త్రిగారు, ఎ. వి. యస్. ఎ. ఆఫీసులో యున్న జి.ఆదినారాయణగారు బందరులో పోలీసువారిచే నల్ల జెండాలు యూరేగింపు సందర్భమున అరెస్టు కాబడినవారి విషయమై మాట్లాడుచుండగా కొందరు నుండగిండ్లు రాళ్లుదవ్వరి. సునంద్ర బ్రహ్మదేవశాస్త్రిగారు సభలో మాట్లాడుచుండినపుడు వెనుకనుండి ఎవరోవచ్చి ధైర్యముతో అసభికులయెదుటను బ్రహ్మదేవశాస్త్రిగారిని చెంపకాయ కొట్టి పలాయనమైనాడు. ఈ విధముగ జరిగినపుటికి సభ శాంతముగను, జయప్రదముగను జరిగినది. ఆ సభలో రెండు తీర్మానములు యీ విధముగ జరుపబడినవి.

1. గవర్నరుగారి రాకసందర్భమున శాంతియుతమైన ఊరేగింపు యుత్సవము జరుగుచుండగా పోలీసువారు యుత్సవము చేయువారిని అరెస్టు చేయుటచే యీ సభవారు వారి చర్యను గర్హించుచున్నారు.
 2. లాహోరు చెరసాలలో యుండి విచారణజరుగుచుండి నిరశనవ్రతము పూనిన నిందితుల యెడల పంజాబు పోలీసు వారు చూపుచున్న ఆమానుషమైన ఆచరణనుగూర్చి యీ సభ వారు గర్హించుచున్నారు.
- బహిరంగ ప్రసంగాలలో యిట్టి దౌర్జన్యముజరుగుట కడుకోవలసియును.

విలువ హెచ్చైన మోటారు ఆందము

శ్రద్ధా వస్తువును కలుగజేయు

కొద్ది ధర

ఈ నూతన సుపీరియర్ విప్పెట్ మోటారువంటి మిత వ్యయము, వివిధరంగులు, పవితనము కలిగినది యిది వరలో కనిపెట్టబడక, ప్రస్తుతము మా రైట్టులందు యెక్కువ అమ్మకముగు చున్నది..... యంత్రముల శాస్త్రోత్తమాడబడిననుగూడ, ఈనూతన

సుపీరియర్, విప్పెట్ యీమాదిరి వాటిలో ముందంజవేయ గలిగియున్నది. కొద్దివెలలో విప్పెట్, విలువగల మోటారులోనుండు గొప్ప యాదర్శముల కలిగియున్నది. నమ్మకముగ పనిచేసి, కొద్ది వ్యయముతో విప్పెట్కొనుట మీ ధన సంపాదనయందు స్వల్పవిషయమై యున్నది.

The Whippet

న్యూసు సుపీరియర్ - - - - - ఫోర్సు అండ్ సిక్స్
కొద్ది పవితనము విప్పెట్ను అమాదిరిగా గొప్పగ పరిగణించదగియున్నది.

సింప్సన్ అండ్ కో., లిమిటెడ్.,

మద్రాసు,

ఉదకమండలము,

తిరుచినాపల్లి.

అన్ని ముఖ్యస్థలము లందును మోటారు లమ్మువారు.